

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE LIESKOVEC NA ROKY 2015 -2023

**Želáme si, aby obec Lieskovec v roku 2023 (2025)
bola:**

- miestom nášho ŽIVOTA – peknou, čistou, bezpečnou a prítiažlivou obcou,
- dobre hospodáriacou a riadenou obcou,
- súdržnejšou, otvorenejšou a aktívnejšou obcou, uspokojujúcou záujmy občanov,
- progresívnou obcou s dobrou infraštruktúrou, s rozvinutou výstavbou a aktívnym cestovným ruchom,
- obcou chrániacou a zveľaďujúcou si svoje prírodné a kultúrne dedičstvo,
- s primeraným nárastom počtu obyvateľov.

Formulár Ú7 - Titulná strana dokumentu PHSR

Názov:	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Lieskovec na roky 2015-2023
Územné vymedzenie:	Obec Lieskovec
Územný plán obce schválený:	-
Dátum schválenia programu rozvoja:	
Dátum platnosti:	2015-2023
Verzia*:	1.0
Publikovaný verejne:	www.lieskovec.sk
Predkladá:	Michal Turay, starosta obce Lieskovec
Pripravil:	Ing. Martina Babicová, EU PROFI, s.r.o.

Zdroj: Metodika na vypracovanie PHSR obce/obcí/VÚC 2015, vlastné spracovanie

Základné údaje o obci Lieskovec

Samosprávny kraj:	Banskobystrický
Okres:	Zvolen
Kód obce:	558087
Región:	Zvolenská kotlina
Poloha obce:	GPS súradnice: 48.584785164116084,19.197036199999957
Nadmorská výška:	290 – 396 m n.m.
Rozloha katastra:	1 389,76 ha
Počet obyvateľov:	1 428 (k 31.12.2014)
Hustota obyvateľstva:	95 obyv./km ²

Oficiálne kontakty

Adresa:	Obecný úrad Lieskovec Na Barinách 2699/2 962 21 Lieskovec
Web:	www.lieskovec.sk
Email:	info@lieskovec.sk
Telefón/fax:	045/537 02 57, 0911 555 495
IČO:	00647861
DIČ:	2021346228

*Prvé prijaté znenie sa označuje číslom 1.0. V prípade zásadnej zmeny sa ďalšie aktualizované verzie označujú 2.0, 3.0 atď.. V prípade malých zmien sa označuje 1.1.

OBSAH

Úvodná časť	4
Časť 1. – Analytická časť	9
1.1 Analýza vnútorného prostredia	10
1.2 Analýza vonkajšieho prostredia	34
1.3 SWOT analýza	41
1.4 Zhodnotenie hlavných disparít a faktorov rozvoja	45
1.5 Aká bude budúcnosť našej obce? – dotazníkový prieskum medzi občanmi obce Lieskovec	46
Časť 2. – Strategická časť	48
2.1 Úvodné informácie	48
2.2 Vízia rozvoja územia obce Lieskovec a jej východiská	49
2.3 Strategický cieľ rozvoja obce Lieskovec	51
2.4 Stratégia obce Lieskovec na roky 2015-2023	51
Časť 3. – Programová časť	54
3.1 Opatrenia a projekty vrátane ich priradenia k jednotlivým prioritám	54
3.2 Súbor ukazovateľov výsledkov a dosahov vrátane východiskových a cieľových hodnôt	58
Časť 4. – Realizačná časť	66
4.1 Východiská a popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii	66
4.2 Popis postupov organizačného a inštitucionálneho zabezpečenia realizácie	67
4.3 Stručný popis komunikačnej stratégie	68
4.4 Systém monitorovania a hodnotenia	69
4.5 Akčný plán	71
Časť 5. – Finančná časť	75
5.1 Indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR	75
5.2 Model viaczdrojového financovania jednotlivých projektov	76
5.3 Systém hodnotenia a zaradovania projektov do financovania	78
Záverečná časť	80

Zoznam tabuliek, grafov, obrázkov a formulárov

Tabuľka 1: Štruktúra pôdneho fondu
Tabuľka 2: Vývoj počtu obyvateľov v obci k 31.12.
Tabuľka 3: Vývoj počtu obyvateľov v obci k 31.12.
Tabuľka 4: Migrácia zaznamenaná v obci Lieskovec
Tabuľka 5: Priemerný vek obyvateľov obce Lieskovec v roku 2014
Tabuľka 6: Veková štruktúra obyvateľstva obce Lieskovec v rokoch 2006-2014
Tabuľka 7: Obyvateľstvo podľa pohlavia a národnosti
Tabuľka 8: Obyvateľstvo podľa náboženského vyznania
Tabuľka 9: Najvyššie dosiahnuté vzdelanie
Tabuľka 10: Organizačná štruktúra hospodárstva
Tabuľka 11: Zastúpenie odvetví ekonomickej činnosti
Tabuľka 12: Vývoj nezamestnanosti v obci Lieskovec
Tabuľka 13: Vývoj nezamestnanosti v obci Lieskovec (podľa pohlavia)
Tabuľka 14: Technická infraštruktúra v obci Lieskovec
Tabuľka 15 : Výstavba domov po rokoch
Tabuľka 16: Stavy žiakov v školských rokoch
Tabuľka 17: Kultúrna a športová infraštruktúra v obci Lieskovec
Tabuľka 18: Obecný rozpočet v r. 2006-2014
Tabuľka 19 : Štruktúra rozpočtových príjmov obce Lieskovec za rok 2014
Tabuľka 20: Štruktúra rozpočtových výdavkov obce Lieskovec za rok 2014
Tabuľka 21: Bilancia aktív a pasív za rok 2014
Tabuľka 22 : Faktory rozvoja a disparity BBSK
Tabuľka 23: Ukazovatele z národnej stratégie regionálneho rozvoja SR pre BBSK

Graf 1: Štruktúra pôdneho fondu
Graf 2: Vývoj počtu obyvateľov
Graf 3: Vývoj počtu obyvateľov podľa pohlavia
Graf 4: Veková štruktúra podľa produktivity
Graf 5: Vývoj miery nezamestnanosti

Mapa 1: Geografická poloha obce Lieskovec

Formulár Ú7 - Titulná strana dokumentu PHSR
Formulár U5 – Osnova PHSR
Formulár U8 – Štruktúra dokumentu
Formulár Ú2 – Harmonogram spracovania PHSR
Formulár U8 – Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov
Formulár A1 – Zoznam kvantitatívnych a kvalitatívnych dát (povinný v predpisanej štruktúre)
Formulár A4 – Zoznam podnikateľských subjektov pôsobiach v k.ú. Lieskovec
Formulár A6 – STEEP analýza (analýza externého prostredia)
Formulár A5 – SWOT analýza
Formulár A14 – Kontrolný zoznam možných rizík (rozvoja územia)
Formulár S2 – Tabuľka strategických cieľov a opatrení (ciele)
Formulár S2 – Tabuľka strategických cieľov a opatrení (jednotlivé oblasti podpory)
Formulár S2 – Tabuľka strategických cieľov a opatrení (opatrenia)
Formulár P1 – Tabuľka opatrení, projektov a priorít podľa oblastí
Formulár P2 – Tabuľka ukazovateľov výstupov, výsledkov, dopadov
Formulár R1 – Plán komunikácie, hodnotenia a monitoringu realizácie PHSR obce Lieskovec
Formulár R5 – Plán hodnotenia PHSR obce Lieskovec (len operatívne hodnotenie)
Formulár R6 - Akčný plán pre prioritnú oblasť:
Formulár F3 – Model viac zdrojového financovania PHSR obce Lieskovec – intervenčná matica
Formulár F5 – Indikatívny rozpočet - sumarizácia
Formulár F2 – Hodnotiaca tabuľka pre výber projektov
Formulár Z1 – Schválenie PHSR

Úvodná časť

Zákon NR SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o podpore regionálneho rozvoja“) ukladá obciam, mestám a vyšším územným celkom povinnosť spracovať program rozvoja ako nástroja, pomocou ktorého sa uskutočňuje podpora regionálneho rozvoja. Zákon stanovuje aj úlohy týkajúce sa schvaľovania, zabezpečenia plnenia a pravidelného vyhodnocovania predmetného programového dokumentu. Program rozvoja je tiež dôležitou podmienkou pri uchádzaní sa o podporu napríklad z fondov Európskej únie, štátneho rozpočtu a iných zdrojov, nakoľko možnosť žiadať o nenávratný finančný príspevok z týchto zdrojov je podmienená dokladovaním súladu projektového zámeru s prioritami schváleného dokumentu.

Program rozvoja obce má svoju definíciu zakotvenú v § 8 ods. 1 zákona č. [539/2008Z. z.](#) o podpore regionálneho rozvoja „**Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obec nachádza, a je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie obce**“.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja spolu s územným plánom konkrétneho územia je základným a kľúčovým dokumentom pre riadenie samosprávy, ktorý vychádza z poznania situácie a konkrétnych potrieb obyvateľov, podnikateľov, záujmových skupín a ďalších subjektov v území. Formuluje predstavu samosprávy o svojej budúcnosti spolu s činnosťami a projektmi na jej zabezpečenie. Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja sa spracováva spravidla na 7 rokov s dlhodobým výhľadom na 10 - 14 rokov. Konceptne, systémovo analyzuje a určuje budúcnosť rozvoja spolu s činnosťami, investičnými projektmi so zdrojovým krytím na jej zabezpečenie. Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja má byť skutočným strategickým rozvojovým dokumentom samosprávy s cieľom dosiahnuť rast životnej úrovne na konkrétnom území (Metodika na vypracovanie PHSR, 2015).

Formulár U5 – Osnova PHSR

Úvodná časť	<p>Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Lieskovec na obdobie 2015-2023 (ďalej PHSR Lieskovec 2015-2023 je strednodobý rozvojový dokument obce, ktorým sa obec pri výkone svojej činnosti stará o všestranný rozvoj svojho územia a o potreby svojich obyvateľov. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (ďalej aj PHSR) obce Lieskovec spolu s územným plánom je základným a kľúčovým dokumentom pre riadenie samosprávy, vychádzajúcim z poznania situácie a konkrétnych potrieb občanov, podnikateľov, záujmových skupín a ďalších subjektov v území. Formuluje svoju predstavu o budúcnosti spolu s činnosťami a projektmi na jej zabezpečenie. PHSR sa spracováva na obdobie spravidla 7 rokov s dlhodobým výhľadom na 10-14 rokov. PHSR je výsledkom strategického plánovania.</p> <p>V úvodnej fáze tvorby Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Lieskovec na roky 2015-2023 vedenie obce rozhodlo o spôsobe jeho spracovania (kto, ako a kedy) a zostavilo riadiaci tím pre jeho tvorbu. Na základe dohody bol vybraný externý spracovateľ PHSR. Následne bol spracovaný harmonogram spracovania PHSR. O zámere, začiatku, ako aj o samotnom priebehu spracovania PHSR bola verejnosť informovaná</p>
-------------	--

	<p>prostredníctvom webovej stránky a na verejných stretnutiach.</p> <p>Práce na PHSR začali začiatkom roka v 04/2015 podľa zverejnenej „Metodiky pre spracovanie PHSR“ (02/2015, Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR) a Zámeru spracovania Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce (Programu rozvoja obce) Lieskovec na roky 2015-2023 - schváleného obcou Lieskovec. Čiastkové výstupy PHSR boli počas celej doby spracovania dostupné na webovej stránke obce s možnosťou pripomienkovania zo strany verejnosti.</p> <p>Samotné spracovanie PHSR prebiehalo v troch pracovných skupinách:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hospodársky rozvoj (priemysel a služby, poľnohospodárstvo, lesníctvo, cestovný ruch) 2. Sociálny a kultúrny rozvoj (sociálna starostlivosť, zdravotná starostlivosť, bytová politika, vzdelávanie, školstvo, šport, kultúra) 3. Environmentálny rozvoj (miestne komunikácie, technická infraštruktúra, životné prostredie) <p>Členstvo v pracovných skupinách pre fyzické osoby a pre partnerské organizácie bolo na báze dobrovoľnosti resp. partnerstva.</p> <p>PHSR obce Lieskovec pre obdobie r. 2015 – 2023 pozostáva z:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) analytickej časti, ktorá obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce, odhad jej budúceho vývoja, možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja, definovanie podmienok udržateľného rozvoja obce, b) strategickkej časti, ktorá obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifik a určí hlavné smery, priority a ciele rozvoja obce rešpektovaním princípov regionálnej politiky s cieľom dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia, c) programovej časti, ktorá obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, d) realizačnej časti, ktorá je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov, e) finančnej časti, ktorá obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnej a organizačnej stránky realizácie programu rozvoja obce.
--	---

Zdroj: Metodika na vypracovanie PHSR obce/obcí/VÚC 2015, vlastné spracovanie

Formulár U8 – Štruktúra dokumentu

Časť 1. Analytická časť	<p>Obsah:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1.1 Analýza vnútorného prostredia 1.2 Analýza vplyvu vonkajšieho prostredia na vývoj situácie v území 1.3 SWOT analýza 1.4 1.4 Disparity a faktory rozvoja pre odhad budúceho možného vývoja 1.5 Aká bude budúcnosť našej obce? – dotazníkový prieskum medzi občanmi obce Lieskovec
Časť 2: Strategická časť	<p>Obsah:</p> <ul style="list-style-type: none"> 2.1 Vízia rozvoja územia 2.2 Formulácia a návrh stratégie 2.3 Výber a popis strategických cieľov
Časť 3: Programová časť	<p>Obsah:</p> <ul style="list-style-type: none"> 3.1 Opatrenia a projekty vrátane ich priradenia k jednotlivým prioritám 3.2 Súbor ukazovateľov výsledkov a dosahov vrátane východiskových a cieľových hodnôt
Časť 4: Realizačná časť	<p>Obsah:</p> <ul style="list-style-type: none"> 4.1 Východiská a popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii PHSR 4.2 Popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia 4.3 Stručný popis komunikačnej stratégie PHSR k jednotlivým cieľovým skupinám 4.4 Systém monitorovania a hodnotenia 4.5 Akčný plán – vecný a časový harmonogram realizácie jednotlivých opatrení a projektov
Časť 5: Finančná časť	<p>Obsah:</p> <ul style="list-style-type: none"> 5.1 Indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR 5.2 Model viaczdrojového financovania jednotlivých projektov za účasti sociálno-ekonomických partnerov v území v prepojení na programový rozpočet obce 5.3 Systém hodnotenia a zaraďovania projektov do financovania
Záverečná časť	Informácia o schválení a zverejnení PHSR
Prílohová časť	<p>Príloha č. 1 – Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín</p> <p>Príloha č. 2 – Zoznam informačných zdrojov použitých v PHSR</p> <p>Príloha č. 3 – Zoznam skratiek použitých v PHSR</p> <p>Príloha č. 4 – Akčný plán</p> <p>Príloha č. 5 – Dohoda o partnerstve</p> <p>Príloha č. 6 – Formuláre</p>

Zdroj: Metodika na vypracovanie PHSR obce/obcí/VÚC 2015, vlastné spracovanie

Pre realizáciu PHSR bol stanovený harmonogram spracovania- návrh:

Formulár Ú2 – Harmonogram spracovania PHSR

Termín	03/2015	04/2015	05/2015	06/2015	07/2015	08/2015	09-10/2015
Príprava zámeru	príprava zámeru,	Prerokovanie a schválenie zámeru poslancami					
Úvod, Analytická časť		Spracovanie dotazníka, rozoslanie pre obyvateľov	Spracovanie analýz za jednotlivé oblasti v súlade s metodikou	Spracovanie analýz za jednotlivé oblasti v súlade s metodikou			
Strategická časť					Spracovanie stratégie za jednotlivé oblasti v súlade s metodikou	Spracovanie stratégie za jednotlivé oblasti v súlade s metodikou - Verejné prerokovanie	
Programová časť					Spracovanie programovej časti za jednotlivé oblasti v súlade s metodikou	Spracovanie programovej časti za jednotlivé oblasti v súlade s metodikou	Spracovanie finančnej časti za jednotlivé oblasti v súlade s metodikou
Realizačná časť					Spracovanie realizačnej časti za jednotlivé oblasti v súlade s metodikou	Spracovanie realizačnej časti za jednotlivé oblasti v súlade s metodikou - Verejné prerokovanie	Finalizácia a predloženie komisiám, verejné prerokovanie, Obecnému zastupiteľstvu

Zdroj: Metodika na vypracovanie PHSR obce/obci/VÚC 2015, vlastné spracovanie

Formulár U8 – Zoznam analyzovaných koncepcných dokumentov

Zoznam analyzovaných koncepcných dokumentov			
Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Zdroj
Stratégia Európa 2020	2020	európska	www.mindop.sk
Národná stratégia regionálneho rozvoja SR (NSRR)	2030	európska	www.mindop.sk
Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001- záväzná časť v znení KURS 2011	2030	národná	www.mindop.sk

Metodika na vypracovanie PHSR	2014-2020	národná	www.mindop.sk
Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike	2020	národná	www.vlada.gov.sk
Národná stratégia pre globálne vzdelávanie na obdobie rokov 2012-2016	2016	národná	www.statpedu.sk
Program hospodárskeho, sociálneho a kultúrneho rozvoja BBSK 2007-2013	2013	regionálna	www.vucbb.sk
Územný plán VÚC BBSK a Územný plán VÚC BBSK - zmeny a doplnky 2014 (návrh)	2015	regionálna	www.vucbb.sk
Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií Banskobystrického samosprávneho kraja	2015	regionálna	www.vucbb.sk
Program odpadového hospodárstva Banskobystrického kraja	2015	regionálna	www.vucbb.sk
Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja 2007-2010 Obec Lieskovec	2014	miestna	tlačená podoba
Územný plán obce Lieskovec		miestna	tlačená podoba
Programový rozpočet obce-2015,16,17	2017	miestna	tlačená podoba
Iné verejne zverejnené dokumenty			rôzne zdroje

Zdroj: Vlastné spracovanie

Časť 1. - Analytická časť

Analytická časť PHSR obsahuje analýzu vnútorného prostredia na základe overeného súboru kvantitatívnych a kvalitatívnych dát (ďalej len „dátová základňa“) podľa jednotlivých oblastí vrátane finančnej a hospodárskej situácie, identifikáciu hlavných vonkajších faktorov rozvoja územia (výber hlavných faktorov), analýzu vplyvu vonkajšieho prostredia na vývoj situácie v území, analýzu silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození pre rast a rozvoj územia, posúdenie hlavných faktorov a disparít rozvoja územia.

Rozvojová úroveň priestoru a teda i obce je ovplyvnená nasledujúcimi základnými podmienkami: disponibilitou rozvojového potenciálu; schopnosťou využitia rozvojového potenciálu; vonkajším prostredím, ktoré tvorí legislatíva, ekonomický rozvoj spoločnosti, disponibilita verejných zdrojov a systém ich prerozdelenia.

Rozvojový potenciál obce tvorí územná a ekonomická priestorová štruktúra, ktorá je systemizovaná v týchto skupinách:

- prírodné zdroje,
- obyvateľstvo,
- miestne hospodárstvo,
- technická infraštruktúra,
- sociálna infraštruktúra,
- miestna samospráva s jej ekonomickými podmienkami.

Keďže jednotlivé podsystémy priestorovej štruktúry sú navzájom späté je ťažké určiť, ktorý z uvedených faktorov je najdôležitejší. Preto pri analýze rozvojových faktorov a rovnako pri ich prognózovaní je potrebné venovať dostatočnú pozornosť všetkým faktorom. Nevyváženosť rozvojových faktorov obmedzuje dynamiku rozvoja a je jednou z príčin rozvojovej diferenciácie medzi obcami a regiónmi.

Komplexná analýza súčasného stavu územia je zostavená na základe informácií získaných z relevantných zdrojov, t.j. štatistických databáz (ŠÚ SR, RegDat, Infostat...), výsledkov prieskumov a analýz dokumentov.

Prípadný rozdiel v konkrétnych ukazovateľoch od jednotlivých inštitúcií môže súvisieť s metodikou a systémom zberu a spracovania údajov.

Formulár A1 – Zoznam kvantitatívnych a kvalitatívnych dát (povinný v predpisanej štruktúre)

Zoznam použitých kvantitatívnych a kvalitatívnych dát		
Oblasť dát/téma	Zdroj dát	Webová stránka
Demografia	Štatistický úrad SR, Inštitút informatiky a štatistiky, OÚ Lieskovec	www.slovakstatistics.sk , www.infostat.sk , www.lieskovec.sk
Bývanie	Štatistický úrad SR, Inštitút informatiky a štatistiky, OÚ Lieskovec	www.slovakstatistics.sk , www.infostat.sk , www.lieskovec.sk
Školstvo a vzdelávanie	Štatistický úrad SR, Ústav informácií a prognóz, OÚ Lieskovec	www.slovakstatistics.sk , www.uips.sk , www.lieskovec.sk
Zdravotníctvo	Národné centrum zdravotníckych informácií, OÚ	www.nczisk.sk , www.lieskovec.sk

	Lieskovec	
Sociálna starostlivosť	Úrad práce, sociálnych vecí, a rodiny SR, Ministerstvo vnútra SR, OÚ Lieskovec	www.upsvar.sk , www.minv.sk , www.lieskovec.sk
Ekonomická situácia	Štatistický úrad SR Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu Finančná správa SR, OÚ Lieskovec	www.slovakstatistics.sk , www.sario.sk , intrastat.financnasprava.sk , www.lieskovec.sk
Životné prostredie	Slovenský hydrometeorologický ústav, Slovenská agentúra životného prostredia, OÚ Lieskovec	www.shmu.sk , www.enviroportal.sk , www.lieskovec.sk

Zdroj: Vlastné spracovanie

1.1 Analýza vnútorného prostredia

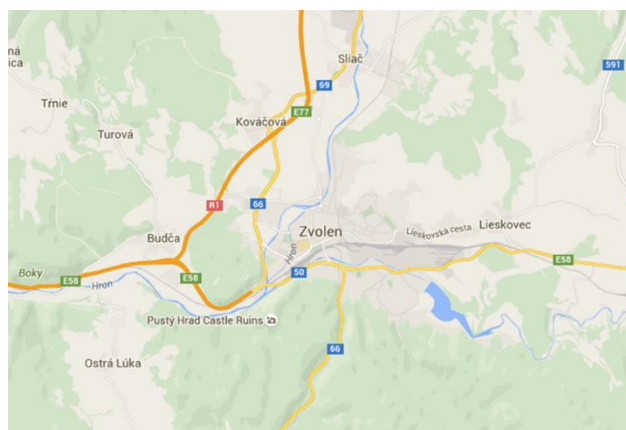
1.1.1 Zemepisná charakteristika

Obec Lieskovec leží v oblasti stredného Pohronia, vo Zvolenskej kotline, na pravom brehu potoka Húčava. Nadmorská výška chotára dosahuje 290 – 396 m n.m.. Patrí do Banskobystrického kraja, okres Zvolen. Obec je vzdialená od okresného mesta cca 5 km východným smerom a svojim extravilánom naň bezprostredne nadväzuje.

Obec Lieskovec má intenzívne aglomeračné väzby na okresné mesto Zvolen. Hospodársky a sociálny rozvoj obce je úzko naviazaný na rozvoj mesta Zvolen. Obec Lieskovec, okrem rozvinutej poľnohospodárskej výroby, má významné predpoklady na rozvoj vidieckej rekreácie. Tento vysoký potenciál tvorí základ pre vybudovanie prímestskej rekreačnej zóny, ktorá svojou ľahkou dostupnosťou bude vyhľadávanou destináciou pre obyvateľov samotnej obce ako aj mesta a okolitých sídel.

Rozvoj južnej časti Zvolenskej kotliny je podmienený priestorovo aj funkčne vyváženým rozvojom všetkých obcí nachádzajúcich sa v tomto priestore. Pre obec Lieskovec je navrhovaná nová bytová výstavba uvažovaná formou IBV najmä v S a sčasti V časti územia obce. KBV je navrhnutá do Z časti, v priestore medzi obcou a priemyselnou zónou. S rozširovaním súčasnej priemyselnej zóny sa momentálne neuvažuje. Je potrebné zvýšiť úroveň a skvalitniť existujúcu priemyselnú zástavbu. Do budúcnosti je možné vytvárať nové priemyselné plochy len po obidvoch stranách cesty na Bakovu Jamu severne od priemyselnej zóny obce.

Mapa 1: Geografická poloha obce Lieskovec

1.1.2 História

História obce Lieskovec sa začína písať už od neskorej doby kamennej, kedy sa na lokalite Hrádok usídlujú prví osadníci.

Prvá písomná zmienka o Lieskovci pochádza z roku 1263, kedy bol obci vymeraný vlastný chotár. No osada už existovala dávno pred tým, v období vrcholného stredoveku a od 14. Storočia nesie názov Lieskovec. Hromadná výstavba obce nastáva po roku 1923 a to výstavbou rodinných domov v záhrade „Barina“. V tom čase sa postavilo aj množstvo hospodárskych budov, ako maštale, humná a chlievy. V roku 1926 sa do obce zaviedla elektrina, čo využilo 50 domácností a evanjelická škola. V roku 1939 bola ukončená výstavba reprezentačného kultúrneho a družstevného domu, ktorý pozostával z obchodu, skladu a bytu. Táto budova spolu s vežou tvorili dominantu obce. Nová cesta na Horný koniec bola postavená v roku 1931.

Začiatok druhej svetovej vojny znamenal útlm rozvoja obce. Počas vojny bolo zničených 134 domov a zhorených 45 hospodárskych budov. Hneď po jej skončení sa začalo s budovaním obce a to konkrétne s rozširovaním verejného osvetlenia. Po I. a II. Svetovej vojne bola stavaná ulica po ľavom brehu potoka Zolná. Ďalej pribúdali domy na Vršku a na kopci Hájik. Ulice Medzi hruškami a Nová sa stavali po II. Svetovej vojne. V roku 1959 bola obec konečne napojená na autobusovú dopravu na linke Zvolen – Bučina – Lieskovec. V roku 1963 sa v obci vybudovala nová cesta cez Kút, novým mostom cez potok Očovka smerom na Zolnú a Lukové. V roku 1964 začali zemné práce na terénne úpravy pre výstavbu Kafilerie, slúžiacej na spracovanie živočíšnych produktov. V 60tych rokoch sa začalo s výstavbou vodovodu po celej obci.

V roku 1976 dostala obec príkaz na pripojenie sa k Zvolenu, čím došlo k miernemu stlmeniu rozvoja obce. Po novembrových voľbách v roku 1990 sa Lieskovec znova odčlenil od Zvolena a stal sa samostatnou obcou. Počas obdobia pripojenia ku Zvolenu začali v obci práce na plynifikácii. V roku 1985 sa zaviedol plyn do ulíc Nová a Medzi Hrušky. V ďalších uliciach sa s plynifikáciou pokračovalo v rokoch 1991 až 1995, čím sa ukončila plynifikácia celej obce. Po osamostatnení bola zrušená knižnica a klub mladých, nakoľko budova sa opäť začala využívať ako školská budova. Následne bol vybudovaný priestor pre poštu a to v bočných priestoroch Kultúrneho domu. Od roku 1991 až po dnešok boli v obci vybudované inžinierske siete – ČOV, etapovite kanalizácia a dokončenie vodovodu na ulici Osloboditeľov (Dolný koniec a Za mostom).

Súčasný územie obce Lieskovec možno rozčleniť na dva základné celky a to samotnú obec, ktorá plní prevažne obytnú funkciu a priemyselnú zónu Lieskovskej cesty. Tá sa začína na západe údolím vedúcim od osady Bakova jama na juh k biotopu Kórea a ktorá vedie po oboch stranách Lieskovskej cesty a cesty na Bakovu jamu. Dve najstaršie časti samotnej obce sa tiahnu popri štátnej ceste Zvolen – Lučenec smerom na SV a popri regulovanom Lieskovskom potoku v smere J-S. Domy boli stavané do uličnej tvorby v tvare písmena “V“, v strede ktorého sa vytváralo historické jadro obce, obklopené prevažne objektmi s charakterom ľudovej architektúry. Ramená písmena “V“ sa rozvíjali pozdĺž štátnej cesty a popri Lieskovskom potoku.

1.1.3 Prírodný potenciál obce

Kataster obce Lieskovec leží vo **Zvolenskej kotline**, prevažnou časťou v časti Zvolenská pahorkatina a svojou SV časťou zasahuje do časti Slatinská kotlina. Zvolenská kotlina tvorí cca 16 km dlhý pás poriečnej nivy a terasovitých stupňov Hrona, ktorý preteká severo-južným smerom. Územie Zvolenskej kotliny je zväčša rovinné a málo erózne členené. Zvolenskú pahorkatinu na JZ a Z ohraničuje Sliačska kotlina, na S Bystrická vrchovina, na SV Ponická vrchovina a Povraznická brázda, na V Poľana a Slatinská kotlina a na J Javorie.

Geologická stavba územia odráža podmienky jeho dlhodobého vývoja, vo veľkej miere ovplyvňuje súčasné možnosti hospodárskeho využitia krajiny pre technické a bioprodukčné činnosti. **Zvolenská kotlina** predstavuje negatívnu morfoštruktúru, ktorá vznikla poklesom zemskej kôry pozdĺž hlbokých zlomov oddeľujúcich ju od okolitých pohorí. Severná časť kotliny je budovaná druhohornými horninami so značným zastúpením vápencov a dolomitov, juhozápadná časť kotliny je budovaná andezitovým vulkanoklastickým materiálom, na kontakte kotliny s okolitými pohoriami sú uložené prolúviálne sedimenty.

Klíma

Z klimatického hľadiska patrí územie do oblasti teplej, podoblasti mierne vlhkej, okrsku teplého, mierne vlhkého s chladnou zimou, s teplotou v januári -3 až -5 °C, s 50 letnými dňami v roku, s maximálnou teplotou 25 °C a vyššou. Z hľadiska klimatogeografických typov hovoríme o kotlinovej klíme s veľkou inverziou teplôt, mierne suchej až vlhkej, subtype teplom s teplotami v júli 18,5 až 20 °C na jej severnom a severovýchodnom okraji, resp. o horskej klíme, subtype mierne teplom v jej západnom a južnom ohraničení.

Podľa meteorologických údajov boli klimatické pomery nasledovné:

- priemerná ročná teplota vzduchu: 7,5 °C (300 m n. m.),
- priemerný ročný zrážkový úhrn: 703 mm, najviac zrážok spadne v júni (86 mm) a auguste (72 mm), najmenej zrážok spadne v marci (42 mm) a februári (44 mm),
- priemerný počet dní so snehovou pokrývkou za rok: 65, obdobie so snehom trvá od novembra do marca.

Pôda

Pôda predstavuje významný krajinný prvok s nezastupiteľnou energetickou a bioprodukčnou funkciou. V širšom okolí Zvolena sa vyskytujú ľahké, stredné a ťažké pôdy. Sporadicky sa vyskytujúce ľahké pôdy sa nachádzajú v niektorých alúviách vodných tokov, hlinitiesočné pôdy sú dobre priepustné pre gravitačnú vodu, do tejto skupiny patria hlavne fluvizeme, niektoré kambizeme a rendzíny, z poľnohospodárskeho hľadiska sú to menej úrodné pôdy. Viac ako 90 % pôd patrí k piesočnato-hlinitým až hlinitým stredne ťažkým pôdam, jedná sa o pôdy orné, pôdy pod trvalými trávnatými porastami a pod lesmi. Ťažké ílovité pôdy sa vo forme ostrovčekov vyskytujú v celom regióne, množstvo ílovitých častíc obmedzuje prevzdušňovanie pôdy príjem i pohyb vody v pôde.

Jedným zo stresových faktorov územia je aj erózia pôdy. Z erózných procesov prevažujú erózie pôdy vplyvom povrchovo tečúcej vody, ohrozenie pôdy vetrovou eróziou je prakticky zanedbateľné.

Z hľadiska prítomnosti škodlivín a rizikových látok je možné pôdy územia okresu Zvolen hodnotiť ako čisté. V k.ú. Lieskovec nie sú lokalizované pôdy kontaminované rizikovými prvkami.

Katastrálne územie obce

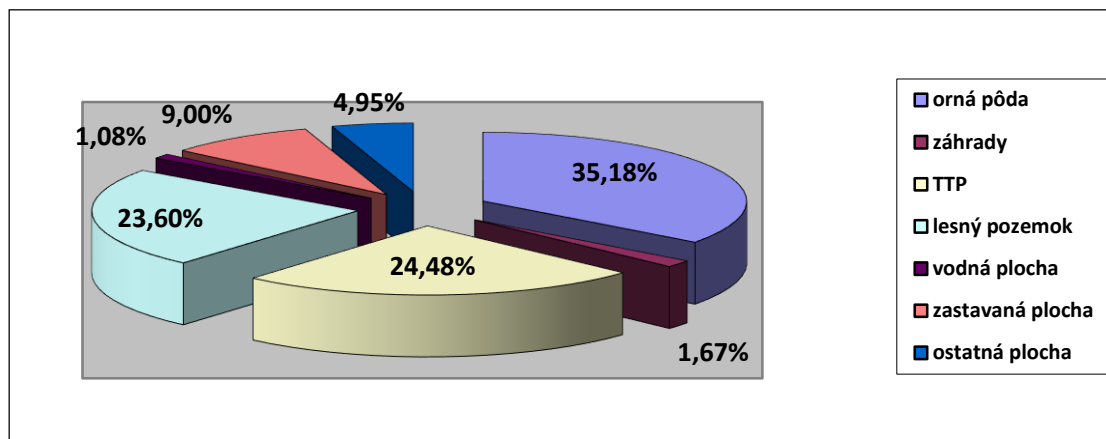
Tabuľka 1: Štruktúra pôdneho fondu

Druh pozemku	Výmera/ha
Poľnohospodárska pôda spolu	852,62
Orná pôda	489,05
Vinice	0,00
Záhrady	23,29
Trvalé trávne porasty	340,28
Nepoľnohospodárska pôda spolu	537,14

Lesný pozemok	328,01
Vodná plocha	15,06
Zastavaná plocha	125,14
Ostatná plocha	68,93
Celková výmera katastra Lieskovec	1 389,76

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza datacube

Graf 1: Štruktúra pôdneho fondu

Lesy

Podľa posledného typologického mapovania sú miestne lesy zaradené do 2. Vegetačného stupňa živného ekologického radu B, čiže sa jedná o spoločenstvá skupiny lesných typov (SLT) FQ – Fageto-Quercetum – bukové duby. V rámci tejto SLT tu bolo rozlíšených viacero lesných typov (LT).

V pôvodnom drevinovom zložení tunajších lesov prevládal dub zimný (prípadne aj dub cerový, dub letný na ťažších vlhších pôdach) ktorý sprevádzal hrab s bukom. V 3. Vegetačnom stupni lokálne prevládal buk nad dubom. V menšom zastúpení bol tiež prítomný javor poľný, lipy a ďalšie javory vtrúsené najmä v spol. Fqac, jelše, jasene, prípadne aj vrbu popri potokoch. Ojedinelé sa mohli vyskytovať aj pionierske dreviny ako rakyta, osika, breza, ako aj ďalšie listnaté stromy.

Hydrológia

Voda je jedným z najvýznamnejších prírodných zdrojov. V miernom pásme je hlavnou nositeľkou kolobehu látok a živín, prostredím pre život, zdrojom obživy a prosperity, ale tiež ničiteľkou hodnôt. Z hydrogeologického hľadiska je osou Zvolenskej kotliny rieka Hron tečúca S – J smerom. K najvýznamnejším ľavostranným prítokom Hrona patrí Peťovský potok a Lukavica, k najvýznamnejším pravostranným prítokom patrí Malachovský potok, Badínsky, Sielnický a Kováčovský potok. Pod Zvolenom sa Slatina vlieva do Hrona, ktorá z ľavej strany priberá prítoky Ľubica, Sekier, Pomiaslo a Neresnica. Z pravej strany je to hlavne potok Zolná.

Z hľadiska odtokových pomerov patrí región do oblasti vrchovinná-nížinnej. Režim odtoku Hrona a Slatiny je snehovo-dažďový, resp. dažďovo-snehový s obdobím akumulácie v mesiacoch november až február a s obdobím vysokých vodností v mesiacoch február až apríl, mesiacom s minimálnymi vodnosťami je apríl (údaje SHMÚ Banská Bystrica za obdobie 1951-1980).

Hlavným recipientom v k.ú. Lieskovca, ktorý zachytáva odtok povrchových vôd je tok Zolná so svojimi prítokmi, t.j.:

- ľavostranné prítoky: Zadný potok (r.km 3,5) so svojimi pravostranným prítokom a potok Hučava (Očovka) r.km 6,2;

- pravostranné prítoky: Lieskovský potok (r.km 4,0) a Lukovský potok (r.km 5,8).

Minerálne vody

Na Zvolenskú kotlinu sa viaže bohatý výskyt minerálnych vôd. Minerálne pramene sú definované ako podzemné vody, ktoré sa od obyčajných odlišujú svojimi prírodnými vlastnosťami, predovšetkým svojím zložením, obsahom minerálnych látok, stopových prvkov, teplotou a fyziologickými účinkami na ľudský organizmus.

Priamo v k.ú. Lieskovec sa nachádzajú tri minerálne pramene:

1. **Medokýš v agátovom háji** (v doline Medokýšne) – prameň bol upravený občanmi v roku 1957. V mieste výveru bola osadená železná pažnica do hĺbky 0,8 m. V súčasnosti je prameň zachytený v drevenom kadlube, z ktorého voda vyteká rúrkou do dotokového kanála a do potoka. Prekrytý je kovovou platňou. Miestne obyvateľstvo ho využíva na pitné účely. Prameň je charakterizovaný podľa ČSN 86 8000: prírodná uhličitá voda so zvýšeným obsahom kyseliny kremičitej, studená, hypotonická.
2. **Medokýš pred Starým mlynom** – prameň bol zachytený miestnymi občanmi v roku 1955. V mieste výveru bola osadená železná pažnica do hĺbky 0,6 m. V súčasnosti nie je doriešené čerpanie vody – dá sa nabrať jedine priamo z pažnice. Prameň využíva pre pitné účely široká verejnosť. Voda v prameni je charakterizovaná podľa ČSN 86 8000: prírodná, uhličitá voda so zvýšeným obsahom kyseliny kremičitej, železnatá, studená, hypotonická.
3. **Medokýš v stredu PD Lieskovec** – prameň vznikol roku 1957, kedy bola hĺbená studňa na pitné pre hospodárske stredisko. Hladina bola narazená v hĺbke 4,5 m. Studňa je zabudovaná betónovými skružami do hĺbky 5,0 m. Studňa je neprekrytá, využívaná len pracovníkmi miestneho PD. Existuje možnosť znehodnotenia vody vplyvom živočíšnej výroby. Voda je čirá, bez zápachu, má chuť kyselky. Nevysychá, ani nezamŕza. Voda je charakterizovaná podľa ČSN 86 8000: prírodná, slabo mineralizovaná, hydrouhličitanová, sodno-vápenatá, uhličitá voda so zvýšeným obsahom kyseliny kremičitej, studená, hypotonická. Po prevedení mikrobiologického rozboru podľa ČSN 75 71111 voda nevyhovovala.

Približne polovica k.ú. (západná časť) spadá do ochranného pásma II. Stupňa pre kúpele Sliač a Kováčová. V tomto území je potrebné rešpektovať Vyhlášku č.15 MZ SR zo dňa 13.3.1972 o ochrane a rozvoji prírodných liečebných kúpeľov a prírodných liečivých zdrojov.

1.1.4 Kvalita životného prostredia

Územie je ohrozované stresovými faktormi, a to prírodnými (povodne, zosuvy a erózie) a antropogénnymi faktormi (znečistenie ovzdušia, vôd a pôd, kontaminácia hlukom a prachom, poškodenie vegetácie, zastavané plochy, priemysel, poľnohospodárstvo, rekreácia, svetelné znečistenie, skládky, ...).

Zeleň

K najvýznamnejším zložkám životného prostredia patrí zeleň. Okrem lesných porastov sa v k.ú. obce Lieskovec nachádza nelesná stromová a krovinná vegetácia, ktorá sa vyskytuje ako verejná zeleň (plošná zeleň a kríkové porasty). Plošná zeleň plní rekreačnú a krajínovú funkciu. Kríkové porasty plnia funkciu biotonicú, protieróznú a hydrickú.

Na území obce je zeleň udržiavaná na ploche 1,6 ha. Starostlivosť o tieto plochy zabezpečuje Obecný úrad v Lieskovci.

Ovzdušie

V katastrálnom území obce Lieskovec sa nachádzajú veľké zdroje znečistenia ovzdušia nad 5 MW výkonu, niekoľko stredných zdrojov znečistenia ovzdušia od 0,2 do 5 MW výkonu (ide hlavne o plynové kotolne). V tesnej blízkosti riešeného územia sa nachádzajú zdroje znečistenia – tepláreň, Bučina, a.s., ktoré nepriaznivo ovplyvňujú kvalitu ovzdušia v obci, ide o diaľkový presun, ktorý nevieme ovplyvniť. Na vykurovanie domácností sa používa plyn, elektrická energia, pevné palivo.

Hluk a emisie z dopravy

Zaťaženie obytných súborov a domov v blízkom okolí hlavnej komunikácie je značné a priamo narastá s intenzitou dopravy a s podielom ťažkých nákladných vozidiel.

1.1.5 Demografický vývoj obce

Podľa štatistických údajov Obecného úradu v Lieskovci v obci k 31.12.2014 žilo 1 428 obyvateľov, z toho bolo 52 % žien a 48 % mužov.

Priemerná hustota osídlenia územia obce Lieskovec pri katastrálnej výmere 13,9 km² je 95 obyvateľov/km² (priemerná hustota osídlenia okresu Zvolen je 89 obyvateľov/km², Banskobystrického kraja 69,5 obyvateľov/km² a územia Slovenska 109 obyvateľov/km²). Väčšina obyvateľov Lieskovca je koncentrovaná v centrálnej časti obce.

Od prvého sčítania ľudu v roku 1869 dosiahol počet obyvateľov v obci najnižšiu hodnotu v roku 1880 – 643 osôb. Naopak najviac obyvateľov žilo v obci v roku 2014 – 1 428 osôb, podľa údajov štatistického úradu až 1 467 osôb.

Tabuľka 2 : Vývoj počtu obyvateľov v obci k 31.12.

Rok	Počet obyvateľov	Absolútny prírastok	Rok	Počet obyvateľov	Absolútny prírastok
1869	665	-	2000	1 375	-
1880	643	- 22	2001	1 380	5
1890	735	92	2002	1 381	1
1900	802	67	2003	1 378	- 3
1910	753	- 49	2004	1 381	3
1921	840	87	2005	1345	-36
1930	970	130	2006	1366	21
1940	881	- 89	2007	1387	21
1950	893	12	2008	1397	10
1961	1 087	194	2009	1398	1
1970	1 176	89	2010	1411	13
1980	1 435	259	2011	1402	-9
1991	1 459	24	2012	1416	14
1993	1 412	- 47	2013	1406	-10
1999	1 375	- 37	2014	1428	22

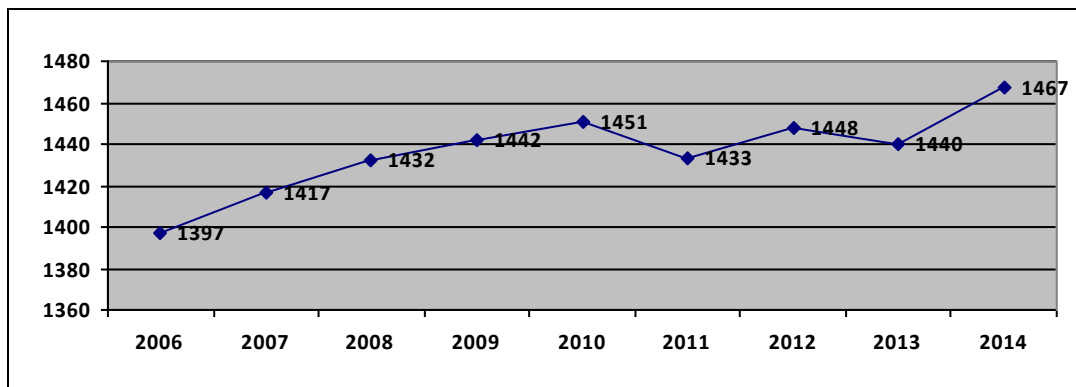
Zdroj: Vlastné spracovanie

Tabuľka 3: Vývoj počtu obyvateľov v obci v rokoch 2006-2014 k 31.12.

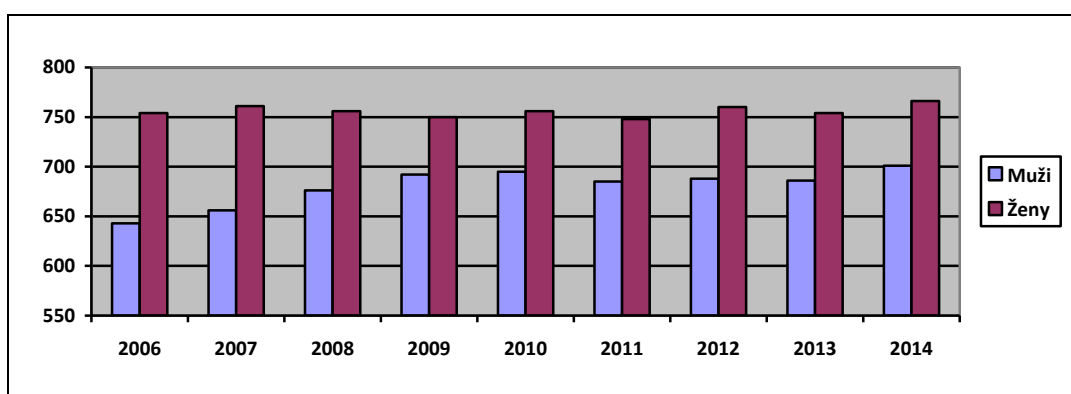
Roky	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Stav k 31.12.	1397	1417	1432	1442	1451	1433	1448	1440	1467
Muži	643	656	676	692	695	685	688	686	701
Ženy	754	761	756	750	756	748	760	754	766

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza datacube, vlastné spracovanie

Graf 2: Vývoj počtu obyvateľov

Graf 3: Vývoj počtu obyvateľov podľa pohlavia

Tabuľka 4: Migrácia zaznamenaná v obci Lieskovec

Rok	Prihlásení	Odhlásení	Rozdiel
2006	92	51	41
2007	64	18	46
2008	57	27	30
2009	40	23	17
2010	67	41	26
2011	51	48	3
2012	53	24	29
2013	42	36	6
2014	62	32	30

Zdroj: Vlastné spracovanie

Pri zostavovaní predchádzajúceho PHSR v žilo v obci Lieskovec 77 rómskych obyvateľov:

ul. Agátová: 45 dospelých + 25 detí;

Bakova Jama: 4 dospelí + 3 deti.

K 31.12. 2014 v obci Lieskovec žije 105 rómskych obyvateľov:

ul. Agátová: 57 dospelých + 40 detí;

Bakova Jama: 4 dospelí + 4 deti.

čo predstavuje 7,3% z celkového počtu obyvateľov. Riešenie rómskej problematiky v obci Lieskovec je riešením problémov zamestnanosti a nízkej úrovne bývania. Podľa Atlasu rómskych komunít (2013) bolo identifikovaných približne 402 840 Rómov žijúcich na území Slovenskej republiky, čo tvorí

7,45% obyvateľov Slovenska. Na území Banskobystrického kraja boli identifikovaní Rómovia žijúci v 516 obciach s podielom na celkovom počte obcí v kraji 51,55%.

Z uvedených údajov je zrejmý nárast počtu Rómskeho obyvateľstva v obci, zároveň fakt že rómski obyvatelia osídľujú naďalej tie isté lokality.

Veková štruktúra obyvateľstva

Demografický vývoj obyvateľstva sa odráža predovšetkým vo vekovej štruktúre obce. Všeobecným prejavom demografického vývoja obyvateľstva v obciach je nepriaznivá veková štruktúra z hľadiska vekových kategórií, čo sa potvrdzuje aj v našej obci. Najvýraznejšie zastúpenie v sledovanom období má produktívna veková kategória, a to viac ako 66,70%. Obyvatelia v predproduktívnom veku tvorili v roku 2014 15,67% a poproduktívna veková kategória predstavovala takmer 25,34 % z celkovej populácie obce.

Súčasnú vekovú štruktúru obce vystihuje aj hodnota indexu starnutia, ktorý v roku 2006 dosahoval hodnotu 170,76, t.j. na jedného mladého, predproduktívneho obyvateľa pripadalo 1,70 občanov v poproduktívnom veku, čo z hľadiska demografického vývoja v sledovanom období považujeme za menej priaznivý jav. Vývoj indexu starnutia má v sledovanom období pozitívny priebeh – v roku 2006 178,57 a v roku 2014 pokles na 161,73.

Výsledkom priaznivej vekovej štruktúry obyvateľstva je aj jeho priemerný vek, ktorý v roku 2014 predstavoval 41,26 čím sa obec Lieskovec zaradila k obciam s mladším obyvateľstvom v Banskobystrickom kraji.

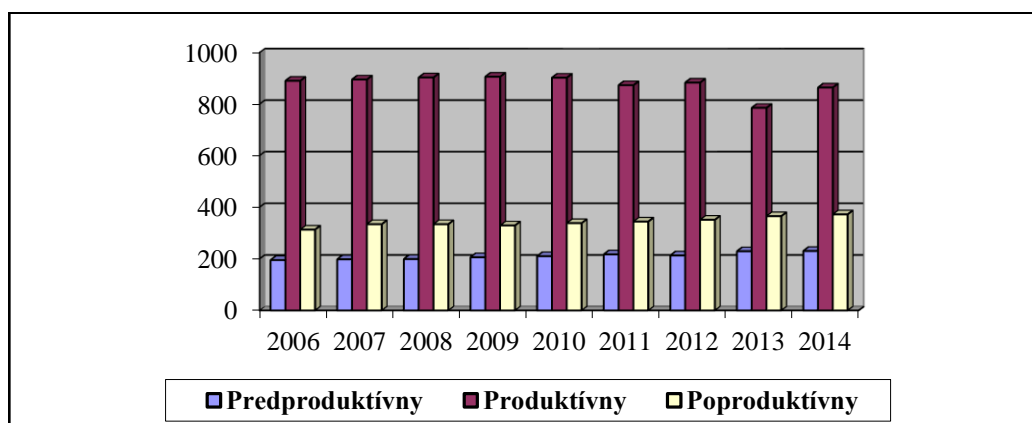
Veková štruktúra obyvateľstva obce podľa pohlavia je charakteristická pre vidiecku populáciu na Slovensku. Obnova generácie je síce pomalšia, ale na druhej strane schopná zabezpečiť prirodzenú reprodukciu obyvateľstva.

Tabuľka 5: Priemerný vek obyvateľov obce Lieskovec v roku 2014

Priemerný vek v roku 2014	Spolu	Muži	Ženy
Priemerný vek v obci Lieskovec	41,07	38,87	43,28
Priemerný vek v okrese Zvolen	40,08	35,27	44,85
Priemerný vek v Banskobystrickom kraji	40,56	38,81	42,20

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza datacube

Graf 4: Veková štruktúra podľa produktivity

Tabuľka 6: Veková štruktúra obyvateľstva obce Lieskovec v rokoch 2006-2014

Veková kategória	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet obyvateľov celkom	1397	1417	1432	1442	1451	1433	1448	1440	1467
Predproduktívny vek – muži (0-14)	76	79	86	93	96	105	100	104	114
%	5,44	5,57	6,00	6,44	6,61	7,32	6,90	7,22	7,77
Predproduktívny vek – ženy (0-14)	119	119	113	113	114	112	113	115	116
%	8,52	8,39	7,89	7,83	7,85	7,81	7,80	7,98	7,90
Produktívny vek – muži (15-59)	466	477	490	496	493	471	475	457	456
%	33,35	33,66	34,21	34,39	33,97	32,86	33,14	31,73	31,08
Produktívny vek – ženy (15-54)	424	418	413	410	409	402	408	328	408
%	30,35	29,49	28,84	28,43	28,18	28,05	28,17	22,77	27,81
Poproduktívny vek – muži (60+)	86	100	101	103	106	109	114	124	131
%	6,15	7,05	7,05	7,14	7,30	7,60	7,87	8,61	8,92
Poproduktívny vek – ženy (55+)	227	224	233	226	232	235	237	241	241
%	16,32	15,80	16,27	15,67	15,98	16,39	16,36	16,73	16,42

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza datacube

Súčasná veková štruktúra obyvateľstva ukazuje na zhoršenie demografických ukazovateľov, najmä pokles pôrodnosti, s čím súvisí aj predpokladaný prirodzený úbytok obyvateľstva.

Prírodný prírastok obyvateľstva zvyšuje a môže aj do budúcnosti zvýšiť najmä zvyšujúci sa podiel rómskej komunity. Ale aj napriek tomu bude obec vplyvom existujúcej vekovej skladby a pokračujúcemu trendu znižovania pôrodnosti zaznamenávať záporný prirodzený prírastok obyvateľstva.

Významnou zložkou vývoja počtu obyvateľov v budúcnosti by mala mať migrácia, kde má obec predpoklady a možnosti zaznamenávať migračný prírastok. Obec by vďaka svojej polohe mohla plniť funkciu “aglomerovanej” obce voči mestu Zvolen, čím by sa zvýšila jej atraktivita pre migráciu obyvateľstva.

Národnostná a náboženská štruktúra

Podľa sčítania obyvateľstva z roku 2011 je obec Lieskovec národnostne viac menej jednoliata, keďže až 87,9% obyvateľov je slovenskej národnosti, 1,66 % občanov pri sčítaní uviedlo rómsku národnosť a až 10,00% je nezistená.

Tabuľka 7: Obyvateľstvo podľa pohlavia a národnosti

Národnosť	Muži	Ženy	Spolu
Slovenská	601	665	1 266
Maďarská	0	1	1
Rómska	11	13	24
Rusínska	0	1	1
Česká	0	4	4
Nezistená	72	72	144
Spolu	684	756	1 440

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza datacube

Z hľadiska náboženskej štruktúry obyvateľstva je rovnomerné zastúpenie rímskokatolíckej cirkvi 40,48% a evanjelickej cirkvi 27,36%, 16,59% obyvateľov uviedlo bez vyznania a až u 13,6% bolo vyznanie nezistené. V obci sa nachádza rímsko-katolícky kostol, ktorý bol postavený v rokoch 2012-2013. Náboženstvo má priamy vplyv na každodenný život v obci vo všetkých jej oblastiach.

Tabuľka 8: Obyvateľstvo podľa náboženského vyznania

Náboženské vyznanie	Muži	Ženy	Spolu
Rímskokatolícka cirkev	252	331	583
Gréckokatolícka cirkev	3	3	6
Pravoslávna cirkev	1	0	1
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	184	210	394
Reformovaná kresťanská cirkev	0	2	2
Evanjelická cirkev metodistická	1	2	3
Cirkev adventistov siedmeho dňa	2	4	6
Kresťanské zbory	0	1	1
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	0	3	3
Bez vyznania	139	100	239
Iné	3	3	6
Nezistené	99	97	196
Spolu	684	756	1 440

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza datacube

Vzdelanostná štruktúra obyvateľov

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva dáva predpoklad k ekonomickému rozvoju obce, vytvára možnosti na trhu práce a ovplyvňuje hospodársku aktivitu obce, najmä záujem o samostatné podnikanie.

Vzdelanostná úroveň v obci v porovnaní s ukazovateľmi za SR je viac menej vyrovnaná. V obci je vysoký podiel občanov s úplným stredným vzdelaním s maturitou (25,2%) a vysokoškolským vzdelaním (15,9%). V mužskej zložke obyvateľstva prevláda učňovské vzdelanie a v ženskej populácii vo vzdelanostnej štruktúre základné vzdelanie alebo úplné stredné odborné s maturitou.

Tabuľka 9: Najvyššie dosiahnuté vzdelanie

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie		Pohlavie		Spolu
		muži	ženy	
Lieskovec				
Základné		62	112	174
Učňovské (bez maturity)		120	71	191
Stredné odborné (bez maturity)		57	61	118
Úplné stredné učňovské (s maturitou)		25	22	47
Úplné stredné odborné (s maturitou)		168	195	363
Úplné stredné všeobecné		15	32	47
Vyššie odborné vzdelanie		6	12	18
Vysokoškolské bakalárske		15	21	36
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské		92	86	178
Vysokoškolské doktorandské		8	7	15
Vysokoškolské spolu		115	114	229
Študijný odbor	prírodné vedy	4	4	8
	technické vedy a náuky I (baníctvo, hutníctvo, strojárstvo, informatika a VT, elektrotech., tech. chémia, potravinárstvo)	24	13	37
	technické vedy a náuky II (textilná v.,sprac.kože,dreva, plastov,	13	8	21

v.hud.nástrojov, archít., staveb.,dopr.,pošty,telekom.,automatiz., špec. odb.)			
poľnohospodársko-lesnícke a veterinárne vedy a náuky	27	9	36
zdravotníctvo	6	6	12
spoločenské vedy, náuky a služby I (filozof.,ekon.,polit. a práv.vedy, ekonomika a manaž., obchod a služby,SŠ- OA, HA, praktická š.,učeb.odb.)	18	39	57
spoločenské vedy, náuky a služby II (histor.,filolog.,pedag. a psych.vedy, publicistika a informácie, telových.,učiteľstvo, SŠ - gym.)	13	29	42
vedy a náuky o kultúre a umení	4	1	5
vojenské a bezpečnostné vedy a náuky	4	2	6
nezistený	2	3	5
Bez školského vzdelania	101	122	223
Nezistené	15	15	30
Úhrn	684	756	1 440

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza datacube

1.1.6 Ekonomická štruktúra a ekonomický rozvoj obce (miestne hospodárstvo)

Na ekonomickom rozvoji obce sa podieľajú mnohé podnikateľské subjekty pôsobiace na jej území. Podieľajú sa na vytváraní hrubého domáceho produktu, vytvárajú v regióne určitú úroveň zamestnanosti a tiež prispievajú k rozvoju obce prostredníctvom daňových platieb do obecnej pokladnice.

Obecná samospráva sa podieľa na ekonomickom rozvoji vytváraním podmienok pre podnikanie, predovšetkým prostredníctvom prenájmu obecného majetku, poskytovania pozemkov a pod. Aj občania, ktorí sa združujú v spoločenských a záujmových organizáciách, v kultúre a športe sa podieľajú nepriamo na rozvoji obce v ekonomickej oblasti.

Podnikateľská aktivita v obci

Dôležitými faktormi pre ekonomický rozvoj obce sú taktiež podmienky pre rozvoj podnikania v obci a podnikateľské aktivity súkromného sektoru. Súkromné podnikanie môžeme v obci rozdeliť na dve časti – priamo v obci sa sústreďuje predovšetkým do činnosti fyzických osôb zameraných na podnikanie v oblasti obchodu a služieb. Vyvíjaná podnikateľská aktivita v obci sa odrazila predovšetkým v činnosti fyzických osôb – živnostníkov venujúcich sa elektrikárskym, stavebným prácam, práci s drevom, vedeniu účtovníctva, finančnému poradenstvu. Samostatnou časťou sú podnikateľské subjekty v rámci priemyselnej zóny.

V rámci obhospodarovania okolitého poľnohospodárskeho pôdneho fondu v území funguje Poľnohospodárske družstvo v Lieskovci, INSEMAS, s.r.o., okrem toho sú registrovaní dvaja samostatne hospodáriaci roľníci.

Celková podnikateľská aktivita v obci v porovnaní s priemernými ukazovateľmi rozvoja podnikania v SR je na strednej úrovni. Na formulári č. A4 – Evidencia podnikateľských subjektov prikľadáme zoznam podnikateľských subjektov evidovaných v k.ú. Lieskovec. Podnikateľské subjekty sa nachádzajú buď priamo v obci alebo v priemyselnej zóne, ktorá je súčasťou katastra. Celkovo na riešenom území podniká 76 subjektov (zahrňuje právnické aj fyzické osoby), ktoré zamestnávajú cca 679 zamestnancov.

Tabuľka 10: Organizačná štruktúra hospodárstva

Názov ukazovateľa	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Právnické osoby	36	35	39	48	59	60	65	70	78
Fyzické osoby	115	117	116	120	112	106	106	106	106
Z toho									
Živnostníci	113	112	114	111	114	106	101	101	101
Slobodné povolanie	2	3	3	5	6	6	5	5	5
Spolu	151	152	155	168	171	166	171	176	184

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza datacube

Formulár A4: Zoznam podnikateľských subjektov pôsobiacich v k.ú. Lieskovec

Zoznam podnikateľských subjektov	
Ministerstvo vnútra -Hasičský zbor-Pribinova 2, Bratislava	UNIOS, s.r.o, Lieskovská cesta 486, Zvolen
COOP Jednota, Svätotrojičné nám.22, Krupina	TOMINA Style, s.r.o., Stredisková 2750, Lieskovec
Viaznak, s.r.o., Lieskovská cesta 2279, Lieskovec	Ntec, s.r.o., Buzulucká 3, Zvolen
Technická univerzita, Študentská 20, Zvolen	Lesostav stred, Osloboditeľov 278, Lieskovec
Insemas, s.r.o., Haličska cesta 28, Lučenec	POVEL, s.r.o., Lieskovská cesta 2279, Zvolen
Rímsko-katolícka cerkev, Námestie SNP 40, Zvolen	Stredoslovenská energetika, Pri Rajčianke 8, Žilina
TERRASTROJ s.r.o., Vlčie hrdlo 90/A, Bratislava	TZB Market, s.r.o., Dunajská 3, Nitra
ISOKMAN, Haličska cesta 2193, Lučenec	GLS GENERAL LOGISTICS, Lieskovská cesta 13, Lieskovec
GEBRUDER WEISS, s.r.o., Dialničná cesta 20, Senec	ROLED s.r.o., Horná 42, Lieskovec
Castor&Pollux, a.s., Štúrová 3, Bratislava	eMTrade s.r.o., Ladomerská Vieska 269
N-ADOVA, s.r.o. Krškanská 1, Nitra	Slovenská pošta, a.s., Partizánska cesta 9, Banská Bystrica
STAMP, Horná 5, Lieskovec	Slovenská pošta, a.s., Partizánska cesta 9, Banská Bystrica
BETAMONT, s.r.o., Jesenského 44, Zvolen	Penzion KAMZÍK, s.r.o., Stredisková 1, Lieskovec
Globus s.r.o., Lieskovská cesta 472, Zvolen	PM investion, s.r.o., Prachatická 2248, Zvolen
KOMERX palivá, v.o.s. Lieskovská cesta 2675, Lieskovec	COREKTA plus, s.r.o., Námestie SNP 3, Zvolen
ELCOP, s.r.o, MDŽ 2, Sliač	Banskobystrická reg.správa ciest, Majerská cesta 94, Banská Bystrica
PUR-STAV KB, s.r.o., Lieskovská cesta 616, Zvolen	Ing. Anton Tomík, Horná 21, Lieskovec
RENOVIA, s.r.o., Lieskovská cesta 488, Zvolen	Stolárstvo - Leo Turkot, A.Hlinku 4, Zvolen
Pavol Schonwiesner, Stredisková 2747, Lieskovec	Potraviny, Baková Jama 202, Lieskovec
Ing. Roman Výbošťok, Osloboditeľov 108, Lieskovec	Vladimír Vrtielka W+D, Osloboditeľov 50, Lieskovec
Chrenko Marian- MaChR, Osloboditeľov 76, Lieskovec	A-Z Autoservis, s.r.o., Moyzesova 3, Zvolen
Marius Pedersen, a.s., Súvoz 1, Trenčín	Hex-Stav, s.r.o., Hronska 1, Zvolen
Autodielňa Qualt-Ján, Povstaleckých letcov 9, Zvolen	STK Zvolen, Lieskovská cesta 24, Lieskovec
Ján Ďurčík Technolex, Osloboditeľov 41, Lieskovec	Hydina Slovensko, s.r.o., Nová Ľubovňa 505
Inforama, a.s., Mlynské Nivy 54, Bratislava	Cheznous, s.r.o., Nová 57, Lieskovec
Technostav, Balkanska 144, Bratislava	CARSsell, s.r.o., Lieskovská cesta 616, Lieskovec
ISOLAR, s.r.o., Osloboditeľov 2719, Lieskovec	LG team, s.r.o., Bratov Veselovcov 10, Zvolen
ZOS LOKO. s.r.o., Štúrová 24, Zvolen	Krupinský dvor, s.r.o., Lieskovská cesta 465, Lieskovec

ChRIEN, s.r.o., Lieskovská cesta 13, Zvolen	Dobko, s.r.o., Na Slatinkách 4, Sliač
AGHRA, s.r.o., Lieskovská cesta 24, Zvolen	TOP-LAK, s.r.o., Nad Plážou 37, Banská Bystrica
PROMA SK, s.r.o., Lieskovská cesta 21, Zvolen	UNIOS BETON, s.r.o., Dolná 14, Kremnica
ŠPED-ELIT, s.r.o., Moyzesová 3, Zvolen	Martina Moravayová, Osloboditeľov 1, Lieskovec
REMOS Zvolen s.r.o., Hrádocká 18, Lieskovec	Štefan Mesároš-VEZOP, Bystrická 23, Kováčová
DEMA, s.r.o., Lieskovská cesta 456, Zvolen	Autodielňa B.Zachar, Osloboditeľov 24, Lieskovec
IS import-export s.r.o., Lieskovská cesta 468, Zvolen	Ing. Georges Mahfoud, Lieskovská cesta 494, Zvolen
Poľnohospodárske družstvo, Hrádoská 2718, Lieskovec	Stolárstvo Ján Kmeť, Hrádocká 5, Lieskovec
Tenex Servis, s.r.o., Na Barinách 12, Lieskovec	Dávid Tužinský-Tenisové dvorce, Hájik 405, Lieskovec
LACKO, s.r.o., Baková Jama 17, Zvolen	

Zdroj: Vlastné spracovanie

Ekonomická aktivita obyvateľstva

Podľa výsledkov SODB sa v roku 2011 v obci Lieskovec nachádzalo 1 440 obyvateľov, z ktorých bolo 728 ekonomicky aktívnych (50,55%) z celkového počtu obyvateľov. Z toho 55,1% mužov a 44,9% žien.

Priemerný ukazovateľ podielu ekonomicky aktívneho obyvateľstva v obci na celkovom počte obyvateľov sa za posledné roky pohybuje v intervale 40-50%. Z ekonomického hľadiska má pre ďalší rozvoj obce najväčší význam práve ekonomicky aktívna zložka obyvateľstva.

Podľa SODB 2011 najväčšiu časť z 728 ekonomicky aktívnych obyvateľov obce Lieskovec tvorili pracujúci v odvetví ekonomickej činnosti veľkoobchod, maloobchod, poľnohospodárske činnosti, služby, výrobná sféra, verejná sféra.

Keďže obec Lieskovec je vidieckou obcou s minimálnymi pracovnými príležitosťami priamo v obci významnú úlohu v ekonomickej aktivite obyvateľstva zohráva dochádzka do zamestnania, v rámci blízkej priemyselnej zóny, mesta Zvolen, Banská Bystrica.

Tabuľka 11: Zastúpenie odvetví ekonomickej činnosti

Odvetvie ekonomickej činnosti	Ekonomicky aktívne osoby			
	muži	ženy	spolu	z toho dochádza do zamestnania
Lieskovec				
Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace	16	15	31	26
Lesníctvo a ťažba dreva	6	2	8	5
Ťažba uhlia a lignitu	1	1	2	2
Iná ťažba a dobývanie	3	2	5	4
Výroba potravín	8	6	14	8
Výroba nápojov	2	0	2	2
Výroba odevov	0	7	7	5
Výroba kože a kožených výrobkov	1	0	1	1
Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku; výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu	8	4	12	11
Výroba papiera a papierových výrobkov	1	0	1	1
Výroba chemikálií a chemických produktov	2	0	2	2
Výroba výrobkov z gumy a plastu	1	1	2	2

Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	3	1	4	4
Výroba a spracovanie kovov	6	1	7	6
Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	11	3	14	9
Výroba počítačových, elektronických a optických výrobkov	0	1	1	0
Výroba elektrických zariadení	0	3	3	1
Výroba strojov a zariadení i. n.	8	4	12	10
Výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov	5	2	7	5
Výroba nábytku	1	2	3	1
Iná výroba	0	1	1	0
Oprava a inštalácia strojov a prístrojov	14	5	19	18
Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	15	4	19	19
Zber, úprava a dodávka vody	3	1	4	3
Zber, spracúvanie a likvidácia odpadov; recyklácia materiálov	5	2	7	7
Výstavba budov	9	1	10	9
Inžinierske stavby	4	3	7	6
Špecializované stavebné práce	33	4	37	29
Veľkoobchod a maloobchod a oprava motorových vozidiel a motocyklov	8	1	9	9
Veľkoobchod, okrem motorových vozidiel a motocyklov	36	28	64	56
Maloobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov	23	32	55	46
Pozemná doprava a doprava potrubím	26	5	31	25
Skladové a pomocné činnosti v doprave	5	1	6	5
Poštové služby a služby kuriérov	2	7	9	9
Ubytovanie	1	4	5	5
Činnosti reštaurácií a pohostinstiev	8	6	14	12
Nakladateľské činnosti	0	1	1	1
Činnosti pre rozhlasové a televízne vysielanie	0	1	1	1
Telekomunikácie	1	0	1	1
Počítačové programovanie, poradenstvo a súvisiace služby	3	2	5	5
Finančné služby, okrem poistenia a dôchodkového zabezpečenia	3	8	11	11
Poistenie, zaistenie a dôchodkové zabezpečenie okrem povinného sociálneho poistenia	4	3	7	7
Pomocné činnosti finančných služieb a poistenia	0	1	1	1
Činnosti v oblasti nehnuteľností	2	3	5	5
Právne a účtovnícke činnosti	0	8	8	5
Vedenie firiem; poradenstvo v oblasti riadenia	2	1	3	3
Architektonické a inžinierske činnosti; technické testovanie a analýzy	5	5	10	10
Vedecký výskum a vývoj	1	2	3	3
Reklama a prieskum trhu	1	2	3	3
Ostatné odborné, vedecké a technické činnosti	2	2	4	3
Veterinárne činnosti	1	1	2	2
Sprostredkovanie práce	1	2	3	2
Činnosti cestovných agentúr, rezervačné služby cestovných kancelárií a súvisiace činnosti	0	1	1	1
Bezpečnostné a pátracie služby	4	1	5	4
Činnosti súvisiace s údržbou zariadení a krajinou úpravou	1	2	3	2
Administratívne, pomocné kancelárske a iné obchodné pomocné činnosti	2	1	3	2
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	29	18	47	45
Vzdelávanie	17	38	55	51
Zdravotníctvo	7	24	31	29
Starostlivosť v pobytových zariadeniach (rezidenčná starostlivosť)	2	5	7	6
Sociálna práca bez ubytovania	0	1	1	1

Tvorivé, umelecké a zábavné činnosti	1	6	7	6
Činnosti knižníc, archívov, múzeí a ostatných kultúrnych zariadení	1	1	2	2
Športové, zábavné a rekreačné činnosti	2	2	4	3
Činnosti členských organizácií	1	1	2	1
Ostatné osobné služby	0	2	2	2
Nezistené	33	22	55	40
Spolu	401	327	728	621

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza datacube

Nezamestnanosť

Celkovú situáciu v ekonomickej aktivite obyvateľstva obce dokresľuje i stav nezamestnanosti. Nezamestnanosť ako sociálno-ekonomický jav sa v určitej miere vyskytuje v každej ekonomike a prináša množstvo negatívnych sociálnych dôsledkov pre nezamestnaného, jeho rodinu a tiež pre spoločnosť. Medzi najvýznamnejší dôsledok nezamestnanosti patrí chudoba. Chudoba a nezamestnanosť sú úzko spojené a spôsobujú jedincom ťažké sociálne a psychologické dôsledky.

Počet nezamestnaných v obci má od roku 2006 kolísavý priebeh, ktorý sa negatívny prejavil najmä v roku 2012, 2013. Od toho roku zaznamenávame pokles evidovaných uchádzačov o zamestnanie. Miera nezamestnanosti dosahovala k decembru 2014 hodnotu 10,18 %, a vypovedá o pomere počtu uchádzačov o zamestnanie k počtu ekonomicky aktívnych obyvateľov v percentách.

V skupine nezamestnaných je pomer medzi mužskou a ženskou zložkou takmer vyrovnaný. Skupinu dlhodobo nezamestnaných zastupujú predovšetkým obyvatelia s ukončeným základným vzdelaním a vyučením v odbore, ktorí hľadajú najťažšie umiestnenie na trhu práce, predovšetkým v skupine mužov.

Tabuľka 12: Vývoj nezamestnanosti v obci Lieskovec

Rok	Počet nezamestnaných	Rok	Počet nezamestnaných
1999	89	2007	50
2000	86	2008	45
2001	100	2009	65
2002	95	2010	76
2003	98	2011	83
2004	82	2012	103
2005	68	2013	93
2006	62	2014	87

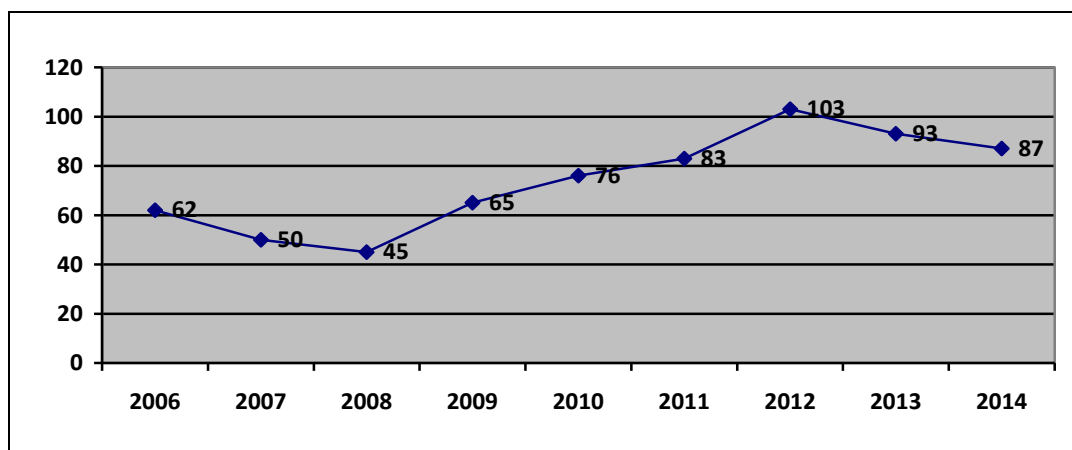
Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza datacube, vlastné spracovanie

Tabuľka 13: Vývoj nezamestnanosti v obci Lieskovec v r. 2006-2014

Roky	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Ženy	22	18	13	28	35	38	45	43	36
Muži	40	32	32	37	41	45	58	50	51
Spolu	62	50	45	65	76	83	103	93	87

Zdroj: Vlastné spracovanie

Graf 5: Vývoj miery nezamestnanosti

1.1.7 Technická infraštruktúra obce

Technická infraštruktúra predstavuje veľmi dôležitý faktor pôsobiaci na ekonomický rozvoj obce. Vytvára podmienky pre kvalitné bývanie obyvateľstva, rozvoj podnikateľských aktivít v obci a okolí a poskytuje dôležité služby pre obyvateľov.

Elektrická energia

Na JZ okraji k.ú. Lieskovec je umiestnená elektrická stanica (rozvodňa) VVN/VN 110/22 kV. Transformačný výkon stanice je 2 x 40 MVA. Transformovňa Lieskovec je po celkovej rekonštrukcii, s diaľkovým ovládaním z rajónneho dispečingu v Banskej Bystrici. Je schopná trvalej a bezpečnej prevádzky v časovom horizonte až do roku 2020. Zásobovanie elektrinou v obci Lieskovec sa uskutočňuje z dvoch liniek 22 kV a to č. 348 a 432. Ostatné linky prechádzajú územím tranzitne. Linka č.348 napája príslušné DTS, priemyselné závody S od cesty do Zvolena, ako aj priestory Bakovej jamy. Linka č. 432 napája okrem príslušných DTS priemyselné závody J od cesty do Zvolena, poľnohospodárske družstvo a kafilériu. V katastri Lieskovca je 18 transformačných staníc, z toho 13 bodových, 4 DTS vo vlastnom Lieskovci a 1 DTS v Bakovej Jame.

Vodovod a kanalizácia:

Katastrálnym územím obce Lieskovec prechádzajú prívodné vodovodné potrubia profilov DN 300 zo zdrojov Čačina a Zolná. Prívod z Čačina prechádza intravilánom obce do vodojemu Lieskovec a je ukončený vo vodojeme Bakova jama (v k.ú. Zvolen). Prívod zo Zolnej je zaústený do prívodu z Čačina za vodojemom Lieskovec. Vodojem Lieskovec s objemom 2 x 650 m³, s kótami hladín 354/349,5 m n.m., je súčasťou vodovodného systému mesta Zvolen.

Z vodojemu prechádzajú územím dve zásobné potrubia:

- DN 400 do priemyselného areálu na Lieskovskej ceste a do Zvolena;
- DN 200 do teplárne Zvolen.

Vodojem s objemom 1 000 m³ v blízkosti vodojemu Lieskovec slúži pre Hydinárske závody.

Z verejného vodovodu sú pitnou vodou zásobované: - obec Lieskovec;

-priemyselný areál;

-poľnohospodárske družstvo.

Vodovodná sieť v obci je napojená cez šachtu na prírodné vodovodné potrubie profilu DN 400 zo zdrojov v Čačíne. Zásobovanie pitnou vodou je priamo z prírodu, bez akumulácie. V súčasnosti má vodovodné potrubie vedúce cez obec Lieskovec dĺžku 4 319 m a je naň napojených 92,11 % domácností. Vodovod je napojený na zdroj pitnej vody Čačín. Skupinový vodovod v obci nie je. Pripojené na vodovod nie sú rodinné domy, ktoré využívajú ešte vlastné zdroje.

Obec Lieskovec v máji 1999 uviedla do trvalej prevádzky vodohospodárske dielo obecnú čističku odpadových vôd (M-ČOV). Vybudovaná kanalizačná sieť, ktorá je budovaná etapovite, je napojená na M ČOV s biologickou jednotkou 2 x BC 65-D.

Splaškové odpadové vody, v zmesi s vodami z povrchového odtoku zo spevnených plôch obce, sú vypúšťané cez M ČOV do toku Zolná v r km 3,25, ľavobrežným výustným objektom.

Dĺžka kanalizačného potrubia v obci predstavuje 3 630 m + 1 751 m.

V budúcnosti bude potrebné rekonštruovať ČOV aj existujúcu kanalizáciu a doplniť dažďovú kanalizáciu so záchytným nádržou dažďovej vody pre jej ďalšie použitie.

Plyn

Do k.ú. Lieskovec zasahujú nasledujúce plynovody s vysokým tlakom (VT) a veľmi vysokým tlakom (VVT): - prepojovací plynovod z Lučenca PN 6,4 Mpa DN 300, ktorý je síce uložený v k.ú. Zolnej ale ochranným pásmom zasahuje do k.ú. Lieskovca;

- prepojovací VT plynovod na Sliač PN 2,5 Mpa DN 300;
- plynovodná odbočka VT Zvolen – Lieskovec PN 2,5 Mpa DN 150;
- plynovodná prípojka VT do regulačnej stanice PN 2,5 Mpa DN 100.

Obec Lieskovec je zásobovaná zemným plynom s výhrevnosťou $33,5 \text{ MJ.m}^{-3}$. Distribučná sieť je strednotlaková pre tlakové pole 55 – 95 kPa. V súbehu s riekou Hron prebieha línia diaľkového plynovodu (Pohronský plynovod), z ktorého je prostredníctvom prípojok a odbočiek plynovodu zásobované mesto Zvolen a ďalšie obce v okrese. Pohronský plynovod je napájaný z medzištátneho plynovodu prostredníctvom prepojovacieho plynovodu Lučenec – Lieskovec.

Zásobovanie teplom

Energetika je základnou podmienkou rozvoja hospodárstva. Umožňuje činnosť ďalších priemyselných odvetví a zabezpečuje pohodu obyvateľov. Dodáva elektrickú energiu a teplo pre potreby technologických procesov priemyselných odberateľov.

Obec Lieskovec leží v oblasti výpočtovej teploty vzduchu – 18 °C bez intenzívnych vetrov. Dĺžka vykurovacieho obdobia trvá 222 dní, s priemernou vonkajšou teplotou vzduchu + 22 °C. Priemerná ročná teplota vzduchu je + 8,1 °C, priemerná teplota vzduchu v najchladnejšom mesiaci je – 4,0 °C.

Vykurovanie bytov v obci je decentralizované. V súčasnosti 97% bytov má ústredné kúrenie, ostatné sú vykurované lokálne. Priemyselné závody a objekty skladového hospodárstva, ostatné podnikateľské prevádzky sú vykurované z individuálnych zdrojov tepla na báze zemného plynu, elektrickej energie, resp. biomasy.

Doprava

Z dopravného hľadiska má Zvolenská kotlina a mesto Zvolen v priestore Slovenska prirodzenú ťažiskovú polohu. Sieť slovenských rýchlostných ciest, ktoré sú súčasťou medzinárodných cestných

Ťahov dostredne spáduje do centrálneho územia Slovenska. V tomto priestore napriek zložitým terénnym podmienkam sa križujú aj celoštátne významné železničné trate. V bezprostrednej blízkosti mesta sa nachádza medzinárodné letisko Sliač.

Obec Lieskovec je situovaná okolo ciest III. triedy v tesnej nadväznosti na mesto Zvolen. Tie nadväzujú na komunikácie vyššieho významu a plnia nasledovné funkcie:

- Cesta III-06622 Zvolen – Lieskovec vedie prevažne intravilánom mesta Zvolen a obce Lieskovec a plní zbernú funkciu. Je spojnicou obce so Zvolenom. Prechádza priemyselnou zónou, preto má dôležitú dopravnú funkciu. Okrem toho spojuje cesty III. triedy s cestou I /50 v smere Zvolen – Lučenec, ktorá má celoštátny a medzinárodný význam zabezpečuje pre obec ľahkú dostupnosť a atraktívnu polohu.
- Cesta III-06627 Lieskovec – Zolná je spojnicou obce Lieskovec so Zolnou, kde sa napája na cestu II/591 Banská Bystrica – Zolná – Zvolenská Slatina a tu na cestu I/50.

Cesty III. triedy prechádzajúce intravilánom k.ú. Lieskovec a svojím napojením na cestu I/50 a II/591 napájajú územie na nadradenú dopravnú sieť Slovenska. Hlavné prepravné ťahy smerujú do Zvolena, ktorý je vo vhodnej časovej a vzdialenostnej dostupnosti.

V súčasnom období na území obce zabezpečuje **hromadnú dopravu** prímestská autobusová doprava SAD. Cez obec Lieskovec premávajú podľa aktuálneho cestovného poriadku linky zabezpečujúce prepravu obyvateľov do: Banskej Bystrice, Očovej, Čerína, Detvy, Starej Huty, Dúbrav, Horného Tisovníka, Klokoča, Kalinky, Hriňovej, Látok, Veľkého Krtíša.

Cez obec Lieskovec prechádza **železničná trať** v smere Bratislava – Zvolen – Košice. V obci fungovala železničná zástavka pre osobnú železničnú dopravu, ktorá však bola v 80tych rokoch zrušená

Pre okres Zvolen je **letecká doprava** dostupná prostredníctvom medzinárodného letiska Sliač, ktoré je od centra mesta vzdialené 9 km.

S narastajúcim stupňom automobilizácie sa aj v obci Lieskovec stretávame s aktuálnym problémom a to odstavovanie a parkovanie osobných a najmä nákladných automobilov v obci. Tento pretrvávajúci a narastajúci problém je potrebné riešiť komplexne s ohľadom na trvalú udržateľnosť a rozvoj kvality života v obci. Obyvatelia nie sú spokojní s odstavovaním prevažne nákladných automobilov pozdĺž hlavnej cesty, chodníkov, na neupravených voľných plochách, prípadne trávnikoch, čo sťažuje plynulosť dopravy, obmedzuje chodcov a zvyšuje riziko nehôd.

Odpadové hospodárstvo

Obec Lieskovec má vypracovaný Program odpadového hospodárstva (POH) na roky 2011-2015.

Obec Lieskovec má vyriešené odpadové hospodárstvo na základe zmluvných vzťahov so spoločnosťou Marius Pedersen, a.s. Na území obce sa zabezpečuje separovanie papier, plasty, sklo a kovy, BRO. Obec zabezpečuje aj zber, prepravu a zneškodňovanie zmesového komunálneho odpadu, elektro odpadu, objemného odpadu a nebezpečných odpadov. Na separovanie odpadu slúžia občanom farebné vrecia. BRO sa separuje do nádob na to určených. Elektro odpad resp. nebezpečné odpady obyvatelia vyložia pred domy odkiaľ to vyzdvihne zazmluvnená spoločnosť. Obec Lieskovec neprevádzkuje žiadne zariadenie na zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadov. Na webovej stránke obce je k dispozícii presný rozpis harmonogramu vývozu komunálneho odpadu. Do budúca obec

plánuje rozšíriť počet zložiek separovaného odpadu, riešiť osvetu s cieľom preventívne pôsobiť proti vzniku čiernych skládok.

Tabuľka 14: Technická infraštruktúra v obci Lieskovec

Technická infraštruktúra			
Eklektická energia, verejné osvetlenie	Áno	Vodovod	Áno
Rozhlas	Áno	Kanalizácia	Áno
Plyn	Áno	ČOV	Áno
Mobilný operátor	Áno	Internet	Áno
Cesta I. triedy	Nie	Zberný dvor	Nie
Cesta II. triedy	Nie	Kompostovisko	Nie
Cesta III. triedy	Áno	Zariadenie na zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadov	Nie

Zdroj: Vlastné spracovanie

1.1.8 Sociálna infraštruktúra obce

Občianska vybavenosť, resp. sociálna infraštruktúra vytvára v obci podmienky pre kvalitu života obyvateľstva. Preto snaha a zámery obce Lieskovec smerujú predovšetkým k rozvoju sociálnej infraštruktúry, aby mohla vytvárať kvalitnú spoločenskú, kultúrnu a obytnú funkciu.

Domový a bytový fond

Obce Lieskovec je zvlášť otvorená na S a SZ. Územie je mierne svažité JV smerom. Prevažná časť obce je zastavaná rodinnými domami a k nim príslušnými hospodárskymi budovami.

Podľa Štatistického úradu SR, SOBD r. 2011 sa nachádza v obci:

490 bytov z toho 455 obývaných a 29 neobývaných domov, 6 nezistené..

Tabuľka 15: Výstavba domov po rokoch - obývané

Roky	Počet domov
Do 1960	150
od 1961 - 1990	249
od 1991-2005	16
od 2006 +	8
nezistené	32
Spolu	455

Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza datacube

Intenzita výstavby nových domov klesá.

V budúcnosti možno za istých okolností predpokladať oživenie dopytu po nových bytoch. Napomôť tomu by mohol aktuálny trend sťahovania obyvateľov miest do okolitých vidieckych obcí.

Výchova a vzdelávanie (štruktúra školských zariadení)

Na území obce Lieskovec je zriadená štvorročná Základná škola (1. stupeň), Materská škola a Školská jedáleň, zriaďovateľom je obec Lieskovec.

Základná škola

V roku 2008 oslávila škola 205 rokov od prvej zmienky o svojej existencii, v školskom roku 2015/2016 ju navštevuje 56 žiakov prvého až štvrtého ročníka. Pracuje tu v škole pracuje 5 učiteľov, 2 vychovávateľky, 2 asistentky učiteľa a 3 nepedagogickí zamestnanci. Súčasťou školy sú dve oddelenia školského klubu detí a školská knižnica, ktorá poskytuje služby aj verejnosti. Škola postupuje podľa Školského vzdelávacieho programu ISCED 1. V roku 2013 získala škola medzinárodný certifikát "Zelená škola". Aktuálne je zapojená do projektu Tenis v školách, Ovocie do škôl, Infovek, Zdravá škola a v ďalšom cykle do projektu Zelená škola, priebežne plnia úlohy projektu Recyklohry, English one. Po ukončení prvého stupňa žiaci pokračujú v štúdiu na ZŠ v okolitých obciach alebo v blízkom meste Zvolen. V rámci školy pracuje OZ Lieskovček. Svoju činnosť tu externe vykonáva aj ZUŠ Očová, ktorá vedie viacero odborov hudobný, tanečný, výtvarný a literárno-dramatický odbor.

Tabuľka 16: Stav žiakov v školských rokoch

Školský rok	Počet žiakov	Školský rok	Počet žiakov
1995/96	74	2005/06	60
1996/97	69	2006/07	60
1997/98	62	2007/08	67
1998/99	63	2008/09	58
1999/2000	66	2009/10	62
2000/01	55	2010/11	55
2001/02	58	2011/12	59
2002/03	59	2012/13	63
2003/04	58	2013/14	63
2004/05	59	2014/15	56

Zdroj: Vlastné spracovanie

ZŠ v Lieskovci nemá vlastnú telocvičňu. Na zabezpečenie telesnej výchovy sa využíva miestny Kultúrny dom, školský dvor vybudovaný svojpomocne na „malú telocvičňu“ s basketbalovými plochami a košmi, hrazdou a doskočiskom, futbalové ihrisko a tenisové kurty Lieskovského tenisového klubu (LTC).

ZŠ v Lieskovci má zriadenú vlastnú webovskú stránku, kde sa návštevník môže dozvedieť podrobnosti o fungovaní školy, jej aktivitách, úspechoch: www.zslieskovec.edu.sk

Materská škola

Predškolské zariadenie v obci je v činnosti od roku 1948. Súčasná budova Materskej školy (MŠ) je v prevádzke od roku 1979. Kapacita MŠ je 60 detí, ktoré sú zaradené do dvoch tried. V mladšom oddelení sú deti od 2 do 4 rokov, staršie oddelenie je pre deti od 4 do 6 rokov. Počas školského roka 2014/15 MŠ navštevovalo 51 detí.

Školská jedáleň

Školská jedáleň v Lieskovci sa nachádza v budove Materskej školy a poskytuje stravu pre žiakov základnej školy a detí z materskej školy.

Zdravotná a sociálna starostlivosť

Obec nemá v súčasnosti zdravotnícke stredisko, ani žiadne privátne alebo štátne ordinácie lekárov. Zdravotnícku starostlivosť zabezpečuje v okrese Nemocnica s poliklinikou vo Zvolene. Všeobecný lekár prvého kontaktu pre väčšinu obyvateľov obce a lekáreň sa nachádzajú v meste Zvolen. Zubný lekár a ďalšia odborná zdravotná starostlivosť je zabezpečovaná rovnako v meste Zvolen, dôvodom je vzdialenosť obce a zároveň väzby obce na mesto.

V meste Zvolen sú dva domovy dôchodcov aj zariadenie pre zdravotne postihnutých občanov, niektoré činnosti sú riešené opatrovateľskou službou. V prípade záujmu občanov o takýto druh služby, obec oslovuje Spoločnú úradovňu vo Zvolene.

Obec postráda lekáreň, menší domov sociálnych služieb resp. denný stacionár. Obec Lieskovec patrí medzi „bariérové“ sídla. Prekážky pre imobilných občanov ale aj pre mamičky s kočíkmi sú takmer všade – chýbajú bezbariérové vstupy na chodníky.

Spoločenský a kultúrny život v obci

Na organizácii spoločenského života sa priamo podieľa aj obecná samospráva, a to nielen poskytovaním priestorov pre jednotlivé podujatia, ale taktiež spolupodielaním na organizovaní kultúrnych podujatí. Obecný úrad sa zúčastňuje na príprave spoločenských a kultúrnych podujatí miestneho charakteru, a to predovšetkým pri organizovaní športových podujatí a akcií súvisiacich so sviatkom Deň matiek, Deň detí, Deň otcov, Mesiac úcty k starším, Mikuláš, fašiangy, zábavy a pod.

K rozvíjaniu spoločenského života v obci výrazne napomáhajú aj aktivisti v obci. Organizované kultúrne a športové podujatia sú financované z rozpočtu obce a súkromnými sponzormi.

V obci Lieskovec sa nachádza futbalové ihrisko „Pri mlyne“ a rozptýlená sústava detských ihrísk a parkov v jednotlivých častiach zástavby. Ideálne miesto na vytvorenie športovo-rekreačnej zóny obce predstavuje lokalita so súčasným futbalovým ihriskom, ktorá je vsadená do zachovalého prírodného prostredia s možnosťou využívania minerálneho prameňa. Na dosiahnutie tohto cieľa je nevyhnutná rekonštrukcia futbalového štadióna a výstavba športovísk a ihrísk v jeho blízkosti, ako aj úprava minerálneho prameňa. Týmito opatreniami by sa podarilo vytvoriť atraktívny všesportový areál, ktorý by poskytoval športové vyžitie nielen pre miestnych obyvateľov ale i pre širokú verejnosť z okolia. V obci pôsobí Obecný športový klub a Tenisový klub (škola).

Vzhľadom na rozlohu a počet obyvateľov obce je počet organizovaných kultúrnych a športových podujatí dostatočný. Pre obyvateľov obce je ku kultúrnym a športovým aktivitám a podujatiam k dispozícii kultúrny dom, ihrisko. Pre ďalšie kultúrne vyžitie občania využívajú podujatia v príľahlých obciach, prípadne v okresnom meste.

Hoci záujem o voľnočasové aktivity a zdravý životný štýl obyvateľov obce Lieskovec je veľký, priestory určené pre tieto aktivity sú značne obmedzené a v nevyhovujúcom stave.

Obec plánuje v rámci tohto obdobia rekonštruovať priestory Kultúrneho domu, kde by mohli byť vytvorené predpoklady pre klubovú činnosť nielen mladých ľudí, ale aj seniorov, iných záujmových skupín.

Tabuľka 17: Kultúrna a športová infraštruktúra v obci Lieskovec

Kultúrna a športová infraštruktúra			
Kultúrny dom	Áno	Športový klub	Áno
Knižnica	Áno	Tenisové kurty	Áno
Klub dôchodcov	Áno	Telocvičňa	Nie
Folklórny súbor	Nie	Detské ihrisko	Áno
Klub mládeže	Nie	Zimný štadión	Nie
Kino	Nie	Prírodné klzisko	Áno
Divadelný súbor	Nie	Pošta	Áno

Zdroj: Vlastné spracovanie

Cestovný ruch:

Cestovný ruch je významným a nepopierateľným aspektom ekonomického rozvoja príslušného regiónu, pretože vytvára pracovné príležitosti pre skupiny obyvateľov, zvyšuje príjmy, stimuluje kapitálové investície, vytvára príležitosti pre rozvoj malých a veľkých podnikov.

V súčasnosti sa v obci nachádza zariadenie cestovného ruchu, resp. ubytovacie zariadenie penzión Kamzík s kapacitou 15 základných lôžok. V obci svoju činnosť vykonáva Tenisový klub Lieskovec, kde je možné trénovať na 4 antukových dvorcoch a v krytej nafukovacej hale.

V obci sa nachádza kultúrna pamiatka - zvonica, je dominantou centra obce, pochádza z roku 1866.

Ďalším turisticky zaujímavým miestom je lokalita "Hrádok" – najstaršie osídlenie lieskovského chotára.

Vzhľadom k rôznorodosti nášho územia sa budeme snažiť v spolupráci s ostatnými obcami regiónu, ktoré založili verejno-súkromné partnerstvo vytvoriť podmienky pre rozvoj cestovného ruchu v obci a okolí a umožníme podnikateľským subjektom pôsobiacim v oblasti cestovného ruchu realizovať svoju činnosť v danej lokalite. Dôsledkom našich aktivít bude zvýšenie ekonomického rozvoja obce, ktorý patrí medzi strategické ciele obecnej samosprávy.

1.1.9 Miestna samospráva s jej ekonomickými aktivitami

Samospráva zohľadňuje miestne (regionálne) podmienky. Tie môžu mať charakter zemepisný, ekonomický, ekologický, ale v každom prípade majú charakter miestny, t.j. typický pre daný región, mesto alebo obec a zohľadňujúci potreby jeho obyvateľov. Na rozdiel od štátnej správy, obce a mestá a ich regionálne združenia nefungujú na princípe podriadenosti a nadriadenosti a ich hlavným poslaním je zabezpečenie potrieb obyvateľov a spravovanie miestnych záležitostí.

Manažment obce a správa obce

Výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu je obecný úrad. Ten je zložený z pracovníkov obce. Obecný úrad nemá právnu subjektivitu. Vnútorňa organizácia úradu je upravená organizačným poriadkom obecného úradu schváleným obecným zastupiteľstvom. Obecný úrad vykonáva odborné, administratívne a organizačné práce súvisiace s plnením úloh samosprávy obce.

Prácu obecného úradu vedie a organizuje starosta obce alebo zástupca obce v rozsahu vymedzenom obecným zastupiteľstvom. Podľa zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších

predpisov je starosta najvyšším výkonným orgánom obce. Zastupiteľským zborom obce je obecné zastupiteľstvo zložené z 5 poslancov zvolených v priamych voľbách obyvateľmi obce na štyri roky.

Obce Lieskovec mala v roku 2015 zriadené 3 komisie a to komisiu finančnú, kultúrno-športovú komisiu a komisiu výstavby, životného prostredia a verejného poriadku.

Rozpočet obce, štruktúra majetku a cudzích zdrojov

Obecná samospráva môže ovplyvniť ekonomický rozvoj v obci viacerými spôsobmi:

- finančnými zdrojmi, ktorými disponuje v príjmovej časti rozpočtu, v mimorozpočtových fondoch a ich racionálnym využívaním,
- majetkom, ktorým disponuje, a ktorý používa na zabezpečenie výkonu obecnej samosprávy,
- vytváraním podmienok pre rozvoj podnikania v obci pre podnikateľské subjekty budovaním technickej infraštruktúry, využívaním regulačných ekonomických a iných nástrojov,
- koordinačnou činnosťou, ktorou môže usmerňovať a ovplyvňovať podnikateľské aktivity a aj ostatných podnikateľských subjektov v obci a v jej okolí.

Priamo môže obec ovplyvňovať ekonomický rozvoj v obci prostredníctvom rozpočtu a využitia obecného majetku. Fiškálna decentralizácia prebiehajúca v ostatnom období spolu s postupným prenesením kompetencií na vyššie územné celky a obecné samosprávy výrazne zvyšujú zodpovednosť obecnej samosprávy a rozširujú oblasti, v ktorých môže obec plniť svoje úlohy.

Finančná analýza obce

Podľa §9 zákona č. 369/1990 Z. z. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov základom finančného hospodárenia obce je rozpočet obce.

Ročný rozpočet obce je základným finančným plánom, ktorý obec každoročne vypracováva a schvaľuje. V ročnom rozpočte vystupujú dve základné zložky a to ročné rozpočtové príjmy a ročné rozpočtové výdaje.

Príjmy rozpočtu obce sú rozdelené do viacerých položiek:

- podielové dane – tvoria rozhodujúcu zložku príjmov obce, určujú podiel obce na daniach štátneho rozpočtu,
- miestne dane a poplatky,
- príjmy z využívania obecného majetku,
- predaj obecného majetku,
- dotácie,
- bankové úvery.

Výdaje rozpočtu obce sa delia do položiek:

- bežné výdavky normatívne – mzdy, poistné, prevádzka
- bežné výdavky nenormatívne – napr. obchodné výdavky
- kapitálové výdavky – rekonštrukcia objektov, riešenie havarijných situácií, rozvojové projekty.

Podľa zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samospráv je viacročný rozpočet strednodobým ekonomickým nástrojom finančnej politiky obce, v ktorom sú v rámci jej pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov.

Tabuľka 18 : Obecný rozpočet v r. 2006 - 2014

Rozpočet obce	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Príjmy (tis. Eur)	477,992	551,019	562,968	799,032	849,55	652,675	694	694	735
Výdaje (tis. Eur)	477,992	537,741	547,699	799,032	849,55	652,675	694	694	735
Saldo (tis. Sk)	-	+0,02	+0,046	-	-	-	-	-	-

Zdroj: Vlastné spracovanie

Tabuľka 19 : Štruktúra rozpočtových príjmov obce Lieskovec za rok 2014

Rozpočtové hospodárenie obce za rok 2014 v €	Skutočnosť k 31.12.2014	Podiel na celkových príjmoch v %
Príjmy celkom:	669 234,20	100,00
Z toho: Bežné príjmy	446 321,20	99,99
Bežné daňové príjmy z toho:	308 617,65	66,68
- podielové dane	98 275,61	46,11
- daň z nehnuteľnosti	39 427,63	14,68
- miestne dane a poplatky	48 955,19	5,89
Bežné nedaňové príjmy	173 957,81	7,31
Ostatné príjmy, granty a transfery	20,88	25,99
Z toho: Kapitálové príjmy	0,00	0,31
Z toho: Finančné príjmy	669 234,20	0,00

Zdroj: Vlastné spracovanie

Tabuľka 20 : Štruktúra rozpočtových výdavkov obce Lieskovec za rok 2014

Rozpočtové hospodárenie obce za rok 2014 v €	Skutočnosť k 31.12.2014	Podiel na celkových výdavkoch v %
Výdavky celkom:	669 023,34	100
Z toho: Bežné výdavky	615 397,78	91,98
- mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania	260 307,36	38,90
- poistné a príspevok do poisťovní	113 558,76	16,90
- tovary a služby	216 342,74	32,33
- bežné transfery	25 188,92	3,76
- splácanie úrokov	0,00	0,00
Z toho: Kapitálové výdavky	53 625,56	8,01
Z toho: Finančné výdavky	0,00	0,00

Zdroj: Vlastné spracovanie

Prehľad majetku a zdrojov:

Majetok obce Lieskovec je tvorený dvomi dôležitými zložkami, obežným (krátkodobým) majetkom a neobežným (dlhodobým) majetkom. V neobežnom majetku je viazaných až 84,75% zdrojov obce. Jeho podstatnú časť tvorí dlhodobý hmotný majetok v podobe stavieb. Významnejšie zdroje má obec aj v dlhodobom finančnom majetku.

Pohľadávky obce Lieskovec sú najčastejšie tvorené pohľadávkami za vodné, komunálny odpad, resp. na daniach z nehnuteľnosti a dani za psa.

Tabuľka 21: Bilancia aktív a pasív za rok 2014

A K T Í V A		P A S Í V A	
Majetok spolu	1 382 342,12	Vlastné imanie a záväzky spolu	1 382 342,12
Neobežný majetok spolu z toho:	1 171 598,89	Vlastné imanie z toho:	1 301 151,77
Dlhodobý nehmotný majetok	0,00	Oceňovacie rozdiely	0,00
Dlhodobý hmotný majetok	906 160,89	Fondy	0,00
Dlhodobý finančný majetok	265 438,00	Výsledok hospodárenia	-66 260,91
Obežný majetok spolu z toho:	208 729,41	Záväzky z toho:	73 749,54
Zásoby	0,00	Rezervy	20 306,53
Zúčtovanie medzi subjektmi VS	0,00	Zúčtovanie medzi subjektmi VS	0,00
Dlhodobé pohľadávky	0,00	Dlhodobé záväzky	688,56
Krátkodobé pohľadávky	47 965,45	Krátkodobé záväzky	52 754,45
Finančné účty	160 763,96	Bankové úvery a výpomoci	0,00
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.	0,00		
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.	0,00		
Časové rozlíšenie	1 382 342,12	Časové rozlíšenie	7 440,81

Zdroj: Vlastné spracovanie

1.2 Analýza vonkajšieho prostredia

Analýza vonkajšieho prostredia sa sústreďuje na skúmanie okolitého prostredia, v ktorom sa obec Lieskovec nachádza a na rozbor najvýznamnejších východiskových dokumentov z ktorých PHSR obce Lieskovec vychádza, pretože obe tieto stránky ovplyvňujú rozvoj a rozvojové aktivity obce.

Vonkajšie prostredie v nadväznosti na tento strategický dokument predstavuje pre obec tie oblasti, ktoré síce ovplyvňujú jej rozvoj, avšak obec ich zároveň nedokáže nijako ovplyvniť svojou činnosťou. Analýza vonkajšieho prostredia preto obsahuje:

- analýzu vplyvu vonkajšieho prostredia na vývoj situácie v území,
- identifikáciu vonkajších faktorov rozvoja územia (výber hlavných faktorov),
- analýzu východiskových dokumentov a väzby PHSR na ne.

1.2.1 Vplyv vonkajšieho prostredia na vývoj situácie v obci

Rozvoj obce treba chápať v čo najširších súvislostiach a väzbách, nie izolovane, z tohto dôvodu je nutné rešpektovať aj okolité prostredie, v ktorom sa obec nachádza.

Banskobystrický samosprávny kraj

Obec Lieskovec je súčasťou Banskobystrického samosprávneho kraja (ďalej len „BBSK“). Vyšší územný celok je vyššou samosprávnou jednotkou, ktorá stojí nad obcami a mestami, ale nie je ich nadradeným orgánom. Banskobystrický samosprávny kraj však ovplyvňuje obec Lieskovec nielen po

finančnej stránke, pretože obec môže od nej získavať finančné prostriedky na svoje rozvojové aktivity, ale tak isto svojimi rozvojovými prioritami, cieľmi a víziou rozvoja územia. Na druhej strane aj obec Lieskovec vytvára podmienky pre hospodársky a sociálny rozvoj tohto územia.

Podľa Programu hospodárskeho, sociálneho a kultúrneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja v porovnaní s regiónmi vyspelých krajín EÚ a regiónmi SR možno konštatovať, že BBSK využíva iba čiastočne svoj rozvojový potenciál.

Najvýraznejšie rezervy sa nachádzajú v nedostatočnej úrovni využívania inovačného potenciálu, nízkom príleve priamych zahraničných investícií (ďalej len „PZI“) a podpore domácich investorov, využívaní vysokovzdelanej pracovnej sily a vytváraním pracovných miest v sektore služieb. Dôsledkom toho je jeho slabá konkurencieschopnosť a celkové ohrozenie konkurencieschopnosti regiónu založenej hlavne na energeticky náročnej výrobe. V porovnaní so svetovými trendmi a s vývojom v okolitých krajinách je úroveň informatizácie BBSK nízka a pre budúci rozvoj nedostatočná.

Naopak konkurenčná výhoda Banskobystrického samosprávneho kraja je tvorená najmä jeho prírodným a kultúrohistorickým bohatstvom, atraktívnou vidieckou krajinou vrátane potenciálu pre rozvoj poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, obnoviteľných zdrojov energie a agroturistiky. Kraj má dobrý potenciál aj pre ďalší rozvoj tradičných priemyselných odvetví.

Podľa Národnej stratégie regionálneho rozvoja Slovenskej republiky najpodstatnejšie faktory rozvoja a disparity BBSK a tým pádom do určitej miery aj obce Lieskovec, ktorá má svoje nezastupiteľné postavenie v oblasti hospodárskeho a sociálneho rozvoja tohto kraja, možno zahrnúť do nasledujúcich bodov:

Tabuľka 22 : Faktory rozvoja a disparity BBSK

Hlavné faktory rozvoja BBSK	Hlavné disparity BBSK
+dobrý produkčný poľnohospodársky potenciál v oblasti pestovania kultúrnych plodín, +ovocinárstvo, špecifické regionálne plodiny, +potenciál vzniku spracovateľského potravinárskeho priemyslu, prípadne iných spracovateľských odvetví, ktoré na vstupe využívajú výstupy lokálnej poľnohospodárskej výroby, +zlepšenie obhospodarovania podhorských oblastí, +podpora vytvárania partnerstiev a odbytových organizácií pre malých farmárov vrátane cezhraničnej spolupráce, +lesné hospodárstvo a potenciál v spracovaní dreva na výrobky s vyššou pridanou hodnotou, + možnosť posilňovania exportu, silná exportná pozícia v odvetví hutníctva, + obnova keramického a sklárskeho priemyslu, +budovanie vedecko-technologických parkov so zameraním na rozhodujúce odvetvia a tradičné odvetvia - hutníctvo ľahkých kovov a strojárstvo a lesníctvo a drevospracujúci priemysel, + možnosť rozvoja výroby nových produktov s vyššou pridanou hodnotou na báze obnoviteľných a nerudných surovín, +využitie cezhraničnej spolupráce pre rozvoj podnikateľských aktivít, +využitie kultúrno-historického potenciálu a prírodného potenciálu na rozvoj cestovného ruchu,	- nedostatočná spolupráca a koordinácia v poľnohospodárstve, vrátane vytvárania partnerstiev a klastrov so spracovateľským priemyslom, - chýbajúci spracovateľský priemysel nadväzujúci na poľnohospodársku produkciu, - nízka konkurencieschopnosť poľnohospodárstva v dôsledku nízkej produktivity a nerozvinutej trhovej infraštruktúry, - nevyužitý potenciál rôznych kultúrnych plodín pre oblasť energetiky a ekologického poľnohospodárstva, pestovania ovocia, vrátane drobného ovocia, - nedostatočne obhospodarované podhorské oblasti kraja a nedostatočná inovačná základňa pre ťažiskové odvetvia kraja, inovačné a technologické zaostávanie spôsobuje podpriemernú produktivitu práce a zvyšujúcu energetickú a surovinovú náročnosť výroby, - nedostatočná reštrukturalizácia priemyslu a ďalších rozhodujúcich odvetví v niektorých okresoch v regióne, nedostatok PZI v kraji, nízka orientácia na PZI do odvetví s vyššou pridanou hodnotou - nízky objem finalizácie výroby a prevládajúca závislosť priemyselnej produkcie od odberateľských firiem mimo kraja z dôvodu prevládajúcej výroby subdodávok s nízkou pridanou hodnotou,

<p>+ vytvorenie oblastných organizácií cestovného ruchu, podpora verejno-súkromných partnerstiev,</p> <p>+využitie regionálnych produktov a tradičných receptov,</p> <p>+budovanie poradenských centier pre rozvoj podnikateľského prostredia, začlenenie sa do medzinárodnej spolupráce a transfer know-how, posilnenie spolupráce medzi vysokými školami a podnikateľským sektorom,</p> <p>+možnosti využitia kombinovanej dopravy; výhodná geografická poloha pre tok tovarov a služieb, polohový potenciál kraja, logistické väzby, prepojenie Budapešť - Krakov,</p> <p>+zvýšenie kvality a dostupnosti dopravnej infraštruktúry, podpora zelených investícií,</p> <p>+dostatočný potenciál zdrojov vody a vysoká lesnatosť územia,</p> <p>+využitie letiska Sliač, ktoré sa využíva aj na nepravidelnú civilnú dopravu,</p> <p>+vytvorenie regionálneho systému celoživotného vzdelávania, spolupráca zástupcov zamestnávateľov a zástupcov sektoru školstva pri tvorbe obsahovej štruktúry stredoškolského a vysokoškolského štúdia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatok kvalifikovanej pracovnej sily pre ťažiskové odvetvia priemyslu, nevhodná štruktúra učebných odborov pre potreby praxe, - nedostatočný záujem malých firiem o spoluprácu so strednými školami pri plánovaní a príprave učebných odborov, - nedostatočné prepojenie vzdelávacieho systému s podnikateľskou sférou, - neexistujúca sieť poradenských a inovačných centier na podporu podnikateľského prostredia, - podpriemerný podiel služieb na regionálnom HDP, - nevyužitý prírodný a kultúrno-historický potenciál pre rozvoj cestovného ruchu; - nedostatočná infraštruktúra cestovného ruchu a nepostačujúce využitie existujúcej infraštruktúry cestovného ruchu, - nedostatočná sieť cykloturistických trás v napojení na celoslovenskú sieť cyklotrás, - značné ekologické zaťaženie krajiny, - nedostatočná pozornosť venovaná ekologizácii rozvoja poľnohospodárstva a lesníctva, - nedobudovaná nadradená vodovodná sieť v južných okresoch kraja a nízke % napojenie obyvateľstva na ČOV, - relatívne nízka úroveň poľnohospodárstva z hľadiska ochrany prírody a krajiny a budúcich obnoviteľných zdrojov energie, - nevyhovujúca cestná infraštruktúra od R1 smerom na východ kraja, nízka dopravná dostupnosť územia, - neexistencia integrovaného dopravného systému, nepostačujúca dopravná a technická infraštruktúra k strediskám cestovného ruchu a k turistickým atraktivitám, - neexistencia integrovaného dopravného systému, nepostačujúca dopravná a technická infraštruktúra k strediskám cestovného ruchu a k turistickým atraktivitám, - nepriaznivá veková štruktúra obyvateľov, vysoký podiel rómskeho etnika najmä v južných okresoch, - významné vnútroregionálne rozdiely vo vzdelanostnej úrovni obyvateľov, - vysoký podiel dlhodobu nezamestnaných na celkovom počte nezamestnaných, - nárast počtu obyvateľov, ktorí sú ohrození chudobou a sociálnym vylúčením, a to predovšetkým v južných okresoch, - závažné demografické problémy v niektorých oblastiach kraja spôsobené odchodom mladých a vzdelaných ľudí za prácou, pričom za vysokokvalifikované pracovné sily nie sú náhrady, odliv obyvateľstva z vidieka, - nerovnomerná sieť zariadení sociálnych služieb v jednotlivých okresoch kraja a nedostatočná propagácia regiónu a jeho komparatívnych výhod.
---	---

Zdroj: Národná stratégia regionálneho rozvoja SR

Východiskovým dokumentom BBSK v programovom období 2014-2020 bude **regionálna integrovaná územná stratégia (ďalej len „RIÚS“)**, ktorá vychádza z Integrovaného

regionálneho operačného programu 2014-2020, Programu hospodárskeho, sociálneho a kultúrneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja, Územného plánu veľkého územného celku Banskobystrický kraj v platnom znení, Národnej stratégie regionálneho rozvoja, Strategického plánu rozvoja a údržby ciest na úrovni regiónov, Relevantných odvetvových koncepcií na národnej a regionálnej úrovni.

RIÚS predstavuje strednodobý strategický dokument určujúci základné rámce a prioritné oblasti pre regionálny rozvoj v ďalšom programovom období 2014 - 2020. RIÚS zohľadňuje princípy pre integrovaný prístup definované v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013, zo 17. decembra 2013, kde sú zakotvené zásady partnerstva a integrovaný prístup k územnému rozvoju. **RIÚS je implementačným nástrojom pre Integrovaný regionálny operačný program 2014 - 2020** (ďalej len „IROP“), ktorý identifikuje najvhodnejšie investície v oblastiach regionálnej dopravy, školstva, zdravotníctva, sociálnych služieb, kultúry a životného prostredia v území BBSK. IROP 2014 - 2020 ako strategický dokument s celoštátnym dosahom bol posúdený v zmysle zákona 24/2006 Z. z. v platnom znení a v záverečnom stanovisku č. 3000/2014-3.4/zk bol odporučený na schválenie. Následne bol IROP schválený Európskou komisiou dňa 18.12.2014.

Hlavným cieľom RIÚS je integrovaným prístupom zlepšiť poskytovanie verejných služieb, dopravy, životného prostredia a zabezpečiť vyvážený rozvoj sídiel v regióne, postupné odstraňovanie regionálnych disparít, zabezpečiť vyvážený a udržateľný rozvoj.

Cieľom RIÚS BBSK je uplatnenie integrovaného prístupu v IROP na úrovni samosprávneho kraja a zamerať sa na postupné napĺňanie priorít v stratégii Európa 2020 v kontexte Národného plánu reforiem Slovenskej republiky najmä k udržateľnému, inteligentnému a inkluzívnemu rastu s ohľadom na potreby regiónu a to:

- rozvoj vybraných oblastí podmieňujúcich kvalitu života a konkurencieschopnosť v regióne,
- rozvoj a posilnenie hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti na regionálnej úrovni ako predpokladu znižovania vnútroregionálnych rozdielov prostredníctvom zabezpečenia efektívneho a udržateľného poskytovania verejných služieb zabezpečovaných z miestnej a regionálnej úrovne a efektívneho využívania vnútorných zdrojov regiónu s cieľom zvyšovania konkurencieschopnosti a zlepšenia kvality života obyvateľov.

RIÚS BBSK zameriava svoje ciele a priority na:

- bezpečnú a ekologickú dopravu v samosprávnom kraji,
- efektívnejší prístup k verejným službám,
- zvýšenie konkurencieschopnosti regiónu, rozvoju kreatívneho potenciálu kraja,
- zlepšenie kvality životného prostredia a zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja.

Banskobystrický samosprávny kraj ako orgán pre koordináciu RIÚS preto aktualizuje projektové zámery žiadateľov za jednotlivé prioritné osi v rámci Integrovaného regionálneho operačného programu a operačných programov relevantných k IROP.

Miestna akčná skupina – Naša Lieska o.z.

Obec pre zabezpečenie efektívnej implementácie národnej stratégie a zvyšovania

konkurencieschopnosti regiónov iniciuje aktívnu spoluprácu strategicky dôležitých partnerov v oblasti regionálneho rozvoja, ide o územné partnerstvá a združenia, partnerstvá s ďalšími obcami, územným celkom, orgánmi štátnej správy a podnikateľským sektorom.

Obec Lieskovec sa uznesením č. 36/2015 zo zasadania obecného zastupiteľstva konaného dňa 30.6.2015 na Obecnom úrade v Lieskovci stala členom občianskeho združenia miestna akčná skupina Naša Lieska o.z. (ďalej len „MAS“), ktoré je založené na spolupráci verejnej správy, podnikateľských a nepodnikateľských subjektov a občanov pôsobiach alebo sídliaich na partnerskom území s cieľom identifikovať a realizovať stratégiu rozvoja územia.

Obec Lieskovec bude môcť čerpať finančné prostriedky na svoje rozvojové projekty v rámci výziev vyhlasovaných prostredníctvom MAS. Ide o metódu LEADER, prostredníctvom ktorej si predstavitelia dotknutého mikroregiónu určia vlastné rozvojové priority (stratégiu) a po schválení riadiacim orgánom si sami realizujú výber projektov.

Tento prístup je uskutočňovaný prostredníctvom Integrovaných stratégií miestneho rozvoja (ISMR), resp. stratégií CLLD (miestny rozvoj vedený komunitou), ktoré sú vypracované vzhľadom na miestne potreby a možnosti a zahrňujú inovatívne prvky viažuce sa na miestnu situáciu, vytváranie sietí a prípadne spoluprácu. Predkladateľom a nositeľom ISMR je územne príslušné verejno-súkromné partnerstvo, ktoré po jej schválení príslušným riadiacim orgánom (MPRV SR) nadobudne štatút Miestnej akčnej skupiny (MAS). Po nadobudnutí štatútu môže MAS prostredníctvom ISMR získať finančné zdroje na vyhlasovanie výziev z operačných programov Program rozvoj a vidieka 2014-2020 (PRV) a z Integrovaného regionálneho operačného programu (IROP) 2014-2020.

Naša Lieska o.z. - partnerstvo vyvíja svoju aktivitu aj na území obcí: Lieskovec, Sliač, Čerín Sebedín – Bečov, Lukavica, Veľká Lúka, Kováčová, Sielnica. Naša Lieska o.z. - partnerstvo vzniklo za účelom integrovaného sociálno-ekonomického, environmentálneho, kultúrneho a duchovného rozvoja územia pokrývajúcего katastrami vyššie uvedených obcí prostredníctvom prípravy a implementácie integrovanej stratégie rozvoja územia.

Podľa stanov Naša Lieska o.z. - partnerstvo sú ich hlavnými cieľmi:

- spoločne sa podieľať na rozvoji územia a v tomto navzájom spolupracovať,
- vypracovať a implementovať integrovanú stratégiu všestranného rozvoja územia,
- zvýšiť celkovú atraktivitu územia pre návštevníkov, obyvateľov i podnikateľov,
- zefektívniť činnosť samospráv a koordináciu ich činností v oblasti rozvojových aktivít,
- zlepšiť ekonomické a sociálne pomery obyvateľov žijúcich na záujmovom území MAS,
- podporou malého a stredného podnikania a zvýšením množstva pracovných miest v oblasti,
- vytvoriť a zlepšiť podmienky pre vidiecky turizmus a agroturistiku s využitím vnútorného potenciálu územia,
- zabezpečiť koordináciu aktivít členov združenia za účelom celkového trvalo udržateľného rozvoja územia,
- podporiť činnosť občianskych iniciatív a aktivít na území MAS,
- zabezpečiť presadzovanie zámerov, ktoré svojím rozsahom a významom presahujú, možnosti jednotlivých členov vrátane zabezpečenia príslušných finančných zdrojov,
- podporiť využívanie alternatívnych a obnoviteľných zdrojov energie,
- vytvárať, koordinovať a podporiť hraničnú a cezhraničnú spoluprácu,
- rozvíjať kultúrny a spoločenský život v území,
- podporiť športové aktivity a udalosti,

- podporiť a zlepšiť príležitosti pre marginalizované skupiny obyvateľstva,
- chrániť a zlepšiť stav životného prostredia,
- propagovať a prezentovať územie.

Vonkajšie prostredie je podmienené predovšetkým prenosom odporúčaní z úrovne Európskej únie do legislatívy a exekutívy Slovenskej republiky, následne do riadiacich úrovní na regionálnej a miestnej úrovni. V tomto smere treba rešpektovať predovšetkým stanovisko Európskej komisie v odporúčaní COM 2014 426 k programu stability Slovenska pre prijatie opatrení v rokoch 2014-2015:

1.) Po náprave nadmerného deficitu posilniť rozpočtové opatrenia na rok 2015 a pritom zohľadniť očakávané nepriaznivé hospodárske podmienky. Následne, až do dosiahnutia strednodobého cieľa, pokračovať v ročnej štrukturálnej úprave na úrovni referenčnej hodnoty 0,5 % HDP. Ďalej posilňovať fiškálny rámec, a to aj zavedením záväzných a vynútiteľných výdavkových stropov. Zlepšiť dlhodobú udržateľnosť verejných financií zvýšením nákladovej účinnosti sektora zdravotnej starostlivosti, najmä racionalizáciou nemocničnej starostlivosti a riadenia, ako aj posilnením primárnej starostlivosti.

2.) Zlepšiť efektívnosť daňovej správy posilnením kapacít auditu, posudzovania rizík a výberu daní. Prepojiť základ zdanenia nehnuteľností s trhovou hodnotou nehnuteľností.

3.) Účinnnejšie riešiť dlhodobú nezamestnanosť prostredníctvom aktívnych opatrení, druhej šance na vzdelávanie a individuálne prispôbeného kvalitného odborného vzdelávania. Zvýšiť kapacitu verejných služieb zamestnanosti pre správu prípadov, personalizované poradenstvo a aktiváciu uchádzačov o zamestnanie a posilniť väzbu medzi aktiváciou a sociálnou pomocou. V súlade s cieľmi záruky pre mladých ľudí účinne riešiť nezamestnanosť mladých ľudí zlepšením včasnej intervencie. Zlepšiť stimuly v oblasti zamestnanosti žien zlepšením poskytovania zariadení starostlivosti o deti, najmä pre deti do troch rokov.

4.) Prijat' opatrenia na zvýšenie kvality vyučovania s cieľom zlepšiť učebné výsledky.

Posilniť poskytovanie vzdelávania na pracovisku v rámci odborného vzdelávania a prípravy. Prispôbiť akreditačné, finančné a riadiace opatrenia na podporu vytvárania bakalárskych programov orientovaných na výkon povolania. Zlepšiť kvalitu a relevantnosť vedeckej základne a vypracovať plány na posilnenie účinného odovzdávania poznatkov a spolupráce medzi akademickou obcou, výskumom a podnikateľskou sférou. Prijat' systémové opatrenia na zlepšenie prístupu k vysoko kvalitnému a inkluzívnemu predškolskému a školskému vzdelávaniu pre marginalizované komunity vrátane Rómov a prijat' opatrenia na rozšírenie ich účasti na odbornej príprave a vyššom vzdelávaní.

5.) Zintenzívniť úsilie o lepšie fungovanie trhu s energiou, najmä zvýšením verejnej transparentnosti regulačného rámca a preskúmaním faktorov spôsobujúcich vysoké sieťové poplatky za elektrinu, najmä pre priemyselných odberateľov. Na základe doposiaľ dosiahnutého pokroku ďalej rozvíjať prepojenia so susednými krajinami vrátane Ukrajiny v súlade s memorandom o porozumení podpísaným v apríli.

6.) Prijat' opatrenia na zvýšenie nezávislosti verejnej služby, a to aj zmenou zákona o štátnej

službe. Prijat' stratégiu na zlepšenie riadenia ľudských zdrojov vo verejnej správe. Zintenzívniť úsilie o posilnenie analytickej kapacity na kľúčových ministerstvách s cieľom prijať politiky založené na dôkazoch a skvalitniť posudzovanie vplyvu politik. Prijat' opatrenia na boj proti korupcii a zrýchliť úsilie o zlepšenie efektívnosti a kvality systému súdnictva. Zaviesť opatrenia na zlepšenie podnikateľského prostredia, a to aj pre malé a stredné podniky. Zintenzívniť úsilie o zlepšenie efektívnosti verejného obstarávania. Konkrétnejší vplyv do vonkajšieho prostredia na úrovni samosprávy je uvedený v STEEP analýze (Formulár A6).

Formulár A6 – STEEP analýza (analýza externého prostredia)

Sociálne prostredie	Technologické prostredie	Ekonomické prostredie
Zmena populácie obyvateľstva - zvyšovanie podielu vyššie vzdelaných ľudí na populácii	Úroveň technológie a zavádzanie inovatívnych technológií u kľúčových zamestnávateľov - technologická výhoda a technologické zaostávanie	Využívanie doplnkových zdrojov financovania - Európskych štrukturálnych a investičných fondov (ESIF) pre spolufinancovanie projektov (Partnerská dohoda SR, operačné programy)
Nevyhovujúci systém vzdelávania - nedostatočné prepojenie vzdelávacieho systému s potrebami trhu práce	Centrálne využívanie IKT pre komunikáciu s obyvateľstvom a zlepšovanie kvality verejných služieb	Nové trhy a nové príležitosti pre kľúčových zamestnávateľov mimo Územia obce, prípadne v zahraničí
Nedostatočná kapacita a kvalita pracovnej sily pre kľúčových zamestnávateľov	Rastúca úroveň výskumu, vývoja a inovácií v podnikoch a projektoch s vysokou pridanou hodnotou	Dobudovanie dopravnej obslužnosti a cestnej infraštruktúry
Využívanie sociálnych technológií a projektov sociálnych inovácií		Daňové zaťaženie, zákonodarstvo
Zvyšovanie podielu MRK na celkovom počte obyvateľstva, zvyšovanie počtu obyvateľov postihnutých chudobou, rastúca kriminalita		Využívanie možností podpory v oblasti kreatívneho priemyslu

Ekologické prostredie	Politické prostredie	Hodnotové prostredie
Dopady životného prostredia - nedostatočné a neefektívne opatrenia protipovodňovej ochrany	Administratívna pripravenosť Vlády SR na čerpanie prostriedkov EŠIF	Celková organizačná kultúra, vnímanie a akceptácia korupcie v spoločnosti (TransparencyInternational)
Objavenie doteraz neidentifikovaných starých environmentálnych záťaží	Sektorové stratégie - Politika vlády SR v podpore investícií (investičné stimuly), podpory inovácií, cestovného ruchu, rozvoja dopravy	Trvalá spolupráca so strategickými sociálno-ekonomickými partnermi a nové modely pre spoluprácu (verejno- súkromné formy spolupráce)
Zvyšovanie environmentálneho zaťaženia v oblasti znečistenia ovzdušia	Komplikovaná legislatíva a výkon v oblasti verejného obstarávania	Zmena postojov obyvateľstva, rastúca xenofóbia, rasizmus a kriminalita
Úbytok podzemnej vody v území a celkový nedostatok pitnej vody	Nedostatočná legislatívna a organizačná pripravenosť Vlády SR na riešenie problematiky MRK	Zmena postojov obyvateľstva, aktívne zapojenie do občianskych procesov a rozvojových aktivít

	Nepripravenosť VÚ Banská Bystrica na čerpanie EŠIF v programovacom období 2014 - 2020	
--	---	--

Zdroj: Internet, vlastné spracovanie

1.3 SWOT analýza

SWOT analýza patrí medzi najčastejšie využívané nástroje a prezentáciu výsledkov komplexnej analýzy. Jej štruktúra vychádza z navrhnutých otázok, pričom predpokladom sú dobre zanalyzované jednotlivé oblasti, vrátane zhodnotenia ich možného budúceho vývoja. Je výsledkom práce - rozsiahlych diskusií členov jednotlivých pracovných skupín.

SWOT analýza poskytuje hodnotenie silných a slabých stránok územia obce Lieskovec, príležitostí a ohrození v jeho externom prostredí, umožňuje rýchly prehľad východiskovej situácie územia pred formulovaním stratégie. Analýza silných a slabých stránok sleduje súčasný stav z hľadiska vnútorných faktorov, odhaľuje, čo v obci je pozitívne a negatívne. Silnou stránkou územia sú jeho prirodzené dispozície a akákoľvek konkurenčná výhoda. Slabou stránkou je to, čo územiu chýba, alebo čo sa robí nedostatočne v porovnaní s inými.

Analýza silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození pre:

Oblasť 1: Hospodársky (ekonomický) rozvoj a moderná samospráva

(priemysel a služby, poľnohospodárstvo, lesníctvo, cestovný ruch, bytová politika, riadenie samosprávy)

Formulár A5 – SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
Hospodársky rozvoj -dobrá dopravná dostupnosť Zvolen, Banská Bystrica -vysoký počet podnikov v priemyselnej zóne obce -fungujúce poľnohospodárske družstvo -priaznivé podmienky pre rozvoj podnikania a stúpajúci počet podnikateľských subjektov v území	Hospodársky rozvoj -územný plán nepokrýva potreby obce -nedostatok inžinierskych sietí pri stavebných pozemkoch -chýba výstavba bytových domov -nedostatok stavebných pozemkov -nedostatok služieb pre starších občanov -nedostatok investičného kapitálu z vlastných zdrojov -nízky záujem občanov otvárať prevádzky služieb
Cestovný ruch -minerálne pramene -archeologická lokalita Hrádok -vyznačené cyklistické trasy a turistické chodníky - existencia prírodného bohatstva v území	Cestovný ruch -neexistuje cestovný ruch v obci -kultúrne a prírodné (archeologické) pamiatky sú nedostupné -chýba propagácia a koordinátor cestovného ruchu s prepojením na región -krátka doba pobytu návštevníkov v obci
Riadenie samosprávy -ekonomika obce má dobré finančné zdravie, je	Riadenie samosprávy -starnutie populácie

<p>schopná zatiaľ pokryť aj budúci rozvoj spolu s externými zdrojmi</p> <p>-zvyšujúca sa spokojnosť občanov so správou obce</p> <p>- pravidelná údržba a zhodnocovanie majetku obce</p>	<p>-neexistuje jednotliaca motivácia smerom k rozvoju obce pre všetkých</p> <p>-nevyhovujúca budova obecného úradu</p> <p>-nedostatočná úroveň elektronických služieb</p> <p>-chýbajú tlačoviny v obci (noviny)</p> <p>-v obci nie je bankomat</p> <p>-nedostatočná úroveň elektronických služieb, formuláre</p> <p>-individualizmus, pasívny spôsob života občanov, nízka účasť verejnosti</p>
Príležitosti	Ohrozenia
<p>-blízkosť väčších miest</p> <p>-rozvoj technickej infraštruktúry</p> <p>-zlepšenie malých a stredných podnikateľov k financiám</p> <p>-možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ</p> <p>-zahraničné investície</p> <p>-podpora rozvojových investícií</p> <p>-vytvorenie nových pracovných miest najmä v malom, strednom podnikaní, v službách, v cestovnom ruchu</p> <p>-záujem obyvateľov vo väčších mestách o lacnejšie, pokojnejšie bývanie</p> <p>-možnosť čerpania eurofondov</p> <p>-poloha obce</p> <p>-spolupráca s partnermi, oblastná organizácia cestovného ruchu</p> <p>-posilňujú sa skupiny oživujúce tradície, hodnoty regiónu</p> <p>- podpora EÚ – kreatívny priemysel</p> <p>- technické možnosti uľahčujúce prístup turistov a návštevníkov k informáciám o navštívenej destinácii</p>	<p>-zníženie dotácií do poľnohospodárstva</p> <p>-zníženie výroby, pokles pracovných miest v podnikoch</p> <p>-bariéry podnikania zo strany štátu</p> <p>-kvalifikovaná pracovná sila odchádza do zahraničia</p> <p>-pomalá výstavba, modernizácia a rekonštrukcia technickej infraštruktúry</p> <p>-veľká administratívna náročnosť pri získaní a čerpaní národných dotácií, dotácií z fondov EÚ</p> <p>- nedostatok investičného kapitálu</p> <p>-nezáujem obyvateľov uskutočňovať podnikateľské aktivity</p> <p>-nezáujem obyvateľov o veci verejné</p> <p>- cestovné kancelárie sa venujú len pobytom v zahraničí</p> <p>-výdavky na dovolenky voľný čas sú prvé, ktoré ľudia pri ťažkostiach vynechávajú zo svojich rozpočtov</p> <p>-vysoká konkurencia vo vidieckom poznávacom cestovnom ruchu</p>

Oblasť 2: Sociálny a kultúrny rozvoj*(sociálna starostlivosť, zdravotná starostlivosť, vzdelávanie, školstvo, šport, kultúra)**Formulár A5 – SWOT analýza*

Silné stránky	Slabé stránky
<p>Sociálne služby</p> <p>-blízka alokácia mesta Zvolen umožňuje využívať zdravotné a sociálne služby širšieho rozsahu</p> <p>-fungujúci klub dôchodcov</p> <p>-zabezpečenie aktívnej činnosti</p> <p>Komunity</p> <p>-využívaný kultúrny dom</p> <p>-činné komunity</p>	<p>Sociálne služby</p> <p>-chýba denná starostlivosť o starších ľudí</p> <p>-chýba denný stacionár</p> <p>-chýbajú terénne sociálne služby</p> <p>-chýbajú sociálne byty</p> <p>Komunity</p> <p>-nezáujem o verejný život</p> <p>-závisť, tvrdohlavosť, narušené susedské vzťahy</p> <p>-neprispôsobivý občania</p> <p>-odchod ľudí z obce za prácou</p> <p>-nefungujúci systém práce s rómskou komunitou</p>

Vzdelávanie -vybudované školstvo – MŠ, ZŠ Šport -rôznorodé športové aktivity v obci -vybudované ihriská a športoviská Kultúra -rôznorodé kultúrne aktivity v obci -existencia priestorov KD -existencia knižnice -rozvinutá činnosť cirkvi	-chýba komunitný priestor pre mládež, seniorov Vzdelávanie -nevyhovujúce priestory a materiálno-technické vybavenie Šport -chýbajú športoviská -chýbajú detské ihriská – s plnou starostlivosťou a údržbou -chýbajú priestory na celoročné športové aktivity - chýbajú priestory v prírode pre mládež, rodiny Kultúra -nezáujem detí, rodičov a folklór, tradičné remeslá -typická architektúra sa stráca -zlý stav budovy kultúrneho domu -zlý vzťah niektorých občanov k obecnému majetku
Príležitosti	Ohrozenia
-eurofondy a iné vonkajšie zdroje -rozvoj sponzorstva -obnova zanikajúcich tradícií -vydanie multimediálnych propagačných materiálov o obci -prírodné podmienky územia -nové informačné technológie, ktoré uľahčujú komunikáciu -tzv. aktivačné práce – dobrovoľnícka práca -spolupráca so zahraničím, partnerské obce -uplatňovať príklady dobrej praxe (napr. komunitné záhrady, odstraňovanie bariér medzi generáciami,...) -záujem časti obyvateľov o pohyb, zdravý životný štýl -mladí ľudia sú zbehlí v priestore internetu (spôsob komunikácie) -zefektívnenie spolupráce s okolitými obcami na regionálnej úrovni -podpora činností miestnych spolkov	-štát nemá doriešené financovanie starostlivosti o starších ľudí -konkurencia blízkych miest pri vytváraní lepších podmienok na šport, kultúru, vzdelávanie, trávenie voľného času -rýchle životné tempo, viac stresu, menej pohybových aktivít -sociálna neistota, nezamestnanosť -ponuka ľahkých atraktivít (PC, obchodné centrá,...) -užívanie rôznych foriem drog, alkoholu -podiel verejných výdavkov na šport, kultúru s v SR znižuje -nezáujem obyvateľov o kultúru, tradície

Oblasť 3: Environmentálny rozvoj*(miestne komunikácie, technická infraštruktúra, životné prostredie)**Formulár A5 – SWOT analýza*

Silné stránky	Slabé stránky
Miestne komunikácie	Miestne komunikácie -zlý stav miestnych komunikácií -sieť chodníkov je vybudovaná čiastočne, chýba bezbariérovosť -nie sú podmienky na rozvoj nemotorizovanej dopravy

<p>Technická infraštruktúra</p> <ul style="list-style-type: none"> -existencia priestorov pre rozširovanie IBV a HBV -existencia miestneho rozhlasu -existencia verejného osvetlenia -existencia obecného cintorína -existencia vodovodu, kanalizácie, ČOV -vybudovaná rozvodná sieť plynu, elektrickej energie <p>Životné prostredie</p> <ul style="list-style-type: none"> -realizovaný separovaný zber -existencia vhodných plôch vo vlastníctve obce na vybudovanie zberného dvora, kompostoviska 	<p>Technická infraštruktúra</p> <ul style="list-style-type: none"> -chýba, resp. nedostatočná kanalizácia -chýba resp. nedostatočný vodovod -chýba dažďová kanalizácia -zlý stav verejného osvetlenia, miestneho rozhlasu - nedostatok inžinierskych sietí na novú výstavbu domov a bytov -nedostatok financií na ich výstavbu <p>Životné prostredie</p> <ul style="list-style-type: none"> -čierne skládky -nedostatočné protipovodňové opatrenia -zlá kvalita ovzdušia -nedostatočné zapojenie domácností do separovaného zberu -nedostatok smetných košov na verejných priestranstvách -nedostatočná informovanosť obyvateľstva o stave ŽP
<p>Príležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> -eurofondy a iné vonkajšie zdroje -nové trendy v ochrane životného prostredia, v životnom štýle v súlade s prírodou -zákon o odpadoch -rozvoj nových technológií v oblasti životného prostredia -výstavba zberného dvora, rozšírenie separácie -rekonštrukcia ČOV, vodovodu, kanalizačnej siete - 	<p>Ohrozenia</p> <ul style="list-style-type: none"> -výška spoluúčasti pri financovaní projektov, iné obmedzenia projektov - zhoršujúci sa technický stav obecných stavieb, resp. majetku -negatívne účinky dopravy na ŽP, zvýšené náklady na údržbu cestnej siete -klimatické zmeny -pokles druhovej rozmanitosti rastlín a živočíchov -šírenie invázných druhov rastlín -znečisťovanie vodných tokov -slabé ekologické a environmentálne povedomie občanov

Zostavenie SWOT analýzy je zložitý proces, ktorý si vyžaduje systematický prístup pri identifikácii a analýze bezprostredných (často i skrytých) vonkajších a vnútorných faktorov. Výstižnosť jednotlivých faktorov je problematické vyjadriť prostredníctvom jednoduchých formulácií. Pri zaraďovaní jednotlivých faktorov do základných zložiek SWOT analýzy je potrebné zodpovedne posudzovať lokálne a mikroregionálne podmienenú situáciu a relatívny podiel na regionálnom rozvoji.

Aj napriek vyššie uvedeným obmedzeniam a determinantom je možné konštatovať, že hlavná silná stránka obce vychádza hlavne z jej výhodnej alokácie v blízkosti regionálnych centier, ako aj blízkej alokácie hlavných dopravných tepien.

1.4 Zhodnotenie hlavných disparít a faktorov rozvoja

Hlavné disparity rozvoja obce:

- nevyužitý prírodný a kultúrno-historický potenciál pre rozvoj cestovného ruchu,
- nedostatočná infraštruktúra cestovného ruchu a nepostačujúce využitie existujúcej infraštruktúry cestovného ruchu,
- technický stav verejných budov vyžadujúcich si rekonštrukciu,
- marginalizované rómske komunity a problémy sociálne inklúzie,
- nedostatočná kvalita technickej infraštruktúry a nedostatočné napojenie obyvateľov na vodovod, kanalizáciu, ČOV.

Hlavné faktory rozvoja obce:

- výhodná geografická poloha pre tok tovarov, služieb, zabezpečenie úrovne zamestnanosti obyvateľov obce,
- možnosť využívania rôznych fondov v programovacom období 2014 – 2020 ako zdrojov financovania investičných aj neinvestičných zámerov obce,
- dobudovaná (aj keď nie úplne) technická infraštruktúra v obci,
- využitie prírodného a kultúrno-historického potenciálu na rozvoj cestovného ruchu (prírodné a kultúrne pamiatky,...),
- zvýšenie kvality a dostupnosti dopravnej infraštruktúry,
- posilňovanie kapacity a efektivity verejnej správy,
- pravidelné investovanie do budovania a údržby obecnej technickej infraštruktúry,
- vyriešené vlastnícke vzťahy komplexných rozvojových projektov obce a regiónu,
- využitie regionálnych produktov, kultúrnych tradícií,
- zaradenie sa do mikroregionálneho združenia – verejno-súkromné partnerstvo.

Formulár A14 – Kontrolný zoznam možných rizík (rozvoja územia)

Druh rizika	Zdroj rizika	Nežiaduce dôsledky	Pravdepodobnosť
Technické	priemyselné havárie	znečistenie životného prostredia	stredná
Environmentálne	objavovanie doteraz neidentifikovaných starých environmentálnych záťaží	nadmerné znečistenie	stredná
	povodňové ohrozenie	vznik škôd na majetku, resp. ohrozenie životov	nízka- stredná
Sociálne	neúmerne zvyšovanie počtu obyvateľov MRK	rastúca kriminalita	nízka - stredná
Ekonomické	financovanie z doplnkových zdrojov financovania	nerealizované rozvojové projekty	stredná

Zdroj: Internet, vlastné spracovanie

1.5 Aká bude budúcnosť našej obce? – dotazníkový prieskum medzi občanmi obce Lieskovec

Dotazníkový prieskum bol realizovaný medzi obyvateľmi obce. Cieľom prieskumu bolo zistiť názory občanov na rôzne témy týkajúce sa života v obci. Prieskum je jednou z etáp procesu tvorby Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Lieskovec.

Distribúcia:

Osobná distribúcia: 420 dotazníkov (420 domácností)

On-line zverejnenie, web stránka obce: <http://www.lieskovec.sk/phsr.html>

2 zberné miesta:

budova Obecného úradu

budova Coop Jednota

Návratnosť:

Mailom bolo doručených : 16 ks dotazníkov

Osobne do schránok: 49 ks dotazníkov

Spolu: 65 ks

Na dotazníkovom prieskume sa aktívne zúčastnilo 15,48 % oslovených domácností.

V nasledujúcej časti sú uvedené najzávažnejšie problémy v obci. Je možné konštatovať, že výsledky prieskumu v podstate súhlasia s výsledkami získanými vykonanou SWOT analýzou v jednotlivých pracovných skupinách.

Otázka:

Ktoré sú podľa Vás najväčšie problémy, nedostatky obce (kritické oblasti rozvoja v súčasnosti)?

-respondenti mali uviesť a vypísať, ktoré problémy považujú za najväčšie.

Ktoré sú podľa Vás najväčšie problémy, nedostatky obce (kritické oblasti rozvoja v súčasnosti)?

- zlá cesta nad cintorínom, prístupové cesty k panelákom, nebezpečná cesta od UNIOS-u – chýba chodník, osvetlenie, nedodržiava sa rýchlosť,
- zlá kvalita ovzdušia,
- málo športových aktivít pre mládež
- nedostatok aktivít pre mládež
- čistota vody
- chýbajú detské ihriská, športoviská pre verejnosť
- centrum voľného času pre deti a mládež
- postavenie pochybnej továrne, fabriky (spaľovňa plastov, spracovanie pneumatík)
- účinné využitie finančných prostriedkov obce
- kosenie v lete
- obec bez chodníkov, cyklochodník – Lieskovec- Zvolen
- problémy s Rómskou komunitou
- značenie prechodov pre chodcov
- regulácia Očovky
- kritická dopravná situácia
- nedostatočné využitie nezamestnaných
- zlé autobusové spojenie hlavne sviatky, víkendy
- časté poruchy vodovodu – Horná ulica

- nedostatočná ponuka obchodu a služieb, spoločenský život
- nezáujem občanov o dianie v obci

Otázka:

Na ktoré oblasti a aktivity by sa mal sústrediť rozvoj obce v budúcnosti? Aké sú jej rozvojové príležitosti?

-respondenti mali vybrať 5 oblastí, prípadne doplniť v prípade potreby. Z odpovedí sme vypočítali priemerné hodnotenie. Jednotlivé oblasti, na ktoré by sa mal rozvoj obce sústrediť potom môžeme zoradiť v poradí od najdôležitejších k menej dôležitým takto:

☐ rozširovanie ponuky a kvality obchodu a služieb	- 50,7%
☐ rekonštrukcia miestnych komunikácií	- 47,6%
☐ bytová výstavba a nové stavebné pozemky	- 40,0%
☐ spoločenský život	- 35,4%
☐ rozšírenie existujúcich kultúrnych podujatí a zavedenie nových	- 32,3%
☐ ochrana prírody a životného prostredia	- 27,7%
☐ poskytovanie sociálnej starostlivosti	- 27,7%
☐ vybudovanie nových ihrísk a športovísk	- 20,0%
☐ podpora rozvoja podnikania	- 16,9%
☐ rozvoj individuálneho cestovného ruchu (nové zariadenia, trasy)	- 15,4%
☐ kultivácia a výsadba zelene	- 15,4%
☐ informačné systémy obce	- 13,8%
☐ rekonštrukcia verejných budov	- 6,15%
☐ podpora ďalšieho vzdelávania obyvateľov	- 4,6%
☐ starostlivosť o pamiatky	- 3,07%

d ďalšie: hasičský zbor, spevácky zbor, divadlo, kanalizácia + ČOV+ voda

Za tri najdôležitejšie oblasti a aktivity označili respondenti rozširovanie ponuky a kvality obchodu a služieb – 50,7% zúčastnených, rekonštrukcia miestnych komunikácií – 47,6% zúčastnených a bytová výstavba a nové stavebné pozemky – 40,0% zúčastnených.

Za najmenej dôležité oblasti a aktivity považujú starostlivosť o pamiatky a podporu ďalšieho vzdelávania obyvateľov.

Celý prieskum medzi občanmi obce Lieskovec, jeho výsledky, sú zverejnené na web stránke obce a uložené v archíve ObÚ.

Časť 2. - Strategická časť

2.1 Úvodné informácie

Strategická časť Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Lieskovec (ďalej aj PHSR) nadväzuje na analytickú časť a má za cieľ sformulovať ciele a zostaviť vnútornú logiku stratégie vo väzbe na SWOT analýzu, rozvojové faktory a hlavné disparity. Strategická časť pozostáva z vízie, strategického (dlhodobého, globálneho) cieľa, prioritných oblastí a opatrení, ktoré budú podporované v rámci programu rozvoja a budú rozpracované v programovej časti do aktivít a projektov.

Strategická časť PHSR obsahuje:

- víziu územia,
- formuláciu a návrh stratégie,
- výber a popis strategických cieľov v jednotlivých politikách - oblastiach rozvoja (Hospodársky (ekonomický) rozvoj a moderná samospráva, Sociálny a kultúrny rozvoj, Environmentálny rozvoj)

Pre stanovenie rozvojovej stratégie obce Lieskovec bola začiatkom celého procesu revízia existujúcej vízie rozvoja. Vízia sa vzťahuje k dlhodobému horizontu 10-15 rokov a predstavuje očakávaný stav.

Pre stanovenie stratégie je nevyhnutné rešpektovanie odhadov možných scenárov vývoja vyšších (nadnárodných, národných, regionálnych) úrovní pre strednodobé a dlhodobé časové horizonty. Východiská pre odhady možných scenárov vývoja na nadnárodnej úrovni sú deklarované predovšetkým v dokumente Európa 2020, v ktorom stanovené ciele nadväzujú aj ukazovatele pre ich hodnotenie.

Európska únia v dokumente deklaruje, že sústredí všetko svoje úsilie na preklopenie krízy a vytvorenie podmienok pre konkurencieschopnejšie hospodárstvo s vyššou mierou zamestnanosti. Prioritou stratégie Európa 2020 je dosiahnutie rastu, ktorý je inteligentný, udržateľný a inkluzívny.

- A. *Inteligentný rast* – vytvorenie hospodárstva založeného na znalostiach a inovácii
- B. *Udržateľný rast* – podporovanie ekologickejšieho a konkurencieschopnejšieho hospodárstva, ktoré efektívnejšie využíva zdroje
- C. *Inkluzívny rast* - podporovanie hospodárstva s vysokou mierou zamestnanosti, ktoré zabezpečí hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť

Európska únia si vo svojej stratégii do roku 2020 v dokumente Európa 2020 stanovila dosiahnutie piatich cieľov:

1. *Zamestnanosť* – zvýšiť mieru zamestnanosti obyvateľov vo veku 20 až 64 rokov na 75%
2. *Výskum a vývoj* – zvýšiť úroveň investícií do výskumu a vývoja na 3% HDP
3. *Zmena klímy a energetická udržateľnosť* – znížiť emisie skleníkových plynov o 20% oproti úrovni z roku 1990, získať 20% energie z obnoviteľných zdrojov, dosiahnuť 20% nárast efektívnosti vo využívaní energie
4. *Vzdelanie* – znížiť mieru predčasného ukončenia školskej dochádzky pod 10%, minimálne 40% podiel obyvateľov vo veku 30 – 34 rokov, ktorí majú ukončené vysokoškolské vzdelanie
5. *Boj proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu* – aspoň o 20 miliónov znížiť počet osôb, ktorým hrozí chudoba a sociálne vylúčenie

Aby sa zabezpečilo plnenie týchto piatich cieľov, EÚ uplatňuje efektívny systém hospodárskeho riadenia ktorý slúži na koordináciu politik na úrovni Únie a jednotlivých členských štátov. Neoddeliteľnou súčasťou tohto systému sú aj orgány miestnej samosprávy. Aplikáciu stratégie Európa 2020 pre jednotlivé členské krajiny sa snaží Európska únia konkretizovať v odporúčaniach pre jednotlivé krajiny.

Pre slovenskú republiku Európska komisia vydala šesť odporúčaní, tak aby pomohla zlepšiť jeho hospodársku výkonnosť. Týkajú sa oblastí: verejné financie, dane, trh práce, vzdelávanie a odborná príprava, sieťové odvetvia, podnikateľské prostredie a efektívnosť verejnej správy.

Podľa Národnej stratégie regionálneho rozvoja Slovenskej republiky (aktualizácia v máji 2014) sa očakáva, že regióny budú schopné efektívne využívať svoj vnútorný potenciál ako svoju konkurenčnú výhodu s cieľom zvyšovať kvalitu života obyvateľov a v rámci jednotlivých regiónov budú znižované vnútroregionálne rozdiely. Počas realizácie tejto stratégie regionálneho rozvoja bude pri plánovacích procesoch uplatňovaný integrovaný prístup orientovaný smerom k udržateľnému sociálnemu, ekonomickému, environmentálnemu a územnému rozvoju regiónov.

Vízia v oblasti regionálneho rozvoja pre Slovensko s výhľadom do roku 2030 je nasledovná:

Slovensko sa má stať krajinou s vysokou kvalitou života všetkých občanov. Každý región bude využívať svoje danosti v prospech svojho udržateľného hospodárskeho, sociálneho, environmentálneho a územného rozvoja a tým aj Slovenskej republiky, ako vyspelého, hospodársky, politicky a sociálne súdržného členského štátu Európskej únie.

2.2 Vízia rozvoja územia obce Lieskovec a jej východiská

Vízia obce Lieskovec do roku 2023 – (2025)

Želáme si, aby obec Lieskovec v roku 2023 (2025) bola:

- miestom nášho ŽIVOTA – peknou, čistou, bezpečnou a príťažlivou obcou,
- dobre hospodáriacou a riadenou obcou,
- súdržnejšou, otvorenejšou a aktívnejšou obcou, uspokojujúcou záujmy občanov,

- progresívnou obcou s dobrou infraštruktúrou, s rozvinutou výstavbou a aktívnym cestovným ruchom,
- obcou chrániacou a zveľaďujúcou si svoje prírodné a kultúrne dedičstvo,
- s primeraným nárastom počtu obyvateľov.

Naplnenie dlhodobej vízie rozvoja obce Lieskovec vedie cez stanovenie a plnenie strategických cieľov rozvoja obce, ich priorit a opatrení. Tieto boli stanovené predovšetkým na základe problémov, ich príčin a dôsledkov v súčasnom stave obce.

Stanovená vízia a poslanie vychádzali z Vízie v oblasti regionálneho rozvoja pre Slovensko s výhľadom do roku 2030:

Hlavný cieľ	Indikátor
1. Zamestnanosť	
Zvýšiť mieru zamestnanosti obyvateľstva vo veku 20-64 rokov zo súčasných 65% na minimálne 72%	Miera zamestnanosti obyvateľov vo veku 20-64 rokov
2. Výskum a vývoja	
Dosiahnuť cieľ investovať do výskumu a vývoja 1,2% HDP najmä zlepšovaním podmienok pre investície súkromného sektora do výskumu a vývoja	Hrubé domáce výdavky na vedu a výskum (GERD)
3. Zmena klímy a energetická udržateľnosť	
Znížiť emisie skleníkových plynov minimálne o 13% v porovnaní s rokom 2005	Emisie skleníkových plynov
Zvýšiť podiel obnoviteľných zdrojov energie o 14%	Podiel obnoviteľných zdrojov energie na konečnej spotrebe energie
Zvýšiť energetickú účinnosť o 11%	Energetická účinnosť ekonomiky
4. Vzdelávanie	
Znížiť mieru predčasného ukončenia školskej dochádzky pod 6%	Počet ľudí, ktorí predčasne ukončili školskú dochádzku
Zvýšiť podiel obyvateľstva s ukončeným vysokoškolským vzdelaním zo súčasných 27% na minimálne 40%	Počet študentov podľa pohlavia vo veku 30-34 rokov
5. Boj proti chudobe	
Znížiť podiel obyvateľov, ktorí sú ohrození chudobou a sociálnym vylúčením na 17,2%	Počet ľudí žijúcich pod hranicou chudoby alebo sociálne vylúčené osoby
	Energetická účinnosť ekonomiky

Zdroj: Stratégia Európa 2020 (Údaje z Národnej stratégie regionálneho rozvoja, Uznesenie Vlády SR č. 222/2014)

Pre stanovenie strategického cieľa obce Lieskovec sme sa rozhodli o priblížení sa k strategickým cieľom, ktoré vyplývajú z obidvoch vyššie uvedených dokumentov. Pre nás bolo podstatné, že uvádza hlavné faktory rozvoja regiónov Slovenska, analyzuje regionálne disparity, predkladá prognózu hospodárskeho vývoja Slovenska a určuje ukazovatele pre úroveň vyšších územných celkov.

Tabuľka 23: Ukazovatele z národnej stratégie regionálneho rozvoja SR pre BBSK

Ukazovateľ (indikátor)	2010	2012	2020
1. Miera zamestnanosti (vo veku 20-64 rokov v %)	62,9	63,4	69,7
2. Výdavky na výskum a vývoj (% z HDP v PKS, SR)	0,03	-	0,1
3. Miera vysokoškolsky vzdelanej populácie (% vo vekovej skupine 30 až 34 rokov)	-	-	31,0
4. Populácia ohrozená chudobou	25,9	24,3	21,5

(% populácie)			
5. Regionálny HDP (PKS, v mil.)	8658	-	9500
6. Podiel zhodnocovaného komunálneho odpadu (v%)	13,9	18,6	50
7. Podiel obyvateľov zásobovaných z verejných vodovodov (v%)	85,8	86,2	89,5
8. Podiel obyvateľov napojených na verejnú kanalizačnú sieť (v%)	60,8	60,5	65,5
9. Produkcia tuhých emisií (v tonách)	6327,9	6853,9	6500
10. Produkcia oxidu uhoľnatého (v tonách)	25728,1	27266,0	25000

Zdroj: Štatistický úrad SR (Údaje z Národnej stratégie regionálneho rozvoja, Únesenie Vlády SR č. 222/2014)

Formulácia a návrh stratégie: Stratégia zvolená na dosiahnutie nami zvolených cieľov vychádza z poznania potrieb obce a ich dôležitosti pre zabezpečenie kvality života našich občanov. Do riešenia jednotlivých rozvojových aktivít vstupujú rôzni aktéri (štát, miestna samospráva, súkromný sektor, mimovládne organizácie, občania, a iné...), ktorí majú rôzne záujmy, kompetencie, finančné zdroje. Preto vychádzame z predpokladu že všetky zainteresované inštitúcie budú spolupracovať koordinovane, budú spolupracovať.

Špecifickú pozornosť sme pri spracovaní venovali koordinácii možností jednotlivých finančných zdrojov ako doplnkového zdroja financovania jednotlivých našich zámerov.

Jedným z výstupov v strategickej časti bolo navrhnuť prioritné oblasti a opatrenia, ktoré sú :

- priamo v kompetencii samosprávy (obce), obec ich zabezpečuje v zmysle platnej legislatívy
- nie sú priamo v kompetencii samosprávy (obce), ale mesto ich vie ovplyvniť (princíp partnerstva)

2.3 Strategický cieľ rozvoja obce Lieskovec

Strategický cieľ - Poslanie

„Poslaním obce Lieskovec je zabezpečiť starostlivosť o všestranný rozvoj územia a potreby obyvateľov obce. Samospráva obce Lieskovec vytvára priaznivé podmienky na rozvoj jednotlivých oblastí života v obci. Činnosť samosprávy je realizovaná kvalitne, efektívne a transparentne. Základnými princípmi samosprávy sú otvorenosť, vzájomný rešpekt a spolupráca na miestnej a regionálnej úrovni“.

2.4 Stratégia obce Lieskovec na roky 2015-2023

Ako sme už uviedli, stratégia rozvoja obce je spracovaná v súlade s aktualizovanou Národnou stratégiou regionálneho rozvoja Slovenskej republiky. Táto stratégia, spracovaná v súlade so stratégiou Európa 2020, definuje 5 prioritných oblastí na dosiahnutie cieľa –vytvoriť konkurencieschopnú, pracovné miesta vytvárajúcu a na poznatkoch založenú ekonomiku:

PO 1 – Ľudské zdroje – zvýšenie kvality ľudského kapitálu,

PO 2 – Ekonomická výkonnosť a konkurencieschopnosť hospodárstva,

PO 3 – Štrukturálne zmeny,

PO 4 – Poznatkovo orientovaná ekonomika,

PO 5 – Ochrana a tvorba životného prostredia.

Týchto 5 prioritných oblastí je premietnutých do navrhovaných priorit v stratégií rozvoja obce Lieskovec.

Pre naplnenie vízie rozvoja obce si obec pre roky 2015 -2023 stanovila tri prioritné oblasti svojho rozvoja:

1. **Hospodársky (ekonomický) rozvoj a moderná samospráva**
2. **Sociálny a kultúrny rozvoj**
3. **Environmentálny rozvoj**

Prioritná oblasť 1. Hospodársky (ekonomický) rozvoj a moderná samospráva: Uvedená prioritná oblasť sa zameriava na podporu podnikania a partnerskej spolupráce s okolitými subjektmi, obcami, mestami a VÚC, na rozvíjanie cestovného ruchu a skvalitnenie technickej a dopravnej infraštruktúry. Oblasť pozostáva z – oblasť podnikateľského prostredia (priemysel a služby, poľnohospodárstvo, lesníctvo) a cestovného ruchu; bytová politika, z partnerskej spolupráce.

Prioritná oblasť 2. Sociálny a kultúrny rozvoj: Prioritná oblasť sociálna politika a kultúrny rozvoj sa sústreďuje na rozvíjanie ľudských zdrojov v území obce, čo znamená investovanie a zabezpečenie primeranej kvality života obyvateľov vo všetkých jeho oblastiach. Pozostáva z - rozvoj ľudských zdrojov; rozvoj sociálnej infraštruktúry a služieb, školstvo, kultúra, šport a voľný čas; bezpečnosť obyvateľov.

Prioritná oblasť 3. Environmentálny rozvoj: Environmentálnou politikou sa obec snaží zabezpečiť pre obyvateľov obce a jej návštevníkov zdravé životné prostredie. Táto prioritná oblasť pozostáva z - racionálne využívanie prírodného potenciálu, odpadové hospodárstvo, ochrana životného prostredia, technická infraštruktúra, miestne komunikácie.

V týchto prioritných oblastiach **bude obec vytvárať podmienky** pre zvýšenie kvality života obyvateľov obce, pre zvýšenie jej konkurencieschopnosti a ekonomickej výkonnosti s vyváženým rozvojom oblastí trvale udržateľného rozvoja. V prioritných oblastiach rozvoja si obec vo svojej stratégii **stanovila strategické ciele a navrhla opatrenia**, ktorými chce tieto strategické ciele dosiahnuť.

Formulár S2 – Tabuľka strategických cieľov a opatrení (ciele)

Prioritné oblasti		
1	2	3
Prioritná oblasť - Hospodársky (ekonomický) rozvoj a moderná samospráva	Prioritná oblasť - Sociálny a kultúrny rozvoj	Prioritná oblasť - Environmentálny rozvoj
Ciele prioritných oblastí		
Cieľom oblasti je udržiavanie ekonomickej výkonnosti a zvyšovanie konkurencieschopnosti, skvalitňovanie miestnej samosprávy	Cieľom oblasti je starostlivosť o všetky ľudské zdroje a zvýšenie ich kvality	Cieľom oblasti je ochrana a tvorba životného prostredia

Zdroj: Vlastné spracovanie

Formulár S2 – Tabuľka strategických cieľov a opatrení (jednotlivé oblasti podpory)

Prioritné oblasti – oblasti podpory		
1	2	3
Prioritná oblasť - Hospodársky (ekonomický) rozvoj a moderná samospráva	Prioritná oblasť - Sociálny a kultúrny rozvoj	Prioritná oblasť - Environmentálny rozvoj
priemysel a služby	sociálna starostlivosť	životné prostredie
poľnohospodárstvo, lesníctvo	vzdelávanie, školstvo	technická infraštruktúra
cestovný ruch	šport	miestne komunikácie
bytová politika	kultúra	
riadenie samosprávy)		

Zdroj: Vlastné spracovanie

Formulár S2 – Tabuľka strategických cieľov a opatrení (opatrenia)

Prioritné oblasti		
1	2	3
Prioritná oblasť - Hospodársky (ekonomický) rozvoj a moderná samospráva	Prioritná oblasť - Sociálny a kultúrny rozvoj	Prioritná oblasť - Environmentálny rozvoj
Opatrenie 1.1: Vytvoriť podmienky na ekonomický rozvoj v obci	Opatrenie 2.1: Zlepšiť ponuku sociálnych služieb	Opatrenie 3.1: Zlepšiť kvalitu životného prostredia
Opatrenie 1.2: Vytvoriť podmienky na rozvoj cestovného ruchu v obci	Opatrenie 2.2: Znížiť sociálne vylúčenie a ohrozenie sociálnym vylúčením skupín občanov	Opatrenie 3.2: Zlepšiť bezpečnosť cestnej premávky
Opatrenie 1.3: Vytvoriť podmienky na výstavbu bytových a rodinných domov	Opatrenie 2.3: Dobudovať priestory na vzdelávanie, kultúru a šport	
Opatrenie 1.4: Samospráva, zlepšiť informovanosť v obci	Opatrenie 2.4: Zvýšiť záujem občanov o dianie v obci	
	Opatrenie 2.5: Zabezpečiť ochranu verejného a súkromného majetku	

Zdroj: Vlastné spracovanie

Časť 3 – Programová časť

Programová časť PHSR nadväzuje na strategickú časť a obsahuje najmä zoznam opatrení a projektov na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce. Programová časť PHSR obsahuje podrobnejšie rozpracovanie strategických cieľov v sociálnej, hospodárskej a environmentálnej politike na úroveň projektov a aktivít, ktoré sú tvorené vecne príbuznými skupinami aktivít samosprávy vykonávaných mimo bežnú činnosť a smerujúcich k plneniu strategického cieľa rozvoja na roky 2015-2023.

Strategickými cieľmi rozvoja obce Lieskovec na roky 2015-2023 v jednotlivých oblastiach sú:

▪ **Hospodársky (ekonomický) rozvoj a moderná samospráva**

Cieľom oblasti je udržiavanie ekonomickej výkonnosti a zvyšovanie konkurencieschopnosti, skvalitňovanie miestnej samosprávy

▪ **Sociálny a kultúrny rozvoj**

Cieľom oblasti je starostlivosť o všetky ľudské zdroje a zvýšenie ich kvality

▪ **Environmentálny rozvoj**

Cieľom oblasti je ochrana a tvorba životného prostredia

Táto časť obsahuje:

- konkrétne opatrenia a projekty vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám,
- súbor ukazovateľov výsledkov a dosahov vrátane východiskových a cieľových hodnôt.

Pri vypracovaní programovej časti PHSR obce Lieskovec bol v zmysle platnej metodiky pre spracovanie PHSR implementovaný nasledovný postup:

1. Pracovné skupiny navrhli v programovej časti projekty a aktivity na dosiahnutie opatrení a jednotlivých cieľov,
2. Riadiaci tím stanovil termíny realizácie projektov (roky) , odhad ich financovania a zdroje financovania, návrh ukazovateľov,
3. Riadiaci tím zabezpečil spracovanie formulárov na prípravu navrhnutých projektov.

3.1 Opatrenia a projekty vrátane ich priradenia k jednotlivým prioritám:

OBLASŤ 1:

Hospodársky (ekonomický) rozvoj a moderná samospráva

(priemysel a služby, poľnohospodárstvo, lesníctvo, cestovný ruch, bytová politika, riadenie samosprávy)

Priorita: Zvýšiť počet občanov a návštevníkov v obci

Formulár P1 – Tabuľka opatrení, projektov a priorít podľa oblastí

Opatrenie	Projekt/označenie projektu	Prioritná oblasť
Opatrenie P1.1: Vytvoriť podmienky na	P1.1.1 - zvýšiť efektívnosť pri využívaní obecného majetku	Ekonomika obce

ekonomický rozvoj v obci	P1.1.2 - realizovať pasport/inventarizáciu obecného majetku	Ekonomika obce
	P1.1.3 - zastaviť chátranie obecného a súkromného majetku	Ekonomika obce
	P1.1.4 - podporovať realizáciu pozemkových úprav	Ekonomika obce
	P1.1.5 - zlepšiť podmienky na rozvoj podnikania (na základe vypočutia potrieb podnikateľov a podnikov v obci)	Ekonomika obce
	P1.1.6 - podporovať predaj z dvora poľnohospodárskej produkcie (vytvorenie priestorov obecnej tržnice, predajne,...)	Ekonomika obce
Opatrenie P1.2: Vytvoriť podmienky na rozvoj cestovného ruchu v obci	P1.2.1 - menovať regionálneho koordinátora cestovného ruchu v obci	Cestovný ruch
	P1.2.2 - vydať informačný leták o obci pre potenciálnych návštevníkov obce	Cestovný ruch
	P1.2.3 - pripraviť zoznam atraktivít v obci, pomenovať/vytvoriť produkty cestovného ruchu v obci	Cestovný ruch
	P1.2.4 - sprístupniť kultúre pamiatky v obci	Cestovný ruch
	P1.2.5 - podporovať vytvorenie ubytovacích a reštauračných kapacít v obci	Cestovný ruch
	P1.2.6 - podporovať rozvoj agroturistiky a rozvoj poznávacieho poľnohospodárstva	Cestovný ruch
	P1.2.7 - podporovať zmapovanie, značenie turistických chodníkov a cyklistických trás poľnými cestami	Cestovný ruch
Opatrenie P1.3: Vytvoriť podmienky na výstavbu bytových a rodinných domov	P1.3.1 - aktualizovať územný plán obce	Rozvoj obce
	P1.3.2 - pripraviť lokality na IBV a HBV	Rozvoj obce
Opatrenie P1.4: Samospráva, zlepšiť informovanosť v obci	P1.4.1 - zlepšiť využívanie informačného systému v samospráve	Samospráva
	P1.4.2 - modernizovať informačné tabule v obci	Informovanosť
	P1.4.3 - rekonštruovať miestny rozhlas	Informovanosť
	P1.4.4 - zvýšiť počet elektronických služieb a úroveň digitalizácie v obci	Informovanosť

Zdroj: Vlastné spracovanie

OBLASŤ 2:

Sociálny a kultúrny rozvoj*(sociálna starostlivosť, zdravotná starostlivosť, vzdelávanie, školstvo, šport, kultúra)***Priorita:** Aktívny a spokojní občania*Formulár P1 – Tabuľka opatrení, projektov a priorít podľa oblastí*

Opatrenie	Projekt/označenie projektu	Prioritná oblasť
Opatrenie P2.1: Zlepšiť ponuku sociálnych služieb v obci	P2.1.1 - zriadiť zariadenie pre seniorov (kapacita cca 40 ľudí)	Sociálna starostlivosť
	P2.1.2 - zriadiť denný stacionár pre seniorov	Sociálna starostlivosť
	P2.1.3 - vybudovať sociálne byty	Sociálna starostlivosť
	P2.1.4 - vybudovať nájomné byty pre mladých	Sociálna starostlivosť
Opatrenie P2.2: Znížiť sociálne vylúčenie a ohrozenie sociálnym vylúčením skupín občanov	P2.2.1 - vytvoriť mechanizmus na vykúpanie starých domov	Sociálna starostlivosť
	P2.2.2 - realizovať vzdelávacie aktivity v oblasti finančnej gramotnosti, práva,...	Sociálna starostlivosť
	P2.2.3 - vytvoriť pozície terénnych pracovníkov	Sociálna starostlivosť
	P2.2.4 - realizovať špecifické projekty zamerané na cieľové skupiny (MRK, nezamestnaní, mladí ľudia, seniori)	Sociálna starostlivosť
Opatrenie P2.3: Dobudovať priestory na vzdelávanie, kultúru a šport	P2.3.1 - dobudovať priestory, zlepšiť materiálno-technické vybavenie MŠ, ZŠ, vytvoriť enviro učebňu	Školstvo
	P2.3.2 - vybudovať priestory pre komunitnú (klubovú) činnosť, knižnica – mládež, seniori	Voľný čas
	P2.3.3 - zriadiť komunitnú záhradu	Rozvoj obce, Komunita
	P2.3.4 - dobudovať a sfunkčniť priestory na šport so zameraním na možnosť športovania počas celého roka (napr. klzisko, telocvičňa,...)	Šport
	P2.3.5 - zabezpečiť údržbu a ohradenie existujúcich detských ihrísk	Voľný čas
	P2.3.6 - vybudovať piknikové priestory v prírode altánky, prístrešky (napr. úprava a sprístupnenie minerálnych prameňov, náučný chodník Hrádok,...)	Voľný čas

	P2.3.7 - vybudovať Zónu pohybu – cvičiaci priestor v prírode	Šport, Voľný čas
	P2.3.8 - vybudovať cyklistický chodník Zvolen – Lieskovec - Zolná (zlepšenie mobility občanov za zamestnaním,...)	Šport, Rozvoj obce
Opatrenie P2.4: Zvýšiť záujem občanov o dianie v obci	P2.4.1 - získať názory občanov na dianie v obci, kultúru a športové aktivity	Informovanosť
	P2.4.2 - zriadiť info kanál	Informovanosť
	P2.4.3 - zaviesť vydávanie obecných novín	Informovanosť
Opatrenie P2.5: Zabezpečiť ochranu verejného a súkromného majetku	P2.5.1 - vybudovať kamerový systém	Bezpečnosť
	P2.5.2 - realizovať komunitné aktivity na čistenie a okrasňovanie obecného majetku s cieľovými skupinami (OcÚ, cirkev, ZŠ, MŠ, poľnohospodárske družstvo, iné záujmové skupiny,...)	Bezpečnosť, Komunita

Zdroj: Vlastné spracovanie

OBLASŤ 3:

Environmentálny rozvoj

(miestne komunikácie, technická infraštruktúra, životné prostredie)

Priorita: Zdravé a bezpečné prostredie v obci

Formulár P1 – Tabuľka opatrení, projektov a priorít podľa oblastí

Opatrenie	Projekt/označenie projektu	Prioritná oblasť
Opatrenie P3.1: Zlepšiť kvalitu životného prostredia	P3.1.1 - znížiť množstvo čiernych skládok – inštalovať fotopasce, sankcionovanie – priebežne	Životné prostredie
	P3.1.2 - zvýšiť množstvo vyseparovaných zložiek odpadu	Životné prostredie
	P3.1.3 - realizovať intenzívnu environmentálnu osvetu – priebežne	Životné prostredie
	P3.1.4 - zabezpečovať monitoring jednotlivých zložiek životného prostredia - pravidelne	Životné prostredie
	P3.1.5 - rekonštrukcia existujúcej kanalizácie	Technická infraštruktúra
	P3.1.6 - rekonštrukcia ČOV	Technická infraštruktúra
	P3.1.7 - rekonštruovať a doplniť verejné osvetlenie	Technická infraštruktúra
	P3.1.8 - realizovať protipovodňové opatrenia	Životné prostredie

	P3.1.9 - realizovať projekt dažďovej kanalizácie (zadržiavanie vody v území)	Technická infraštruktúra
	P3.1.10 - budovanie a stála starostlivosť o verejnú zeleň	Životné prostredie
Opatrenie P3.2: Zlepšiť bezpečnosť cestnej premávky	P3.2.1 - dobudovanie a modernizácia chodníkov v obci (bezbariérové prechody)	Doprava
	P3.2.2 - dobudovanie parkovísk a odstavných plôch	Doprava
	P3.2.3 - zabezpečovať údržbu a rekonštrukciu miestnych komunikácií	Doprava
	P3.2.4 - vytvorenie cyklotrás v obci a jej okolí	Doprava

Zdroj: Vlastné spracovanie

Súhrn všetkých projektov sa uvádza vo formulári P3a (prílohou časť) a z pohľadu finančných zdrojov majú uvedené údaje súvislosť vo formulároch F6 a F3.

3.2 Súbor ukazovateľov výsledkov a dosahov vrátane východiskových a cieľových hodnôt:

Súčasťou programovej časti je aj stanovenie ukazovateľov pre hodnotenie PHSR. Ukazovatele výsledkov a dopadov pre PHSR sú spracované vo formulári P2. Výstupy projektu predstavujú práce, služby a tovary, ktoré boli financované počas realizácie aktivít projektu vyjadrené z finančného a vecného hľadiska.

Výsledok projektu predstavuje okamžitý efekt realizácie aktivít projektu, ktorý je k dispozícii pre cieľovú skupinu alebo predstavuje služby poskytnuté cieľovej skupine. Dopad predstavuje vyjadruje dlhodobý efekt intervencie na danú prioritnú oblasť alebo cieľovú skupinu, ktorý je mimo priamej a výlučnej kontroly subjektu zodpovedajúceho za realizáciu projektu. Ukazovatele výstupu sú priradené k jednotlivým projektom. Označujú hmatateľné produkty, bezprostredne dosiahnuté realizáciou jednej alebo viacerých aktivít, vyjadrené v merateľných fyzických alebo peňažných jednotkách. Odrážajú skutočnosť, že niečo bolo vytvorené, vyprodukované, zriadené, zrealizované.

Ukazovatele výsledku vyjadrujú priamy hmatateľný efekt projektu na cieľovú skupinu projektu bezprostredne po ukončení realizácie projektu a merajú bezprostredný následok, ktorý bol vyvolaný výstupom (preto je medzi výstupom a výsledkom logická väzba).

Ukazovatele dopadu vyjadrujú dlhodobý efekt intervencie na územie a cieľovú skupinu, následky dosiahnutých výsledkov projektu, teda príspevok k riešeniu cieľov stanovených pre prioritnú oblasť, potrieb cieľovej skupiny alebo k odstraňovaniu prekážok či využívaniu potenciálu rozvoja územia

(preto je medzi výsledkom a dopadom logická väzba.

OBLASŤ 1:

Hospodársky (ekonomický) rozvoj a moderná samospráva

(priemysel a služby, poľnohospodárstvo, lesníctvo, cestovný ruch, bytová politika, riadenie samosprávy)

Priorita: Zvýšiť počet občanov a návštevníkov v obci

Formulár P2 – Tabuľka ukazovateľov výstupov, výsledkov, dopadov

Názov ukazovateľa	Definícia	Zodpovednosť	Merná jednotka	Východisková hodnota 2015	Cieľová hodnota 2023
P1.1.1 - zvýšiť efektívnosť pri využívaní obecného majetku					
Výstup	Realizačné náklady	ObÚ	euro	0	400 000
Výsledok	Realizácia	ObÚ	áno/nie	nie	áno
Dopad	Efektívnosť využitia obecného majetku	ObÚ	áno/nie	nie	áno
P1.1.2 - realizovať pasport/inventarizáciu obecného majetku					
Výstup	Realizačné náklady	ObÚ	euro	0	vréžii ObÚ
Výsledok	Realizácia	ObÚ	áno/nie	nie	áno
Dopad	Efektívnosť využitia obecného majetku	ObÚ	áno/nie	nie	áno
P1.1.3 - zastaviť chátranie obecného a súkromného majetku					
Výstup	Realizačné náklady	ObÚ	euro	0	75 000
Výsledok	Realizácia	ObÚ	áno/nie	nie	áno
Dopad	Efektívnosť využitia obecného majetku	ObÚ	áno/nie	nie	áno
P1.1.4 - podporovať realizáciu pozemkových úprav					
Výstup	Realizačné náklady	ObÚ	euro	0	50 000
Výsledok	Realizácia	ObÚ	áno/nie	nie	áno
Dopad	Podpora ekonomiky a cestovného ruchu	ObÚ	áno/nie	nie	áno
P1.1.5 - zlepšiť podmienky na rozvoj podnikania (na základe vypočutia potrieb podnikateľov a podnikov v obci)					
Výstup	Realizačné náklady	ObÚ	euro	0	100 000
Výsledok	Realizácia	ObÚ	áno/nie	nie	áno
Dopad	Ekonomický rozvoj obce	ObÚ	áno/nie	nie	áno
P.1.1.6 - podporovať predaj z dvora poľnohospodárskej produkcie (vytvorenie priestorov obecnej tržnice, predajne,...)					
Výstup	Realizačné náklady	ObÚ	euro	0	40 000
Výsledok	Realizácia	ObÚ	áno/nie	nie	áno
Dopad	Ekonomický rozvoj obce	ObÚ	áno/nie	nie	áno
P1.2.1 - menovať regionálneho koordinátora cestovného ruchu v obci					

Výstup	Realizačné náklady	ObÚ	euro	0	80 000
Výsledok	Počet koordinátorov	ObÚ	počet	0	1
Dopad	Zabezpečenie koordináčnych činnosti	ObÚ	áno/nie	nie	áno
P1.2.2 - vydať informačný leták o obci pre potenciálnych návštevníkov obce					
Výstup	Realizačné náklady	ObÚ	euro	0	3 000
Výsledok	Počet výtlačkov	ObÚ	počet/kusy	0	1 000
Dopad	Zlepšenie informovanosti o obci	ObÚ	áno/nie	nie	áno
P1.2.3 - pripraviť zoznam atraktivít v obci, pomenovať/vytvoriť produkty cestovného ruchu v obci					
Výstup	Realizačné náklady	ObÚ	euro	0	5 000
Výsledok	Zoznam aktivít a produktov CR obce	ObÚ	počet/kusy	0	3
Dopad	Podpora cestovného ruchu	ObÚ	áno/nie	nie	áno
P1.2.4 - sprístupniť kultúre pamiatky v obci					
Výstup	Realizačné náklady	ObÚ	euro	0	30 000
Výsledok	Počet KP	ObÚ	počet/kusy	0	2
Dopad	Podpora cestovného ruchu	ObÚ	áno/nie	nie	áno
P1.2.5 - podporovať vytvorenie ubytovacích a reštauračných kapacít v obci					
Výstup	Realizačné náklady	ObÚ	euro	0	0
Výsledok	Počet ubytovacích a reštauračných miest	ObÚ	množstvo	1	3
Dopad	Podpora cestovného ruchu	ObÚ	áno/nie	áno	áno
P1.2.6 - podporovať rozvoj agroturistiky a rozvoj poznávacieho poľnohospodárstva					
Výstup	Realizačné náklady	ObÚ	euro	0	0
Výsledok	Počet agroturistických aktivít	ObÚ	množstvo	0	1
Dopad	Podpora cestovného ruchu	ObÚ	áno/nie	áno	áno
P1.2.7 - podporovať zmapovanie, značenie turistických chodníkov a cyklistických trás poľnými cestami					
Výstup	Realizačné náklady	ObÚ	euro	0	2 000
Výsledok	Realizácia	ObÚ	áno/nie	nie	áno
Dopad	Podpora cestovného ruchu	ObÚ	áno/nie	nie	áno
P1.3.1 - aktualizovať územný plán obce					
Výstup	Realizačné náklady	ObÚ	euro	0	5 000
Výsledok	Realizácia	ObÚ	áno/nie	nie	áno
Dopad	Ekonomický rozvoj obce	ObÚ	áno/nie	nie	áno
P1.3.2 - pripraviť lokality na IBV a HBV					
Výstup	Realizačné náklady	ObÚ	euro	0	100 000

Výsledok	Realizácia	ObÚ	áno/nie	nie	áno
Dopad	Vytvorenie podmienok pre výstavbu	ObÚ	áno/nie	nie	áno
P1.4.1 - zlepšiť využívanie informačného systému v samospráve					
Výstup	Realizačné náklady	ObÚ	euro	0	20 000
Výsledok	Počet použití	ObÚ	množstvo	0	2 000/rok
Dopad	Zlepšenie informovanosti	ObÚ	áno/nie	nie	áno
P1.4.2 - modernizovať informačné tabule v obci					
Výstup	Realizačné náklady	ObÚ	euro	0	6 000
Výsledok	Počet tabúl	ObÚ	množstvo	0	10
Dopad	Zlepšenie informovanosti	ObÚ	áno/nie	nie	áno
P1.4.3 - rekonštruovať miestny rozhlas					
Výstup	Realizačné náklady	ObÚ	euro	0	5 000
Výsledok	Realizácia	ObÚ	áno/nie	nie	áno
Dopad	Zlepšenie informovanosti	ObÚ	áno/nie	nie	áno
P1.4.4 - zvýšiť počet elektronických služieb a úroveň digitalizácie v obci					
Výstup	Realizačné náklady	ObÚ	euro	0	3 000
Výsledok	Realizácia	ObÚ	áno/nie	nie	áno
Dopad	Zlepšenie informovanosti	ObÚ	áno/nie	nie	áno

Zdroj: Vlastné spracovanie

OBLASŤ 2:

Sociálny a kultúrny rozvoj*(sociálna starostlivosť, zdravotná starostlivosť, vzdelávanie, školstvo, šport, kultúra)***Priorita:** Aktívny a spokojní občania

Formulár P2 – Tabuľka ukazovateľov výstupov, výsledkov, dopadov

Názov ukazovateľa	Definícia	Zodpovednosť	Merná jednotka	Východisková hodnota 2015	Cieľová hodnota 2023
P2.1.1 - zriadiť zariadenie pre seniorov (kapacita cca 40 ľudí)					
Výstup	Realizačné náklady	ObÚ	euro	0	250 000
Výsledok	Počet klientov	ObÚ	počet	0	40
Dopad	Zlepšenie ponuky sociálnych služieb v obci	ObÚ	ObÚ	nie	áno
P2.1.2 - zriadiť denný stacionár pre seniorov					
Výstup	Realizačné náklady	ObÚ	euro	0	10 000
Výsledok	Počet klientov	ObÚ	počet	0	20
Dopad	Zlepšenie ponuky sociálnych služieb v obci	ObÚ	ObÚ	nie	áno

P2.1.3 - vybudovať sociálne byty					
Výstup	Realizačné náklady	ObÚ	euro	0	150 000
Výsledok	Počet bytov/rodín/bývajúcich	ObÚ	počet	0	6
Dopad	Zlepšenie ponuky sociálnych služieb v obci	ObÚ	ObÚ	nie	áno
P2.1.4 - vybudovať nájomné byty pre mladých					
Výstup	Realizačné náklady	ObÚ	euro	0	150 000
Výsledok	Počet nových bytov	ObÚ	počet	0	6
Dopad	Zlepšenie ponuky sociálnych služieb v obci	ObÚ	ObÚ	nie	áno
P2.2.1 - vytvoriť mechanizmus na vykupovanie starých domov					
Výstup	Realizačné náklady	ObÚ	euro	0	20 000
Výsledok	Počet vykúpených domov	ObÚ	počet	0	2
Dopad	Zníženie sociálneho vylúčenia a ohrozenia sociálne vylúčených skupín občanov	ObÚ	ObÚ	nie	áno
P2.2.2 - realizovať vzdelávacie aktivity v oblasti finančnej gramotnosti, práva,...					
Výstup	Realizačné náklady	ObÚ	euro	0	5 000
Výsledok	Počet školených	ObÚ	počet	0	30
Dopad	Zníženie sociálneho vylúčenia a ohrozenia sociálne vylúčených skupín občanov	ObÚ	ObÚ	nie	áno
P2.2.3 - vytvoriť pozície terénnych pracovníkov					
Výstup	Realizačné náklady	ObÚ	euro	0	5 000
Výsledok	Počet pracovníkov	ObÚ	počet	0	2
Dopad	Zníženie sociálneho vylúčenia a ohrozenia sociálne vylúčených skupín občanov	ObÚ	ObÚ	nie	áno
P2.2.4 - realizovať špecifické projekty zamerané na cieľové skupiny (MRK, nezamestnaní, mladí ľudia, seniori)					
Výstup	Realizačné náklady	ObÚ	euro	0	10 000
Výsledok	Počet projektov	ObÚ	počet	0	3
Dopad	Zníženie sociálneho vylúčenia a ohrozenia sociálne vylúčených skupín občanov	ObÚ	ObÚ	nie	áno
P2.3.1 - dobudovať priestory, zlepšiť materiálno-technické vybavenie MŠ, ZŠ, vytvoriť enviro učebňu					
Výstup	Realizačné náklady	ObÚ	euro	0	30 000
Výsledok	Realizácia	ObÚ	áno/nie	nie	áno
Dopad	Podpora vzdelávania	ObÚ	áno/nie	nie	áno

P2.3.2 - vybudovať priestory pre komunitnú (klubovú) činnosť, knižnica – mládež, seniori					
Výstup	Realizačné náklady	ObÚ	euro	0	10 000
Výsledok	Realizácia	ObÚ	áno/nie	nie	áno
Dopad	Podpora trávenia voľného času	ObÚ	áno/nie	nie	áno
P2.3.3 - zriadiť komunitnú záhradu					
Výstup	Realizačné náklady	ObÚ	euro	0	10 000
Výsledok	Realizácia	ObÚ	áno/nie	nie	áno
Dopad	Podpora dobrého spolužitia komunity	ObÚ	áno/nie	nie	áno
P2.3.4 - dobudovať a sfunkčniť priestory na šport so zameraním na možnosť športovania počas celého roka (napr. klzisko, telocvičňa,...)					
Výstup	Realizačné náklady	ObÚ	euro	0	50 000
Výsledok	Realizácia	ObÚ	áno/nie	nie	áno
Dopad	Podpora športu	ObÚ	áno/nie	nie	áno
P2.3.5 - zabezpečiť údržbu a ohradenie existujúcich detských ihrísk					
Výstup	Realizačné náklady	ObÚ	euro	0	50 000
Výsledok	Realizácia	ObÚ	áno/nie	nie	áno
Dopad	Podpora trávenia voľného času	ObÚ	áno/nie	nie	áno
P2.3.6 - vybudovať piknikové priestory v prírode altánky, prístrešky (napr. úprava a sprístupnenie minerálnych prameňov, náučný chodník Hrádok,...)					
Výstup	Realizačné náklady	ObÚ	euro	0	50 000
Výsledok	Realizácia	ObÚ	áno/nie	nie	áno
Dopad	Podpora trávenia voľného času - aktívne	ObÚ	áno/nie	nie	áno
P2.3.7 - vybudovať Zónu pohybu – cvičiaci priestor v prírode					
Výstup	Realizačné náklady	ObÚ	euro	0	20 000
Výsledok	Realizácia	ObÚ	áno/nie	nie	áno
Dopad	Podpora športu	ObÚ	áno/nie	nie	áno
P2.3.8 - vybudovať cyklistický chodník Zvolen – Lieskovec - Zolná (zlepšenie mobility občanov za zamestnaním,...)					
Výstup	Realizačné náklady	ObÚ	euro	0	400 000
Výsledok	Realizácia	ObÚ	áno/nie	nie	áno
Dopad	Podpora športu, zamestnanosti	ObÚ	áno/nie	nie	áno
P2.4.1 - získať názory občanov na dianie v obci, kultúru a športové aktivity					
Výstup	Realizačné náklady	ObÚ	euro	0	3 000
Výsledok	Realizácia	ObÚ	áno/nie	nie	áno
Dopad	Podpora aktivity občanov	ObÚ	áno/nie	nie	áno
P2.4.2 - zriadiť info kanál					
Výstup	Realizačné náklady	ObÚ	euro	0	10 000
Výsledok	Realizácia	ObÚ	áno/nie	nie	áno
Dopad	Zvýšenie informovanosti	ObÚ	áno/nie	nie	áno
P2.4.3 - zaviesť vydávanie obecných novín					
Výstup	Realizačné náklady	ObÚ	euro	0	12 000

Výsledok	Realizácia	ObÚ	áno/nie	nie	áno
Dopad	Zvýšenie informovanosti	ObÚ	áno/nie	nie	áno
P2.5.1 - vybudovať kamerový systém					
Výstup	Realizačné náklady	ObÚ	euro	0	10 000
Výsledok	Realizácia	ObÚ	áno/nie	nie	áno
Dopad	Zvýšenie bezpečnosti	ObÚ	áno/nie	nie	áno
P2.5.2 - realizovať komunitné aktivity na čistenie a okrášľovanie obecného majetku s cieľovými skupinami (OcÚ, cirkev, ZŠ, MŠ, poľnohospodárske družstvo, iné záujmové skupiny,...)					
Výstup	Realizačné náklady	ObÚ	euro	0	8 000
Výsledok	Realizácia	ObÚ	áno/nie	nie	áno
Dopad	Ochrana a zveľádovanie verejného majetku	ObÚ	áno/nie	nie	áno

Zdroj: Vlastné spracovanie

OBLASŤ 3:

Environmentálny rozvoj

(miestne komunikácie, technická infraštruktúra, životné prostredie)

Priorita: Zdravé a bezpečné prostredie v obci

Formulár P2 – Tabuľka ukazovateľov výstupov, výsledkov, dopadov

Názov ukazovateľa	Definícia	Zodpovednosť	Merná jednotka	Východisková hodnota 2015	Cieľová hodnota 2023
P3.1.1 - znížiť množstvo čiernych skládok – inštalovať fotopasce, sankcionovanie – priebežne					
Výstup	Realizačné náklady	ObÚ	euro	0	20 000
Výsledok	Počet skládok	ObÚ	počet	0	5
Dopad	Ochrana životného prostredia	ObÚ	áno/nie	nie	áno
P3.1.2 - zvýšiť množstvo vyseparovaných zložiek odpadu					
Výstup	Realizačné náklady	ObÚ	euro	0	20 000
Výsledok	Počet zložiek/množstvo	ObÚ	počet	0	2
Dopad	Ochrana životného prostredia	ObÚ	áno/nie	nie	áno
P3.1.3 - realizovať intenzívnu environmentálnu osvetu – priebežne					
Výstup	Realizačné náklady	ObÚ	euro	0	5 000
Výsledok	Počet konkrétnych akcií	ObÚ	počet	0	8
Dopad	Ochrana životného prostredia – zvýšením vzťahu občanov	ObÚ	áno/nie	nie	áno
P3.1.4 - zabezpečovať monitoring jednotlivých zložiek životného prostredia - pravidelne					
Výstup	Realizačné náklady	ObÚ	euro	0	20 000

Výsledok	Pravidelné merania	ObÚ	áno/nie	nie	áno
Dopad	Preventívne opatrenie k ochrane ŽP	ObÚ	áno/nie	nie	áno
P3.1.5 - rekonštrukcia existujúcej kanalizácie (duálna)					
Výstup	Realizačné náklady	ObÚ	euro	0	400 000
Výsledok	Množstvo	ObÚ	bm	0	2 000
Dopad	Ochrana životného prostredia	ObÚ	áno/nie	nie	áno
P3.1.6 - rekonštrukcia ČOV					
Výstup	Realizačné náklady	ObÚ	euro	0	600 000
Výsledok	Kvalita vody na výstupe	ObÚ	áno/nie	nie	áno
Dopad	Ochrana životného prostredia	ObÚ	áno/nie	nie	áno
P3.1.7 - rekonštruovať a doplniť verejné osvetlenie					
Výstup	Realizačné náklady	ObÚ	euro	0	50 000
Výsledok	Realizácia	ObÚ	áno/nie	nie	áno
Dopad	Zvýšenie bezpečnosti	ObÚ	áno/nie	nie	áno
P3.1.8 - realizovať protipovodňové opatrenia					
Výstup	Realizačné náklady	ObÚ	euro	0	50 000
Výsledok	Počet opatrení	ObÚ	počet	0	2
Dopad	Ochrana ŽP, majetku, obyvateľov	ObÚ	áno/nie	nie	áno
P3.1.9 - realizovať projekt dažďovej kanalizácie (zadržiavanie vody v území)					
Výstup	Realizačné náklady	ObÚ	euro	0	300 000
Výsledok	Množstvo	ObÚ	bm	0	4 000
Dopad	Ochrana ŽP, komfort bývania	ObÚ	áno/nie	nie	áno
P3.1.10 - budovanie a stála starostlivosť o verejnú zeleň					
Výstup	Realizačné náklady	ObÚ	euro	0	50 000
Výsledok	Realizácia	ObÚ	áno/nie	nie	áno
Dopad	Ochrana ŽP, komfort bývania, estetika	ObÚ	áno/nie	nie	áno
P3.2.1 - dobudovanie a modernizácia chodníkov v obci (bezbariérové prechody)					
Výstup	Realizačné náklady	ObÚ	euro	0	300 000
Výsledok	Množstvo	ObÚ	bm	0	1 500
Dopad	Bezpečnosť cestnej premávky, obyvateľov	ObÚ	áno/nie	nie	áno
P3.2.2 - dobudovanie parkovísk a odstavných plôch					
Výstup	Realizačné náklady	ObÚ	euro	0	100 000
Výsledok	Množstvo	ObÚ	počet	0	3
Dopad	Bezpečnosť cestnej premávky, obyvateľov	ObÚ	áno/nie	nie	áno
P3.2.3 - zabezpečovať údržbu a rekonštrukciu miestnych komunikácií					

Výstup	Realizačné náklady	ObÚ	euro	0	500 000
Výsledok	Množstvo	ObÚ	počet	0	6
Dopad	Bezpečnosť cestnej premávky, obyvateľov	ObÚ	áno/nie	nie	áno
P3.2.4 - vytvorenie cyklotrás v obci a jej okolí, dráha pre korčuliarov					
Výstup	Realizačné náklady	ObÚ	euro	0	150 000
Výsledok	Množstvo	ObÚ	bm	0	1 500
Dopad	Bezpečnosť cestnej premávky, obyvateľov, cestovný ruch	ObÚ	áno/nie	nie	áno

Zdroj: Vlastné spracovanie

Časť 4. – Realizačná časť

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie programu rozvoja obce Lieskovec, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov.

4.1 Popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii PHSR

Popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii. Realizácia PHSR predpokladá zabezpečenie činností na úrovni programu a na úrovni projektov. Realizácia začína po vypracovaní a schválení PHSR v miestnom zastupiteľstve a zabezpečuje ju počas platnosti PHSR v zmysle platnej legislatívy o podpore regionálneho rozvoja samospráva - obec. Podľa par. 12 Zákona NR SR č.539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja: „Obec vo svojej pôsobnosti na účely podpory regionálneho rozvoja: ... b) zabezpečuje a koordinuje vypracovanie a realizáciu programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce, pravidelne ho monitoruje a každoročne vyhodnocuje jeho plnenie, zabezpečuje súlad programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce s územnoplánovacou dokumentáciou, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis.“

Obecný úrad Lieskovec má v oblasti prípravy a realizácie programu rozvoja dostatočné skúsenosti na programovej aj projektovej úrovni a to z prípravy, realizácie a hodnotenia predchádzajúceho programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, z prípravy a realizácie projektov financovaných zo štrukturálnych fondov, z prípravy a realizácie projektov financovaných z iných zdrojov.

Partneri. Pri realizácii PHSR vystupujú ako partneri nasledovné inštitúcie: strategickí a iní partneri. Úlohy strategických sociálno-ekonomických partnerov vyplývajú z podpísaného „Memoranda o spolupráci“ (v prílohovej časti). Po schválení PHSR sa partneri dohodli na nasledovnej spolupráci:

- podpora realizácie priorít PHSR, ktoré predstavujú synergiu zámerov jednotlivých partnerov

podľa dohodnutých podmienok,

- podpora vykonania technických a organizačných opatrení, ktoré budú smerovať k efektívnemu využitiu kapacít a zdrojov jednotlivých partnerov pri príprave a realizácii projektov,
- spoločná komunikácia o krokoch, procesoch a vzťahoch, ktoré by mali významný vplyv na splnenie spoločných zámerov.

Iní partneri sú organizácie, ktoré budú realizovať konkrétne projekty zahrnuté v PHSR, zatiaľ obec identifikovala jedného partnera, čo sa však počas realizácie jednotlivých opatrení a aktivít do roku 2023 môže zmeniť:

- Stredoslovenská vodárenská prevádzková spoločnosť a.s., ktorá v plnom rozsahu zodpovedá za celý projektový cyklus v rámci rekonštrukcie vodovodov.

4.2 Popis postupov organizačného a inštitucionálneho zabezpečenia realizácie

Realizácia programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce je činnosťou samosprávy a obec ju vykonáva prostredníctvom svojich orgánov (obecné zastupiteľstvo, starosta). Samospráva jedenkrát ročne získa a spracuje pripomienky partnerov, úradu (ObÚ), poslancov a verejnosti, do leta v čase začiatku prípravy rozpočtu na ďalší rok. V pláne komunikácie je táto činnosť naplánovaná do termínu september príslušného roku, kedy bude predložené hodnotenie PHSR za predchádzajúci rok, aj jeho prípadná aktualizácia.

Najvyšším orgánom obce je obecné zastupiteľstvo. Vo vzťahu k realizácii PHSR zastupiteľstvo berie na vedomie návrh strategickej časti dokumentu, schvaľuje celý dokument PHSR a každoročne schvaľuje vyhodnotenie jeho plnenia. Zastupiteľstvo taktiež schvaľuje spolufinancovanie jednotlivých projektov financovaných z doplnkových zdrojov financovania a z prostriedkov rozpočtu obce. Zastupiteľstvo v rámci hodnotenia PHSR schvaľuje každoročne hodnotiace a monitorovacie správy, rozhoduje o zmenách a aktualizácii programu. Zastupiteľstvo vo svojich uzneseniach týkajúcich sa hodnotenia PHSR v prípade nutnosti korekcií rozdeľuje jednotlivé priority programu a akčného plánu medzi existujúce komisie ObÚ, ktoré sa zaoberajú monitorovaním a hodnotením ich realizácie.

Najvyšším výkonným orgánom obce a jeho predstaviteľom je starosta obce. Rozhoduje vo všetkých veciach správy obce, ktoré nie sú zákonom alebo štatútom vyhradené zastupiteľstvu. Vo vzťahu k realizácii PHSR starosta riadi proces realizácie, na programovej úrovni podpisuje uznesenie obecného zastupiteľstva o strategickej časti dokumentu, schválenie celého dokumentu, vykonáva uznesenia a zastupuje obec vo vzťahu k štátnym orgánom, k právnickým a fyzickým osobám (riadiace orgány jednotlivých operačných programov, dodávatelia, fondy a iné). Inštitucionálne a administratívne zabezpečuje veci zastupiteľstva a starostu, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom obecný úrad. Okrem prípadov, kedy budú žiadateľmi/prijímateľmi projektov iné subjekty v plnom rozsahu zabezpečuje (vykonáva) administráciu a procesy komunikácie, hodnotenia,

monitorovania.

4.3 Stručný popis komunikačnej stratégie

Zabezpečenie realizácie PHSR je dosahované koordinovaným prístupom a spoluprácou so všetkými partnermi a aktérmi regionálneho rozvoja na území obce Lieskovec. Rôzne formy komunikácie budú súčasťou každého z pripravovaných a realizovaných projektov PHSR v rámci informovanosti a publicity (pri projektoch financovaných z EŠIF a dotačných titulov) alebo v rámci komunikácie zainteresovaných cieľových skupín pri príprave a realizácii jednotlivých projektov. Hlavným cieľom komunikačnej stratégie je komunikácia s občanmi a dosiahnutie stavu, aby bol každý občan o všetkých súvislostiach, ktoré pre neho z PHSR a jeho realizácie vyplynú, informovaný včas, v dostatočnom rozsahu a primeranou formou.

Podstatný a hlavný nástroj komunikácie predstavuje webová stránka so sprievodnými komunikačnými kanálmi: úradná tabuľa, rozhlas, noviny, web portál. Komunikácia so strategickými sociálno-ekonomickými partnermi a organizáciami je obsahom jedného z projektov PHSR a bude prebiehať kontinuálne v rámci tohto projektu a nepotrebuje žiadne mimoriadne opatrenia. Komunikácia so zamestnancami je súčasťou ich bežnej činnosti a nepotrebuje žiadne mimoriadne opatrenia. Hlavným nástrojom komunikácie, ale aj hodnotenia, monitorovania a kontroly je „Materiál na rokovanie obecného zastupiteľstva“. Vstupné údaje pripravujú v dostatočnom predstihu zamestnanci obecného úradu, materiál má svojho predkladateľa (konkrétne zodpovednosť, odborná garancia), na príprave materiálu sa stanoviskami podieľajú komisie zastupiteľstva ako poradné orgány ObZ, rokujú o ňom poslanci zastupiteľstva, materiál je verejne prístupný a zastupiteľstvo je verejné (o zastupiteľstve je informované obyvateľstvo a organizácie všetkými informačnými kanálmi).

Počas programového obdobia je potrebné naplánovať predloženie týchto materiálov do obecného zastupiteľstva, aktivity týkajúce sa samotného procesu informovanosti a schvaľovania dokumentu, aktivity týkajúce sa každoročného hodnotenia dokumentu PHSR, aktivity týkajúce sa schvaľovania nových akčných plánov PHSR a schvaľovania rozpočtov pre navrhované projektové zámery vrátane prípadných korekcií.

Formulár R1 – Plán komunikácie, hodnotenia a monitoringu realizácie PHSR obce Lieskovec

P.č.	Časový rámec	Miesto	Cieľová skupina	Forma	Téma, ciele	Vstupné údaje	Výstupy
1.	09/2016	ObÚ	občania	Materiál na rokovanie ObZ	Vyhodnotenie plnenia PHSR za rok 2016	Hodnotiaca správa PHSR	MS 01 Uznesenie ObZ
2.	09/2017	ObÚ	občania	Materiál na rokovanie ObZ	Akčný plán PHSR na roky 2018-2019 Vyhodnotenie plnenia PHSR za rok 2017	Vypracovanie Hodnotiaca správa PHSR	Návrh akčného plánu MS 02 Uznesenie ObZ
3.	09/2018	ObÚ	občania	Materiál na rokovanie	Vyhodnotenie plnenia PHSR za rok 2018	Hodnotiaca správa PHSR	MS 03 Uznesenie ObZ

				ObZ			
4.	09/2019	ObÚ	občania	Materiál na rokovanie ObZ	Akčný plán PHSR na roky 2020-2021 Vyhodnotenie plnenia PHSR za rok 2019	Vypracovanie Hodnotiaca správa PHSR	Návrh akčného plánu MS 04 Uznesenie ObZ
5.	09/2020	ObÚ	občania	Materiál na rokovanie ObZ	Vyhodnotenie plnenia PHSR za rok 2020	Hodnotiaca správa PHSR	MS 05 Uznesenie ObZ
6.	09/2021	ObÚ	občania	Materiál na rokovanie ObZ	Akčný plán PHSR na roky 2022-2023 Vyhodnotenie plnenia PHSR za rok 2021	Vypracovanie Hodnotiaca správa PHSR	Návrh akčného plánu MS 06 Uznesenie ObZ
7.	09/2022	ObÚ	občania	Materiál na rokovanie ObZ	Vyhodnotenie plnenia PHSR za rok 2022	Hodnotiaca správa PHSR	MS 07 Uznesenie ObZ
8.	09/2023	ObÚ	občania	Materiál na rokovanie ObZ	Vyhodnotenie plnenia PHSR za rok 2023	Hodnotiaca správa PHSR	MS 08 Uznesenie ObZ

Zdroj: Vlastné spracovanie

4.4 Systém monitorovania a hodnotenia

Proces monitorovania PHSR sa vykonáva systematicky a priebežne počas celého trvania PHSR až do ukončenie jeho platnosti a to na úrovni projektov. Základným prvkom monitorovania je projekt, na úrovni programu sa pripravuje súhrnná monitorovacia správa za príslušný rok. Vstupnými údajmi pre monitorovanie sú údaje z plánovaných a dosiahnutých ukazovateľov výstupu, výsledku a dopadu jednotlivých projektov. Výstupom monitorovania je monitorovacia správa za príslušný rok schválená v ObZ (v prípade projektov financovaných z EŠIF aj monitorovacia správa schválená riadiacim orgánom v systéme ITMS). Za prípravu monitorovacej správy za projekt je zodpovedný starosta (v spolupráci s externou spoločnosťou, ak sú náklady na externý manažment oprávnenými nákladmi projektu). Výsledky monitorovania sú podkladom pre hodnotenie vykonávané na úrovni programu. Monitorovanie plnenia PHSR bude stálym procesom zameraným na sledovanie zmien prostredníctvom navrhnutých ukazovateľov, ktoré sa vzťahujú na jednotlivé projekty, ukazujú stav implementácie výstupov, výsledkov a dopadov a poukazujú na dosiahnutý vývoj vo vzťahu k akčnému plánu a financiám.

Cieľom monitorovania je získavanie informácií o skutočnom plnení opatrení na zmenu negatívneho vývoja, spôsobu realizácie, definovanie a prijatie korekčných opatrení. Korekcie. Samospráva jedenkrát ročne získa a spracuje pripomienky partnerov, úradu (ObÚ), poslancov a verejnosti, do leta v čase začiatku prípravy rozpočtu na ďalší rok. V pláne komunikácie je táto činnosť naplánovaná do

termínu príslušného roku, kedy bude predložené hodnotenie PHSR za predchádzajúci rok, jeho prípadná aktualizácia, hodnotenie ukazovateľov vrátane korekcií v rámci pravidelného každoročného hodnotenia. V prípade nutnosti korekcií mimo rámec pravidelného každoročného hodnotenia PHSR budú na základe podnetu starostu či poslancov ObZ komisie obecného zastupiteľstva navrhovať a odporúčať opatrenia pre odstránenie nedostatkov a nezrovnalostí.

V súvislosti s uvedeným postupom sa bude proces hodnotenia vykonávať na úrovni programu (PHSR) systematicky a priebežne počas celého trvania programu až po predloženie správy z hodnotenia celého programu. Operatívne hodnotenie sa zakladá na každoročnom hodnotení - vyhodnotenie PHSR bude prebiehať v zmysle platnej legislatívy o podpore regionálneho rozvoja každoročne hodnotiacou správou a monitorovacou správou, ktoré prejdú schvaľovacím procesom v obecnom zastupiteľstve. Výstupom hodnotenia je hodnotiacia správa za príslušný rok, ktorá hodnotí pokrok k dosiahnutiu stanovených cieľov jednotlivých prioritných oblastí. Vstupnými údajmi pre prípravu tejto správy sú výsledky monitorovania - monitorovacie správy jednotlivých projektov realizovaných v rámci programu. Hodnotiace a monitorovacie správy PHSR sú podkladom pre rozhodnutia orgánov (ObZ, starosta) pri riadení realizácie programu s účelom dosiahnuť pokrok smerom k dosiahnutiu cieľov jednotlivých prioritných oblastí PHSR.

Formulár R5 – Plán hodnotenia PHSR obce Lieskovec (len operatívne hodnotenie)

Typ hodnotenia	Vykonat' prvý krát	Dôvod vykonania/periodicita
Ad hoc hodnotenie celého PHSR	2016-2023	Každoročne v zmysle príslušných ustanovení Zákona NR SR 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja – forma vid'. Formulár R1
Tematické hodnotenie časti PHSR	2016	Téma hodnotenia: ak bola téma identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie		Pri značnom odklone od stanovených cieľov a/alebo zmene stanovených cieľov jednotlivých prioritných oblastí a/alebo zmene hodnôt ukazovateľov
Ad hoc hodnotenie celého PHSR	2018	Aktualizácia PHSR sa očakáva v zmysle metodiky pre spracovanie PHSR každé 3-4 roky
Ad hodnotenie celého PHSR alebo jeho časti	2021	Na základe rozhodnutia starostu obce, poslancov, kontrolného orgánu obce, na základe správy auditu, kontrolného orgánu

Zdroj: Vlastné spracovanie

4.5 Akčný plán na nasledujúce obdobie

Súčasťou realizačnej časti PHSR je aj akčný plán (vecný a časový harmonogram realizácie jednotlivých opatrení a projektov). Akčný plán je spracovaný podľa jednotlivých prioritných oblastí a obsahuje všetky projekty všetkých opatrení.

OBLASŤ 1:

Hospodársky (ekonomický) rozvoj a moderná samospráva

(priemysel a služby, poľnohospodárstvo, lesníctvo, cestovný ruch, bytová politika, riadenie samosprávy)

Priorita: Zvýšiť počet občanov a návštevníkov v obci

Formulár R6 - Akčný plán pre prioritnú oblasť:

Projekt	Zodpovedný	Termín	Zdroj financovania
P1.1.1 - zvýšiť efektívnosť pri využívaní obecného majetku	ObÚ	priebežne	obec, iné zdroje
P1.1.2 - realizovať pasport/inventarizáciu obecného majetku	ObÚ	priebežne	obec, iné zdroje
P1.1.3 - zastaviť chátranie obecného a súkromného majetku	ObÚ	priebežne	obec, IROP, iné zdroje
P1.1.4 - podporovať realizáciu pozemkových úprav	ObÚ	priebežne	obec, MPRV SR, iné zdroje
P1.1.5 - zlepšiť podmienky na rozvoj podnikania (na základe vypočutia potrieb podnikateľov a podnikov v obci)	ObÚ, podnikatelia	priebežne	obec, IROP, iné zdroje
P1.1.6 - podporovať predaj z dvora poľnohospodárskej produkcie (vytvorenie priestorov obecnej tržnice, predajne,...)	ObÚ, podnikatelia	priebežne	obec, IROP, MPRV SR, iné zdroje
P1.2.1 - menovať regionálneho koordinátora cestovného ruchu v obci	ObÚ, podnikatelia, OZ	priebežne	obec, IROP, iné zdroje
P1.2.2 - vydať informačný leták o obci pre potenciálnych návštevníkov obce	ObÚ	2017	obec, IROP, iné zdroje
P1.2.3 - pripraviť zoznam atraktivít v obci, pomenovať/vytvoriť produkty cestovného ruchu v obci	ObÚ, spolupráca občania	2017	obec, IROP, iné zdroje
P1.2.4 - sprístupniť kultúre pamiatky v obci	ObÚ	2021	obec, MK SR, iné zdroje
P1.2.5 - podporovať vytvorenie ubytovacích a reštauračných kapacít v obci	ObÚ, podnikatelia	priebežne	obec, iné zdroje
P1.2.6 - podporovať rozvoj agroturistiky a rozvoj poznávacieho poľnohospodárstva	ObÚ, podnikatelia	priebežne	obec, iné zdroje
P1.2.7 - podporovať zmapovanie, značenie turistických chodníkov a cyklistických trás poľnými cestami	ObÚ	2018	obec, IROP, iné zdroje
P1.3.1 - aktualizovať územný plán obce	ObÚ	2018	obec, iné zdroje
P1.3.2 - pripraviť lokality na IBV a HBV	ObÚ	2020	obec, IROP, iné zdroje
P1.4.1 - zlepšiť využívanie informačného systému v samospráve	ObÚ	2018,2019	obec, iné zdroje
P1.4.2 - modernizovať informačné tabule	ObÚ	2017	obec, IROP, iné zdroje

v obci			
P1.4.3 - rekonštruovať miestny rozhlas	ObÚ	2015-2016	obec, iné zdroje
P1.4.4 - zvýšiť počet elektronických služieb a úroveň digitalizácie v obci	ObÚ	2017	obec, iné zdroje

Zdroj: Vlastné spracovanie

OBLASŤ 2:

Sociálny a kultúrny rozvoj

(sociálna starostlivosť, zdravotná starostlivosť, vzdelávanie, školstvo, šport, kultúra)

Priorita: Aktívny a spokojní občania

Formulár R6 - Akčný plán pre prioritnú oblasť:

Projekt	Zodpovedný	Termín	Zdroj financovania
P2.1.1 - zriadiť zariadenie pre seniorov (kapacita cca 40 ľudí)	ObÚ	2023	obec, IROP, iné zdroje
P2.1.2 - zriadiť denný stacionár pre seniorov	ObÚ	2021-2023	obec, IROP, iné zdroje
P2.1.3 - vybudovať sociálne byty	ObÚ	2020	obec, Fond rozvoja bývania, iné zdroje
P2.1.4 - vybudovať nájomné byty pre mladých	ObÚ	2021	obec, fond rozvoja bývania, iné zdroje
P2.2.1 - vytvoriť mechanizmus na vykúpanie starých domov	ObÚ, podnikatelia	priebežne	obec, IROP, iné zdroje
P2.2.2 - realizovať vzdelávacie aktivity v oblasti finančnej gramotnosti, práva,...	ObÚ, podnikatelia, OZ	priebežne	obec, IROP, MŠ SR, iné zdroje
P2.2.3 - vytvoriť pozície terénnych pracovníkov	ObÚ, podnikatelia, OZ	priebežne	obec, IROP, iné zdroje spojené s MRK
P2.2.4 - realizovať špecifické projekty zamerané na cieľové skupiny (MRK, nezamestnaní, mladá ľudia, seniori)	ObÚ	priebežne	obec, IROP, iné zdroje s MRK
P2.3.1 - dobudovať priestory, zlepšiť materiálno-technické vybavenie MŠ, ZŠ, vytvoriť enviro učebňu	ObÚ, spolupráca občania	2017	obec, IROP, MŠ SR, iné zdroje
P2.3.2 - vybudovať priestory pre komunitnú (klubovú) činnosť, knižnica – mládež, seniori	ObÚ	2016-2017	obec, IROP, iné zdroje
P2.3.3 - zriadiť komunitnú záhradu	ObÚ, občania	priebežne	obec, iné zdroje
P2.3.4 - dobudovať a sfunkčnit' priestory na šport so zameraním na možnosť športovania počas celého roka (napr. klzisko, telocvičňa,...)	ObÚ	2016-2017	obec, IROP, MŠ SR, iné zdroje
P2.3.5 - zabezpečiť údržbu a ohradenie existujúcich detských ihrísk	ObÚ	2016-2017	obec, IROP, iné zdroje

P2.3.6 - vybudovať piknikové priestory v prírode altánky, prístrešky (napr. úprava a sprístupnenie minerálnych prameňov, náučný chodník Hrádok,....)	ObÚ	2019	obec, IROP, iné zdroje
P2.3.7 - vybudovať Zónu pohybu – cvičiaci priestor v prírode	ObÚ	2016-2017	obec, IROP, iné zdroje
P2.3.8 - vybudovať cyklistický chodník Zvolen – Lieskovec - Zolná (zlepšenie mobility občanov za zamestnaním,....)	ObÚ	2021-2022	obec, IROP, iné zdroje
P2.4.1 - získať názory občanov na dianie v obci, kultúru a športové aktivity	ObÚ	priebežne	obec, iné zdroje
P2.4.2 - zriadiť info kanál	ObÚ	2017	obec, IROP, iné zdroje
P2.4.3 - zaviesť vydávanie obecných novín	ObÚ	2015-2016	obec, iné zdroje
P2.5.1 - vybudovať kamerový systém	ObÚ	2016-2017	obec, MV SR, IROP, iné zdroje
P2.5.2 - realizovať komunitné aktivity na čistenie a okrášľovanie obecného majetku s cieľovými skupinami (OcÚ, cirkev, ZŠ, MŠ, poľnohospodárske družstvo, iné záujmové skupiny,...)	ObÚ	priebežne	obec, iné zdroje

Zdroj: Vlastné spracovanie

OBLASŤ 3:

Environmentálny rozvoj

(miestne komunikácie, technická infraštruktúra, životné prostredie)

Priorita: Zdravé a bezpečné prostredie v obci

Formulár R6 - Akčný plán pre prioritnú oblasť:

Projekt	Zodpovedný	Termín	Zdroj financovania
P3.1.1 - znížiť množstvo čiernych skládok – inštalovať fotopasce, sankcionovanie – priebežne	ObÚ	priebežne	obec, MŽP SR, Envirofond, iné zdroje
P3.1.2 - zvýšiť množstvo vyseparovaných zložiek odpadu	ObÚ	2017	obec, MŽP SR, Envirofond, iné zdroje
P3.1.3 - realizovať intenzívnu environmentálnu osvetu – priebežne	ObÚ	priebežne	obec, MŽP SR, Envirofond, iné zdroje
P3.1.4 - zabezpečovať monitoring jednotlivých zložiek životného prostredia - pravidelne	ObÚ	priebežne	obec, MŽP SR, Envirofond, iné zdroje
P3.1.5 - rekonštrukcia existujúcej kanalizácie	ObÚ	2020-2023	obec, MŽP SR, Envirofond, iné zdroje
P3.1.6 - rekonštrukcia ČOV	ObÚ	2020-2023	obec, MŽP SR, Envirofond, iné zdroje
P3.1.7 - rekonštruovať a doplniť verejné osvetlenie	ObÚ	2016-2017	obec, IROP, iné zdroje
P3.1.8 - realizovať protipovodňové opatrenia	ObÚ	2018	obec, MŽP SR, iné

			zdroje
P3.1.9 - realizovať projekt dažďovej kanalizácie (zadržiavanie vody v území)	ObÚ, občania	2018-2020	obec, MŽP SR, iné zdroje
P3.1.10 - budovanie a stála starostlivosť o verejnú zeleň	ObÚ	priebežne	obec, iné zdroje
P3.2.1 - dobudovanie a modernizácia chodníkov v obci (bezbariérové prechody)	ObÚ	priebežne	obec, IROP, iné zdroje
P3.2.2 - dobudovanie parkovísk a odstavných plôch	ObÚ	2019-2020	obec, IROP, iné zdroje
P3.2.3 - zabezpečovať údržbu a rekonštrukciu miestnych komunikácií	ObÚ	priebežne	obec, IROP, iné zdroje
P3.2.4 - vytvorenie cyklotrás v obci a jej okolí	ObÚ	2018	obec, iné zdroje

Zdroj: Vlastné spracovanie

- IROP – Integrovaný regionálny operačný program
- MŽP SR – Ministerstvo životného prostredia SR
- Envirofond – Environmentálny fond
- MPRV SR – Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR
- MŠ SR – Ministerstvo školstva SR

Časť 5. – Finančná časť

Finančná časť obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnu a organizačnú stránku realizácie programu rozvoja obce Lieskovec.

Táto časť obsahuje:

- 5.1) indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR,
- 5.2) model viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení, aktivít (projektov) za účasti sociálno-ekonomických partnerov v území v prepojení na programový rozpočet obce/VÚC,
- 5.3) hodnotiacu tabuľku pre výber projektov.

Postup tvorby PHSR - Finančná časť:

1. Riadiaci tím zabezpečí spracovanie finančnej časti vo forme Finančného rámca pre realizáciu PHSR: Finančný a indikatívny finančný plán PHSR - (Indikatívny rozpočet - sumarizácia),
2. Návrh finančnej časti sa prerokuje v pracovných skupinách a s partnermi,
3. Schválený indikatívny rozpočet sa zapracuje do programového rozpočtu samosprávy a ďalších záväzných dokumentov vrátane Dohody o partnerstve,
4. Riadiaci tím zabezpečí rozpracovanie Indikatívneho finančného plánu do akčných plánov.

5.1 Indikatívny finančný plán PH SR

Indikatívny finančný plán na realizáciu PHSR - Identifikácia možných zdrojov financovania. Zdroje financovania realizácie PHSR sa členia v závislosti od dostupnosti na dve základné kategórie:

I. Riadne zdroje finančného zabezpečenia

I.A. Verejné zdroje

- a) štátny rozpočet vrátane finančných prostriedkov z rozpočtových kapitol ministerstiev (dotačné tituly jednotlivých rozpočtových kapitol ministerstiev, príp. Úradu Vlády SR),
- b) štátny účelové fondy (Envirofond, Štátny fond rozvoja bývania, Recyklačný fond),
- c) rozpočet vyšších územných celkov (VÚC Banská Bystrica),
- d) rozpočet obcí a miest (vlastné zdroje),

I.B Iné zdroje

- e) prostriedky fyzických osôb,
- f) prostriedky právnických osôb,
- g) úvery,
- h) príspevky medzinárodných organizácií,

- i) prostriedky vyplývajúce z medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi (Nórsky finančný mechanizmus, bilaterálne dohody, Švajčiarsky finančný mechanizmus)
- j) iné prostriedkov, ak to ustanoví osobitný predpis.

II. Doplnkové zdroje finančného zabezpečenia

k) finančné prostriedky z Európskej únie, v programovom období 2014-2020 tzv. európske štrukturálne a investičné fondy (EŠIF), určené hospodársky zaostalým regiónom (ktoré podľa ukazovateľov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vykazujú nižšiu úroveň rozvoja, ako je priemerná úroveň Európskej únie) a regiónom s nepriaznivou štruktúrou zamestnanosti a podnikateľského prostredia.

Priradenie jednotlivých projektových zámerov k programovej štruktúre (EŠIF) je indikatívne a bude sa upresňovať po schválení jednotlivých operačných programov v akčných plánoch.

5.2 Model viaczdrojového financovania jednotlivých projektov

Financovanie PHSR bude viaczdrojové, štruktúra zdrojov financovania bude závisieť od aktuálnej finančnej situácie obce a od spoločensko-ekonomických podmienok. Financovanie sa bude opierať o rozpočet obce, finančné zdroje partnerov, zdroje EÚ, bankové úvery, súkromné a ďalšie zdroje. Pri získavaní zdrojov na prefinancovanie PHSR sa bude využívať metóda aktívneho vyhľadávania finančných zdrojov (fundraisingu). Finančné vyčíslenie jednotlivých projektových zámerov PHSR je stanovené kvalifikovaným odhadom, prípadne na základe ocenených výkazov-výmer stavebných rozpočtov, konečné rozpočty budú súčasťou žiadostí o nenávratný finančný príspevok (NFP, v prípade doplnkových zdrojov financovania) alebo žiadostí o dotácie. Pri schvaľovaní financovania jednotlivých opatrení je potrebné prihliadať na ich dôležitosť a dopad na hospodársky a sociálny rozvoj obce.

Formulár F3 – Model viaczdrojového financovania PHSR obce Lieskovec – intervenčná matica

Viaczdrojové financovanie							
Projektový zámer	Celkové náklady	Verejné zdroje					Iné zdroje
		Státny rozpočet	Doplnkové zdroje (EŠIF)	VUC	Rozpočet obce	Iné	
P1.1.1	400 000	0	0	0	400 000	0	0
P1.1.2	0 (v režii ObÚ)	0	0	0	0	0	0
P1.1.3	75 000	0	55 000	0	20 000	0	0
P1.1.4	50 000	0	45 000	0	5 000	0	0
P1.1.5	100 000	0	95 000	0	5 000	0	0
P1.1.6	40 000	0	40 000	0	2 000	0	0
P1.2.1	80 000	0	0	20 000	40 000	0	20 000

PHSR obce Lieskovec na roky 2015 -2023 – verzia na verejné pripomienkovanie

P1.2.2	3 000	0	0	2500	500	0	0
P1.2.3	5 000	0	0	4000	500	0	500
P1.2.4	30 000	25 000	0	0	5 000	0	0
P1.2.5	0	0	0	0	0	0	0
P1.2.6	0	0	0	0	0	0	0
P1.2.7	2 000	0	0	1500	500	0	0
P1.3.1	5 000	0	0	0	5 000	0	0
P1.3.2	100 000	0	95 000	0	5 000	0	0
P1.4.1	20 000	15 000	0	0	5 000	0	0
P1.4.2	6 000	6 000	0	0	6 000	0	0
P1.4.3	5 000	5 000	0	0	5 000	0	0
P1.4.4	3 000	3 000	0	0	0	0	0
P2.1.1	250 000	0	237 500	0	12 500	0	0
P2.1.2	10 000	5 000	0	0	5 000	0	0
P2.1.3	150 000	120 000	0	0	30 000	0	0
P2.1.4	150 000	120 000	0	0	30 000	0	0
P2.2.1	20 000	0	0	0	20 000	0	0
P2.2.2	5 000	0	4 500	0	500	0	0
P2.2.3	5 000	0	4 500	0	500	0	0
P2.2.4	10 000	5 000	0	4 500	500	0	0
P2.3.1	30 000	0	25 000	0	5 000	0	0
P2.3.2	10 000	0	9 500	0	500	0	0
P2.3.3	10 000	0	0	0	1 000	9 000	0
P2.3.4	50 000	0	47 500	0	2 500	0	0
P2.3.5	50 000	0	47 500	0	2 500	0	0
P2.3.6	50 000	0	47 500	0	2 500	0	0
P2.3.7	20 000	0	0	0	5 000	15 000	0
P2.3.8	400 000	0	380 000	0	20 000	0	0
P2.4.1	3 000	0	0	0	3 000	0	0
P2.4.2	10 000	0	0	0	10 000	0	0
P2.4.3	12 000	0	0	0	12 000	0	0
P2.5.1	10 000	9 000	0	0	1 000	0	0
P2.5.2	8 000	0	0	2 000	1 000	0	5 000
P3.1.1	20 000	15 000	0	0	5 000	0	0
P3.1.2	20 000	15 000	0	0	5 000	0	0
P3.1.3	5 000	0	0	0	500	0	4 500
P3.1.4	20 000	15 000	0	0	5 000	0	0
P3.1.5	400 000	0	380 000	0	20 000	0	0
P3.1.6	600 000	0	570 000	0	30 000	0	0
P3.1.7	50 000	0	0	0	2 500	0	47 500
P3.1.8	50 000	45 000	0	0	5 000	0	0
P3.1.9	300 000	0	285 000	0	15 000	0	0
P3.1.10	50 000	0	0	10 000	10 000	20 000	10 000
P3.2.1	300 000	0	285 000	0	15 000	0	0
P3.2.2	100 000	0	95 000	0	5 000	0	0
P3.2.3	500 000	0	475 000	0	25 000	0	0
P3.2.4	150 000	0	142 500	0	7 500	0	0

Zdroj: Vlastné spracovanie

Formulár F5 – Indikatívny rozpočet - sumarizácia

Rok/PO	I. Hospodársky (ekonomický) rozvoj a moderná samospráva	II. Sociálny a kultúrny rozvoj	III. Environmentálny rozvoj	Spolu
2016	5 000	52 000	8 000	65 000
2017	524 000	150 000	260 000	934 000
2018	147 000	21 000	458 000	626 000
2019	95 000	60 000	238 000	393 000
2020	150 000	150 000	413 000	713 000
2021	30 000	150 000	558 000	738 000
2022	0	420 000	357 000	777 000
2023	0	250 000	300 000	550 000
Spolu	951 000	1 253 000	2 592 000	4 796 000

Zdroj: Vlastné spracovanie

5.3 Systém hodnotenia a zaradovania projektov do financovania

Pri schvaľovaní financovania jednotlivých projektov PHSR sa bude prihliadať na ich dôležitosť a dopad na hospodársky a sociálny rozvoj obce. Jednotlivé projekty sú rozdelené do štyroch kategórií podľa prioritizácie.

Najvyššiu prioritu majú projekty, ktoré vyplývajú priamo z legislatívy (národnej, aproximačnej), projekty v realizácii a projekty riešiace havarijnú alebo mimoriadnu situáciu.

Do druhej kategórie (vysoká priorita) sú zaradené projekty s oporou vo všeobecnom záväznom nariadení, koncepčných materiáloch a investičné projekty s ukončenou prípravnou fázou (právoplatné stavebné povolenie a ukončené verejné obstarávanie). Do tejto kategórie sú zaradené aj projekty modelov spolupráce verejno-súkromného partnerstva napr. pri bytovej výstavbe.

Tretiu kategóriu (stredná priorita) majú projekty, ktoré majú možnosť uchádzať sa o doplnkové zdroje financovania (majú oporu v programovej štruktúre operačných programov a prioritných osí EŠIF).

Vo štvrtej kategórii „nízka priorita“ sa nachádzajú projekty zadefinované ako zámery bez ukončenej prípravnej fázy: bez pripravenej projektovej dokumentácie a stavebného povolenia. V prípade neinvestičných projektov sú tu zaradené projekty, ktoré vyplývajú z prebiehajúcich aktivít vyššieho rádu (ZMOS, regionálne aktivity).

Formulár F2 – Hodnotiacia tabuľka pre výber projektov

Kategória priority	Charakteristika	Hodnotiace kritérium – Opis podmienok pre zaradenie do priority	Hodnotenie projektov
1	Najvyššia	a) projekty vyplývajúce zo zákona a/alebo z podmienok aproximácie práva EÚ b) projekty riešiace havarijnú alebo mimoriadnu situáciu Splnená jedna z podmienok.	1.1.4;2.3.2;2.3.5;3.1.2;3.1.3; 3.1.4
2	Vysoká	a) projekty vyplývajúce a podporené v rámci VZN obce Lieskovec a/alebo koncepciou danej oblasti b) projekty s právoplatným stavebným povolením a ukončeným VO c) projekty verejno-súkromného partnerstva Splnená jedna z podmienok.	1.4.3;1.4.4;1.4.5;2.2.3; 2.2.4;3.2.2; 3.2.4
3	Stredná	Projekty, ktoré majú možnosť uchádzať sa o cudzie a doplnkové zdroje financovania.	1.3.2; 2.3.7;3.1.6
4	Nízka	a) projekty zadané ako zámery bez projektovej dokumentácie/stavebného povolenia b) projekty vyplývajúce z pripravovaných/prebiehajúcich aktivít a projektov vyššieho rádu	1.1.6;1.2.7;2.3.1;2.3.8;3.1.7; 3.1.8
5	Najnižšia	Ostatné projekty.	1.2.2; 2.3.6; 2.4.3; 3.1.10; 3.1.12

Zdroj: Vlastné spracovanie

Záverečná časť

Vzhľadom na to, že PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE Lieskovec NA ROKY 2015 - 2023 je „živý“, otvorený dokument, je ho možné aktualizovať. Obecný úrad, ako gestor programu, zabezpečí pravidelnú komunikáciu s občanmi, podnikateľmi a inštitúciami v obci s cieľom informovanosť o Programe rozvoja obce a umožní jeho všeobecnú dostupnosť.

Formulár Z1 – Schválenie PHSR

Schválenie PHSR	
Dokument Názov:	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Lieskovec na roky 2015-2023
Charakteristika:	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku a je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie obce.
Metodika:	Dokument je štruktúrovaný podľa Metodiky na vypracovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC (v zmysle novely Zákona NR SR č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja schválenej vládou SR 18. júna 2014).
Spracovanie: Forma:	Dodávateľsky
Dodávateľ:	EU PROFI, s.r.o., ČSA 12, 962 01 Zvolenská Slatina
Obdobie spracovania:	04/2015 – 12/2015
Prerokovanie:	Prerokovanie na obecnom zastupiteľstve dňa:
Orgány samosprávy: Verejné pripomienkovanie: Posudzovanie SEA:	 nerelevantné
Schválenie: Uznesenie: Dátum schválenia:	 Č.

Zdroj: Vlastné spracovanie

.....
Michal Turay
starosta obce

Prílohy PHSR:**Príloha č.1 – Ex post hodnotenie predchádzajúceho PHSR**

Príloha č. 2 – Zámer spracovania Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja (Programu rozvoja obce) Lieskovec na roky 2015 – 2023 (Uložený v archíve Obecného úradu Lieskovec)

Príloha č. 3 – Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín a partnerov spracovania PH SR

Tabuľka – Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín a partnerov zapojených do prípravy a následnej aktualizácie PH SR

Zoznam členov pracovných skupín	
Funkcia v strategickom plánovaní	Funkcia v pracovnom zaradení
Koordinátor, vedenie pracovných stretnutí	Ing. Martina Babicová, EU PROFI, s.r.o.
Gestor za Obec Lieskovec	Michal Turay
Členovia kontrolného tímu za Obec Lieskovec	Janka Gogolová, Ing. Jana Tužinská
Organizácia, inštitúcia	Funkcia
Interní pracovníci	
Božena Černá	ekonomický úsek, personálna agenda, osvedčovací agenda, evidencia obyvateľstva
Viera Nosálová	správkyňa pohrebiska a domu smútku, výber daní a poplatkov
Externí spolupracovníci	
Poslanci komisií, Obecné zastupiteľstvo	zástupcovia verejnosti
Mimovládne organizácie	zástupcovia verejnosti
Subjekty a partneri obce	odborná verejnosť obce

Pracovné skupiny

Číslo	Názov pracovnej skupiny	Členovia pracovnej skupiny
1.	Hospodársky rozvoj (priemysel a služby, poľnohospodárstvo, lesníctvo, cestovný ruch)	Ing. Branislav Horniak
		Ing. Juraj Mikleš
		Anna Miklešová
2.	Sociálny a kultúrny rozvoj (sociálna starostlivosť, zdravotná starostlivosť, bytová politika, vzdelávanie, školstvo, šport, kultúra)	Ing. Renáta Cibulřová
		Petra Nedelková
		Zlata Mojžiřová
		Jana Barboriaková

3.	Environmentálny rozvoj (miestne komunikácie, technická infraštruktúra, životné prostredie)	Jozef Kováč
		Ing.Jana Tlučáková
		Ing.Ján Wágner

Príloha č. 4 – Dohoda o partnerstve (Uložená v archíve Obecného úradu v Lieskovci)

Príloha č. 5 – Zápisnice a prezenčné listiny jednotlivých pracovných skupín (Uložené v archíve Obecného úradu v Lieskovci)

Príloha č. 6 – Zoznam informačných zdrojov použitých v PH SR (Použité v texte PH SR)

Príloha č. 7 – Zoznam skratiek použitých v PHSR

BBSK – Banskobystrický samosprávny kraj

CAF - Spoločný systém hodnotenia kvality (model CAF - CommonAssessmentFramework) je nástrojom na samohodnotenie určený pre verejnú správu a bol vyvinutý na základe analýz vykonaných Európskou nadáciou pre manažérstvo kvality, Akadémiou Speyer v Nemecku a Európskym inštitútom pre verejnú správu v Maastrichte.

COM 2014 426 - Pracovný dokument útvarov komisie. Posúdenie národného programu reforiem a programu stability Slovenska na rok 2014. Sprievodný dokument odporúčania, ktoré sa týka národného programu reforiem Slovenska na rok 2014 a ktorým sa predkladá stanovisko rady k programu stability Slovenska na rok 2014.

ČOV – čistiareň odpadových vôd

e-Government- Súhrn aktivít a nástrojov, prostredníctvom ktorých sú IKT úplne alebo čiastočne integrované do nosných funkcií verejnej správy (VS). Znamená elektronické vládnutie (spravovanie), t.j. on-line aplikáciu IKT v procesoch výkonu správy. V praxi to znamená využívanie on-line e-komunikácie: v rámci inštitúcií VS – G2E (government to employee), medzi inštitúciami VS navzájom – G2G (government to government), medzi VS a verejnosťou – G2P (government to public).

EAO – Ekonomicky aktívne obyvateľstvo. Ekonomicky aktívne obyvateľstvo (EAO) - tvorí súčet priemerného počtu zamestnaných a nezamestnaných v predošlom roku.

EO - Ekvivalentný obyvateľ. Predstavuje jednotku, ktorá udáva, aký počet obyvateľov produkuje rovnaké znečistenie ako odpadové vody z výroby jednotkového množstva produktu alebo suroviny. Základom výpočtu je špecifické znečistenie na jedného obyvateľa 60 g BSK5 za deň. (Pozn.: BSK5 = biochemická spotreba kyslíka, ktorý spotrebujú organizmy na rozklad znečistenia za 5 dní.)

EÚ – Európska únia

EŠIF – Európske štrukturálne a investičné fondy. Päť štrukturálnych a investičných fondov EÚ, ktoré sa riadia jednotným súborom pravidiel, Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR), Európsky sociálny fond (ESF), Kohézny fond (KF), Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka (EPFRV), Európsky námorný a rybársky fond (ENRF).

HDP – hrubý domáci produkt

CHKO – chránená krajinná oblasť

IBV – individuálna bytová výstavba

IKT - Informačno-komunikačné technológie. Zahŕňajú informačné systémy, technológie, ostatné systémy (periférne zariadenia), prevádzku a pripojenia do sietí, ktoré sú určené k napĺňaniu informačných procesov a komunikačných funkcií.

IROP – Integrovaný regionálny operačný program

ITMS – Informačný monitorovací systém.

KURS – Koncepcia územného rozvoja Slovenska.

LAU – z anglického jazyka skratka pre úroveň okresu a obce v Spoločnej nomenklatúre územných jednotiek pre štatistické účely, nadväzujúce na NUTS.

MEN - Miera evidovanej nezamestnanosti (MEN) - podiel počtu disponibilného UoZ k ekonomicky aktívnemu obyvateľstvu vyjadrený v percentách. **MRK** – marginalizované rómske komunity

OcÚ– obecný úrad

OcZ– obecné zastupiteľstvo

N/A – z anglického jazyka (notavailable, notapplicable) vo význame „nie je dostupné“ resp. „nebude využité“.

NSRR – národná stratégia regionálneho rozvoja

NUTS – z francúzskeho jazyka (Nomenclature des unitésterriorialesstatistiques), skratka pre normalizovanú klasifikáciu územných celkov na Slovensku pre potreby štatistického úradu a Eurostatu.

Odd. VIŽP – oddelenie výstavby, investícií a životného prostredia (skratka pre štruktúru na Mestskom úrade Žarnovica)

Odd. EVS – oddelenie ekonomiky a verejnej správy (skratka pre štruktúru na Mestskom úrade Žarnovica)

OP – operačný program

OP KŽP – Operačný program Kvalita životného prostredia

PKS - Parita kúpnej sily je (teoretický) výmenný kurz mien dvoch štátov definovaný ako rovný pomeru vnútorných kúpnych síl daných štátov, teda rovný pomeru cenových hladín daných štátov.

PHSR – program hospodárskeho a sociálneho rozvoja

RLZ – rozvoj ľudských zdrojov

SEA – z anglického jazyka (strategicenvironmentalassessment) vo význame strategické environmentálne hodnotenie, strategické posudzovanie vplyvov na životné prostredie.

SK NACE - NACE je akronym používaný na rôzne štatistické klasifikácie ekonomických činností vyvíjané Európskou úniou od roku 1970. NACE poskytuje rámec pre zber a prezentáciu veľkého množstva štatistických údajov podľa ekonomickej činnosti v oblasti hospodárskych štatistik (napr. vo výrobe, zamestnanosti, národných účtoch) a ostatných štatistických oblastiach. Revidovaná klasifikácia ekonomických činností SK NACE Rev. 2 je plne harmonizovaná s jej európskou verziou NACE Revision 2 vydanou Nariadením Európskeho Parlamentu a Rady č. 1893/2006. Používanie tejto klasifikácie, respektíve od nej odvodenéj národnej verzie, je v oblasti štatistiky záväzné pre všetky členské štáty Európskej únie.

SR – Slovenská republika

ŠFRB – Štátny fond rozvoja bývania

ŠÚ SR – Štatistický úrad Slovenskej republiky

SWOT – analýza silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození

UoZ- Uchádzač o zamestnanie. Občan hľadajúci zamestnanie, zaradený do evidencie nezamestnaných na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny po podaní písomnej žiadosti o sprostredkovanie zamestnania. Disponibilný UoZ (Disp. UoZ) - je UoZ, ktorý bezprostredne po ponuke voľného pracovného miesta môže nastúpiť do pracovného pomeru. **UPSVAR** – Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny

VÚC – Vyšší územný celok

ZMOS – Združenie miest a obcí Slovenska

Pozn. Okrem týchto skratiek materiál využíva iba skratky bežne využívané v administratíve, resp. pri tabuľkových, resp. grafických formách sú použité skratky vysvetlené v sprievodnom texte, v legende/vysvetlivkách príslušnej tabuľky/grafu.

Príloha č. 8 – Akčný plán PH SR (Použité v texte PH SR)

Príloha č. 9 – Aká bude budúcnosť našej obce? – Vyhodnotenie dotazníkového prieskumu medzi občanmi obce Lieskovec (Uložené v archíve Obecného úradu v Lieskovci)